

MÓZES ELSŐ KÖNYVE

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38
39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50							

FEJEZET 1

Kezdetben teremté Isten az eget és a földet.

² A föld pedig kietlen és pusztá vala, és setétség vala a mélység színén, és az Isten Lelke lebeg vala a vizek felett.

³ És monda Isten: Legyen világosság: és lőn világosság.

⁴ És látá Isten, hogy jó a világosság; és elválasztá Isten a világosságot a setétségtől.

⁵ És nevezé Isten a világosságot nappalnak, és a setétséget nevezé éjszakának: és lőn este és lőn reggel, első nap.

⁶ És monda Isten: Legyen mennyezet a víz között, a mely elválaszsa a vizeket a vizektől.

⁷ Teremté tehát Isten a mennyezetet, és elválasztá a mennyezet alatt való vizeket, a mennyezet felett való vizektől. És úgy lőn.

⁸ És nevezé Isten a mennyezetet égnek: és lőn este, és lőn reggel, második nap.

⁹ És monda Isten: Gyűljenek egybe az ég alatt való vizek egy helyre, hogy tessék meg a száraz. És úgy lőn.

¹⁰ És nevezé Isten a szárazat földnek; az egybegyűlt vizeket pedig tengernek nevezé. És látá Isten, hogy jó.

¹¹ Azután monda Isten: Hajtson a föld gyenge fűvet, maghozó fűvet, gyümölcsfát, a mely gyümölcsöt hozzon az ő neme szerint, a melyben legyen néki magva e földön. És úgy lőn.

¹² Hajta tehát a föld gyenge fűvet, maghozó fűvet az ő neme szerint, és gyümölcstermő fát, a melynek gyümölcsében mag van az ő neme szerint. És látá Isten, hogy jó.

¹³ És lőn este és lőn reggel, harmadik nap.

¹⁴ És monda Isten: Legyenek világító testek az ég mennyezetén, hogy elválaszszak a nappalt az éjszakától, és legyenek jelek, és meghatározói ünnepeknek, napoknak és esztendőeknek.

¹⁵ És legyenek világítókul az ég mennyezetén hogy világítsanak a földre. És úgy lőn.

¹⁶ Teremté tehát Isten a két nagy világító testet: a nagyobbik világító testet, hogy uralkodjék nappal és a kisebbik világító testet, hogy uralkodjék éjjel; és a csillagokat.

¹⁷ És helyezteté Isten azokat az ég mennyezetére, hogy világítsanak a földre;

¹⁸ És hogy uralkodjanak a nappalon és az éjszakán, és elválaszszak a világosságot a setétségtől. És látá Isten, hogy jó.

¹⁹ És lőn este és lőn reggel, negyedik nap.

- ²⁰ És monda Isten: Pezsdúljenek a vizek élő állatok nyüzsgésétől; és madarak repdessenek a föld felett, az ég mennyezetének színén.
- ²¹ És teremté Isten a nagy vízi állatokat, és mindazokat a csúszó-mászó állatokat, a melyek nyüzsögnek a vizekben az ő nemök szerint, és mindenféle szárnyas repdesőt az ő neme szerint. És látá Isten, hogy jó.
- ²² És megáldá azokat Isten, mondván: Szaporodjatok, és sokasodjatok, és töltsétek be a tenger vizeit; a madár is sokasodjék a földön.
- ²³ És lőn este és lőn reggel, ötödik nap.
- ²⁴ Azután monda az Isten: Hozzon a föld élő állatokat nemök szerint: barmokat, csúszó-mászó állatokat és szárazföldi vadakat nemök szerint. És úgy lőn.
- ²⁵ Teremté tehát Isten a szárazföldi vadakat nemök szerint, a barmokat nemök szerint, és a földön csúszó-mászó mindenféle állatokat nemök szerint. És látá Isten, hogy jó.
- ²⁶ És monda Isten: Teremtsünk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra; és uralkodjék a tenger halain, az ég madarain, a barmokon, mind az egész földön, és a földön csúszó-mászó mindenféle állatokon.
- ²⁷ Teremté tehát az Isten az embert az ő képére, Isten képére teremté őt: férfiúvá és asszonnyá teremté őket.
- ²⁸ És megáldá Isten őket, és monda nékik Isten: Szaporodjatok és sokasodjatok, és töltsétek be a földet és hajtsátok birodalmatok alá; és uralkodjatok a tenger halain, az ég madarain, és a földön csúszó-mászó mindenféle állatokon.
- ²⁹ És monda Isten: Imé néktek adok minden maghozó fűvet az egész föld színén, és minden fát, a melyen maghozó gyümölcs van; az legyen néktek eledül.
- ³⁰ A föld minden vadainak pedig, és az ég minden madarainak, és a földön csúszó-mászó mindenféle állatoknak, a melyekben élő lélek van, a zöld fűveket adom eledelül. És úgy lőn.
- ³¹ És látá Isten, hogy minden a mit teremtett vala, ímé igen jó. És lőn este és lőn reggel, hatodik nap.

FEJEZET 2

És elvégezteték az ég és a föld, és azoknak minden serege.

- ² Mikor pedig elvégezé Isten hetednapon az ő munkáját, a melyet alkotott vala, megszűnék a hetedik napon minden munkájától, a melyet alkotott vala.
- ³ És megáldá Isten a hetedik napot, és megszentelé azt; mivelhogy azon szűnt vala meg minden munkájától, melyet teremtve szerzett vala Isten.
- ⁴ Ez az égnek és a földnek eredete, a mikor teremtettek. Mikor az Úr Isten a földet és az eget teremté,
- ⁵ Még semmiféle mezei növény sem vala a földön, s még semmiféle mezei fű sem hajtott ki, mert az Úr Isten még nem bocsátott vala esőt a földre; és ember sem vala, ki a földet mívelje;
- ⁶ Azonban pára szállott vala fel a földről, és megnedvesíté a föld egész színét.
- ⁷ És formálta vala az Úr Isten az embert a földnek porából, és lehellett vala az ő orrába életnek lehelletét. Így lőn az ember élő lélekké.
- ⁸ És ültete az Úr Isten egy kertet Édenben, napkelet felől, és abba helyezteté az embert, a kit formált vala.
- ⁹ És nevele az Úr Isten a földből mindenféle fát, tekintetre kedvest és eledelre jót, az élet

fáját is, a kertnek közepette, és a jó és gonosz tudásának fáját.

¹⁰ Folyóvíz jő vala pedig ki Édenből a kert megöntözésére; és onnét elágazik és négy főágra szakad vala.

¹¹ Az elsőnek neve Pison, ez az, a mely megkerüli Havilah egész földét, a hol az arany terem.

¹² És annak a földnek aranya igen jó; ott van a Bdeliom és az Onix-kő.

¹³ A második folyóvíz neve pedig Gihon; ez az, a mely megkerüli az egész Khús földét.

¹⁴ És a harmadik folyóvíz neve Hiddekel; ez az, a mely Assiria hosszában foly. A negyedik folyóvíz pedig az Eufrátes.

¹⁵ És vevé az Úr Isten az embert, és helyezteté őt az Éden kertjébe, hogy művelje és őrizze azt.

¹⁶ És parancsola az Úr Isten az embernek, mondván: A kert minden fájáról bátran egyél.

¹⁷ De a jó és gonosz tudásának fájáról, arról ne egyél; mert a mely napon ejéndel arról bizony meghalsz.

¹⁸ És monda az Úr Isten: Nem jó az embernek egyedül lenni; szerzék néki segítő társat, hozzá illőt.

¹⁹ És formált vala az Úr Isten a földből mindenféle mezei vadat, és mindenféle égi madarat, és elvivé az emberhez, hogy lássa, minek nevezze azokat; mert a mely nevet adott az ember az élő állatnak, az annak neve.

²⁰ És nevet ada az ember minden baromnak, az ég madarainak, és minden mezei vadnak; de az embernek hozzá illő segítő társat nem talált vala.

²¹ Bocsáta tehát az Úr Isten mély álmot az emberre, és ez elaluvék. Akkor kivön egyet annak oldalbordái közül, és hússal tölté be annak helyét.

²² És alkotá az Úr Isten azt az oldalbordát, a melyet kivett vala az emberből, asszonynyá, és vivé az emberhez.

²³ És monda az ember: Ez már csontomból való csont, és testemből való test: ez asszonyembernek neveztessek, mert emberből vétetett.

²⁴ Annakokáért elhagyja a férfiú az ő atyját és az ő anyját, és ragaszkodik feleségéhez: és lesznek egy testté.

²⁵ Valának pedig mindketten mezítelenek, az ember és az ő felesége, és nem szégyenlik vala.

FEJEZET 3

A kígyó pedig ravaszabb vala minden mezei vadnál, melyet az Úr Isten teremtett vala, és monda az asszonynak: Csakugyan azt mondta az Isten, hogy a kertnek egy fájáról se egyetek?

² És monda az asszony a kígyónak: A kert fájának gyümölcséből ehetünk;

³ De annak a fának gyümölcséből, mely a kertnek közepette van, azt mondá Isten: abból ne egyetek, azt meg se illessétek, hogy meg ne haljatok.

⁴ És monda a kígyó az asszonynak: Bizony nem haltok meg;

⁵ Hanem tudja az Isten, hogy a mely napon ejéndetek abból, megnyilatkoznak a ti szemeitek, és olyanok léstek mint az Isten: jónak és gonosznak tudói.

⁶ És látá az asszony, hogy jó az a fa eledelre, s hogy kedves a szemnek, és kíváncs az a fa a bölcseségért: szakasztá azért annak gyümölcséből és evék, és ada vele levő férjének is, és az is evék.

- ⁷ És megnyilatkoznak mindkettőjüknek szemei s észreveszik, hogy mezítelenek; figyelve levelet aggatának azért össze, és körülköteleznek csinálják magoknak.
- ⁸ És meghallják az Úr Isten szavát, a ki hűvös alkonyatkor a kertben jár vala; és elrejtőzék az ember és az ő felesége az Úr Isten előtt a kert fái között.
- ⁹ Szólítja ugyanis az Úr Isten az embert és monda néki: Hol vagy?
- ¹⁰ És monda: Szavadat hallám a kertben, és megfélemlém, mivelhogy mezítelen vagyok, és elrejtésem.
- ¹¹ És monda Ő: Ki mondá néked, hogy mezítelen vagy? Avagy talán ettől a fáról, melytől tiltottalak, hogy arról ne egyél?
- ¹² És monda az ember: Az asszony, a kit mellém adtál vala, ő ada nékem arról a fáról, úgy evém.
- ¹³ És monda az Úr Isten az asszonynak: Mit cselekedtél? Az asszony pedig monda: A kígyó ámított el engem, úgy evém.
- ¹⁴ És monda az Úr Isten a kígyónak: Mivelhogy ezt cselekedted, átkozott légy minden barom és minden mezei vad között; hasadon jársz, és és port egyél életed minden napjaiban.
- ¹⁵ És ellenségeskedést szerzek közötted és az asszony között, a te magod között, és az ő magva között: az neked fejedre tapos, te pedig annak sarkát mardosod.
- ¹⁶ Az asszonynak monda: Felette igen megsokasítom viselődésed fájdalmait, fájdalommal szülsz magzatokat; és epekedel a te férjed után, ő pedig uralkodik te rajtad.
- ¹⁷ Az embernek pedig monda: Mivelhogy hallgattál a te feleséged szavára, és ettől arról a fáról, a melyről azt parancsoltam, hogy ne egyél arról: Átkozott legyen a föld te miattad, fáradságos munkával élj belőle életednek minden napjaiban.
- ¹⁸ Töviset és bogácskórót teremjen tenéked; s egyed a mezőnek fűvét.
- ¹⁹ Orczád veritékével egyed a te kenyeredet, míglen visszatérsz a földbe, mert abból vétettél: mert por vagy te s ismét porrá leszel.
- ²⁰ Nevezte vala pedig Ádám az ő feleségét Évának, mivelhogy ő lett anyja minden élőnek.
- ²¹ És csinálja az Úr Isten Ádámnak és az ő feleségének bőr ruhákat, és felöltöztetie őket.
- ²² És monda az Úr Isten: Ímé az ember olyanná lett, mint mi közülünk egy, jót és gonoszt tudván. Most tehát, hogy ki ne nyújtsa kezét, hogy szakasszon az élet fájáról is, hogy egyék, s örökké éljen:
- ²³ Kiküldé őt az Úr Isten az Éden kertjéből, hogy művelje a földet, a melyből vétetett vala.
- ²⁴ És kiűzé az embert, és oda helyezteté az Éden kertjének keleti oldala felől a Kerúbokat és a villogó pallos lángját, hogy őrizzék az élet fájának útját.

FEJEZET 4

Azután ismeré meg Ádám az ő feleségét Évát, a ki fogad vala méhében és szüli Kaint, és monda: Nyertem férfiat az Úrtól.

- ² És ismét szülé annak atyjafiát, Ábelt. És Ábel juhok pásztora lőn, Kain pedig földművelő.
- ³ Lőn pedig idő multával, hogy Kain ajándékot vive az Úrnak a föld gyümölcséből.
- ⁴ És Ábel is vive az ő juhainak első fajzásából és azoknak kövérségéből. És tekinté az Úr Ábelre és az ő ajándékára.
- ⁵ Kainra pedig és az ő ajándékára nem tekinté, miért is Kain haragra gerjede és fejét lecsüggeszté.
- ⁶ És monda az Úr Kainnak: Miért gerjedtél haragra? és miért csüggesztéd le fejedet?

- ⁷ Hiszen, ha jól cselekszel, emelt fővel járhatsz; ha pedig nem jól cselekszel, a bűn az ajtó előtt leselkedik, és reád van vágódása; de te uralkodjál rajta.
- ⁸ És szól s beszél vala Kain Ábelrel, az ő atyjafiával. És lőn, mikor a mezőn valának, támadta Kain Ábelre az ő atyjafiára, és megölte őt.
- ⁹ És monda az Úr Kainnak: Hol van Ábel a te atyádfia? Ő pedig monda: Nem tudom, avagy őrizője vagyok-é én az én atyámfiaimnak?
- ¹⁰ Monda pedig az Úr: Mit cselekedtél? A te atyádfiaimnak vére kiált én hozzám a földről.
- ¹¹ Mostan azért átkozott légy e földön, mely megnyitotta az ő száját, hogy befogadja a te atyádfiaimnak vérének, a te kezedből.
- ¹² Mikor a földet műveled, ne adja az többé néked az ő termő erejét, bujdosó és vándorló légy a földön.
- ¹³ Akkor monda Kain az Úrnak: Nagyobb az én büntetésem, hogysem elhordozhatnám.
- ¹⁴ Ímé elűzöl engem ma e földnek színéről, és a te színed előtt el kell rejtőznöm; bujdosó és vándorló leszek a földön, és akkor akárki talál reám, megöl engemet.
- ¹⁵ És monda néki az Úr: Sőt inkább, aki megöli Kaint, hétszerre megbüntettetik. És megbélyegzé az Úr Kaint, hogy senki meg ne ölje, a ki rátalál.
- ¹⁶ És elméne Kain az Úr színe előtt, és letelepedék Nód földén, Édentől keletre.
- ¹⁷ És ismeré Kain az ő feleségét, az pedig fogada méhében, és szülé Hánókhót. És építé várost, és nevezé azt az ő fiának nevére Hánókhnak.
- ¹⁸ És lett Hánókhnak fia, Irád: És Irád nemzé Mekhujáelt: Mekhujáel pedig nemzé Methusáelt, és Methusáel nemzé Lámekhet.
- ¹⁹ Lámekh pedig vett magának két feleséget: az egyiknek neve Háda, a másiknak neve Czilla.
- ²⁰ És szülé Háda Jábált. Ez volt atyjok a sátorban-lakóknak, és a barompásztoroknak.
- ²¹ Az ő atyjafiának pedig Jubál vala neve: ez volt atyja minden lantosnak és síposnak.
- ²² Czilla pedig szülé Tubálkaint, mindenféle réz- és vasszerszámok kovácsolóját: és Tubálkain hugát, Nahamát.
- ²³ Akkor monda Lámekh az ő feleségeinek: Oh Háda és Czilla, hallgassatok szómra, Lámekh feleségei, halljátok beszédem: embert öltem, mert megsebzett; ifjat öltem, mert megütött.
- ²⁴ Ha hétszeres a bosszú Kainért, hetvenszeres az Lámekhéért.
- ²⁵ Ádám pedig ismét ismeré az ő feleségét, és az szüle néki fiat, és nevezé annak nevét Séthnek: mert adott úgymond, énnékem az Isten más magot Ábel helyett, kit megölte Kain.
- ²⁶ Séthnek is született fia, és nevezé annak nevét Énósnak. Akkor kezdték segítségül hívni az Úrnak nevét.

FEJEZET 5

Ez az Ádám nemzetségének könyve. A mely napon teremté Isten az embert, Isten hasonlatosságára teremté azt.

² Férfiúvá és asszonyyá teremté őket, és megáldá őket és nevezé az ő nevöket Ádámnak, a mely napon teremtetének.

³ Élt vala pedig Ádám száz harmincz esztendő, és nemze fiat az ő képére és hasonlatosságára és nevezé annak nevét Séthnek.

⁴ És telének Ádám napjai, minekutánna Séthet nemzette, nyolczszáz esztendőre, és nemze fiaikat és leányokat.

- ⁵ És lőn Ádám egész életének ideje kilencszáz harmincz esztendő; És meghala.
- ⁶ Éle pedig Séth száz öt esztendőt, és nemzé Énóst.
- ⁷ És éle Séth, minekutánna Énóst nemzette, nyolcyszáz hét esztendeig; és nemze fiaikat és leányokat.
- ⁸ És lőn Séth egész életének ideje kilencszáz tizenkét esztendő; és meghala.
- ⁹ Éle pedig Énós kilenczven esztendőt, és nemzé Kénánt.
- ¹⁰ És éle Énós, minekutánna Kénánt nemzette, nyolcyszáz tizenöt esztendeig, és nemze fiaikat és leányokat.
- ¹¹ És lőn Énós egész életének ideje kilencszáz öt esztendő; és meghala.
- ¹² Éle pedig Kénán hetven esztendőt, és nemzé Mahalálélt.
- ¹³ És éle Kénán, minekutánna Mahalálélt nemzette, nyolcyszáz negyven esztendeig; és nemze fiaikat és leányokat.
- ¹⁴ És lőn Kénán egész életének ideje kilencszáz tíz esztendő; és meghala.
- ¹⁵ Éle pedig Mahalálél hatvanöt esztendőt, és nemzé Járedet.
- ¹⁶ És éle Mahalálél, minekutánna Járedet nemzette, nyolcyszáz harmincz esztendeig, és nemze fiaikat és leányokat.
- ¹⁷ És lőn Mahalálél egész életének ideje nyolcyszáz kilenczvenöt esztendő; és meghala.
- ¹⁸ Éle pedig Járed száz hatvankét esztendőt, és nemzé Énókhót.
- ¹⁹ És éle Járed, minekutánna Énókhót nemzette, nyolcyszáz esztendőt; és nemze fiaikat és leányokat.
- ²⁰ És lőn Járed egész életének ideje kilencszáz hatvankét esztendő, és meghala.
- ²¹ Éle pedig Énókh hatvanöt esztendőt, és nemzé Methuséláht.
- ²² És járt Énókh az Istennel, minekutánna Methuséláht nemzette, háromszáz esztendeig; és nemze fiaikat és leányokat.
- ²³ És lőn Énókh egész életének ideje háromszáz hatvanöt esztendő.
- ²⁴ És mivel Énókh Istennel járt vala; eltűnék, mert Isten magához vevé.
- ²⁵ Éle pedig Methusélah száz nyolczvanhét esztendőt és nemzé Lámekhet.
- ²⁶ És éle Methusélah, minekutánna Lámekhet nemzette, hétszáz nyolczvankét esztendőt; és nemze fiaikat és leányokat.
- ²⁷ És lőn Methusélah egész életének ideje kilencszáz hatvankilencz esztendő; és meghala.
- ²⁸ Éle pedig Lámekh száz nyolczvankét esztendőt, és nemze fiat.
- ²⁹ És nevezé azt Noénak, mondván: Ez vigasztal meg minket munkálkodásunkban s kezünk terhes fáradozásában e földön, melyet megátkozott az Úr.
- ³⁰ És éle Lámekh, minekutánna Noét nemzette, ötszáz kilenczvenöt esztendőt; és nemze fiaikat és leányokat.
- ³¹ És lőn Lámekh egész életének ideje hétszázhetvenhét esztendő; és meghala.
- ³² És mikor Noé ötszáz esztendőös volt, nemzé Noé Sémet, Khámot és Jáfetet.

FEJEZET 6

Lőn pedig, hogy az emberek sokasodni kezdenének a föld színén, és leányaik születének.

² És láták az Istennek fiai az emberek leányait, hogy szépek azok, és vevének magoknak feleségeket mind azok közül, kiket megkedvelnek vala.

- ³ És monda az Úr: Ne maradjon az én lelkem örökké az emberben, mivelhogy ő test; legyen életének ideje száz húsz esztendő.
- ⁴ Az óriások valának a földön abban az időben, sőt még azután is, mikor az Isten fiai bemenének az emberek leányaihoz, és azok gyermekeket szülének nékik. Ezek ama hatalmasok, kik eleitől fogva híres-neves emberek voltak.
- ⁵ És látá az Úr, hogy megsokasult az ember gonoszsága a földön, és hogy szíve gondolatának minden alkotása szüntelen csak gonosz.
- ⁶ Megbáná azért az Úr, hogy teremtette az embert a földön, és bánkódék az ő szívében.
- ⁷ És monda az Úr: Eltörlöm az embert, a kit teremtettem, a földnek színéről; az embert, a barmot, a csúszó-mászó állatokat, és az ég madarait; mert bánom, hogy azokat teremtettem.
- ⁸ De Noé kegyelmet találá az Úr előtt.
- ⁹ Noénak pedig ez a története: Noé igaz, tökéletes férfiú vala a vele egykorúak között. Istennel jár vala Noé.
- ¹⁰ És nemze Noé három fiat: Sémét, Khámot és Jáfetet.
- ¹¹ A föld pedig romlott vala Isten előtt és megtelék a föld erőszakoskodással.
- ¹² Tekinte azért Isten a földre, és ímé meg vala romolva, mert minden test megrontotta vala az ő útát a földön.
- ¹³ Monda azért Isten Noénak: Minden testnek vége elérkezett előttem, mivelhogy a föld erőszakoskodással telt meg általok: és ímé elvesztem őket a földdel egybe.
- ¹⁴ Csinálj magadnak bárkát gófer fából, rekesztékeket csinálj a bárkában, és szurkozod meg belől és kívül szurokkal.
- ¹⁵ Ekképpen csinálj pedig azt: A bárka hossza háromszáz sing legyen, a szélessége ötven sing, és a magassága harmincz sing.
- ¹⁶ Ablakot csinálj a bárkán, és egy singnyire hagyd azt felülről; a bárka ajtaját pedig oldalt csinálj; alsó, közép, és harmad padlásúvá csinálj azt.
- ¹⁷ Én pedig ímé özönvizet hozok a földre, hogy elveszessen minden testet, a melyben élő lélek van az ég alatt; valami a földön van, elvész.
- ¹⁸ De te veled szövetséget kötök, és bemégy a bárkába, te és a te fiaid, feleséged és a te fiaidnak feleségei teveled.
- ¹⁹ És minden élőből, s minden testből, mindenből kettőt-kettőt vígy be a bárkába, hogy veled együtt életben maradjanak: hímek és nőstények legyenek.
- ²⁰ A madarak közül az ő nemők szerint, a barmok közül az ő nemők szerint és a földnek minden csúszó-mászó állatai közül az ő nemők szerint; mindenből kettő-kettő menjen be hozzád, hogy életben maradjanak.
- ²¹ Te pedig szerezz magadnak mindenféle eledelt, mely megehető, és takarítsd be magadhoz, hogy neked is, azoknak is legyen eledelül.
- ²² És úgy cselekedék Noé; a mint parancsolta vala néki Isten, mindent akképen cselekedék.

FEJEZET 7

Monda az Úr Noénak: Menj be te, és egész házadnépe a bárkába: mert téged láttalak igaznak előttem ebben a nemzedékben.

² Minden tiszta baromból hetet-hetet vígy be, hímet és nőstényét; azokból a barmokból pedig, a melyek nem tiszták, kettőt-kettőt, hímet és nőstényét.

- ³ Az égi madaraktól is hetet-hetet, hímet és nőtényt, hogy magvok maradjon az egész föld színén.
- ⁴ Mert hét nap múlva esőt bocsátok a földre negyven nap és negyven éjjel; és eltörölök a föld színéről minden állatot, melyet teremtettem.
- ⁵ Cselekedék azért Noé mind a szerint, a mint az Úr néki megparancsolta vala.
- ⁶ Noé pedig hatszáz esztendőös vala, mikor az özönvíz volt a földön.
- ⁷ Beméne azért Noé és az ő fiai, az ő felesége, és fiainak feleségei ő vele a bárkába, az özönvíz elől.
- ⁸ A tiszta barmok közül, és a tisztátalan barmok közül, a madarak közül, és minden földön csúszó-mászó állat közül,
- ⁹ Kettő-kettő méne be Noéhoz a bárkába, hím és nőtény: a mint Isten megparancsolta vala Noénak.
- ¹⁰ Lőn pedig hetednapra, hogy megjöve az özönvíz a földre.
- ¹¹ Noé életének hatszázadik esztendejében, a második hónapban, e hónap tizenhetedik napján, felfakadának ezen a napon a nagy mélység minden forrásai, és az ég csatornái megnyilatkoznak.
- ¹² És esék az eső a földre negyven nap és negyven éjjel.
- ¹³ Ugyanezen a napon ment vala be Noé és Sém és Khám és Jáfet, Noénak fiai, és Noé felesége és az ő fiainak három felesége velök együtt a bárkába.
- ¹⁴ Ők, és minden vad az ő neme szerint és minden barom az ő neme szerint és minden csúszó-mászó állat, mely csúsz-mász a földön, az ő neme szerint és minden repdeső állat az ő neme szerint, minden madár, minden szárnyas állat.
- ¹⁵ Kettő-kettő méne be Noéhoz a bárkába minden testből, melyben élő lélek vala.
- ¹⁶ A melyek pedig bemenének, hím és nőtény méne be minden testből, a mint parancsolta vala Isten őnéki: és az Úr bezára utána az ajtót.
- ¹⁷ Mikor az özönvíz negyven napig volt a földön, annyira nevedének a vizek, hogy felveheték a bárkát, és az felemelkedék a földről.
- ¹⁸ A vizek pedig áradának és egyre nevedének a földön, és a bárka jár vala a víz színén.
- ¹⁹ Azután a vizek felette igen nagy erőt vevének a földön, és a legmagasabb hegyek is mind elborítottának, melyek az egész ég alatt valának.
- ²⁰ Tizenöt singgel nevedének a vizek feljebb, minekutánna a hegyek elborítottak vala.
- ²¹ És oda vesze minden földön járó test, madár, barom, vad, és a földön nyüzsgő minden csúszó-mászó állat; és minden ember.
- ²² Mindaz, a minek orrában élő lélek lehellete vala, szárazon valók közül mind meghala.
- ²³ És eltörle az Isten minden állatot, a mely a föld színén vala, az embertől a baromig, a csúszó-mászó állatig, és az égi madárig; mindenek eltöröltetének a földről; és csak Noé marada meg, és azok akik vele valának a bárkában.
- ²⁴ És erőt vevének a vizek a földön, száz ötven napig.

FEJEZET 8

Megemlékezik pedig az Isten Noéről, és minden vadról, minden baromról, mely ő vele a bárkában vala: és szelet bocsáta az Isten a földre, és a vizek megapadának.

- ² És bezárulának a mélység forrásai s az ég csatornái; és megszűnt az eső az égből.

- ³ És elmenének a vizek a földről folyton fogyván, és száz ötven nap múlva megfogyatkoznak a vizek.
- ⁴ A bárka pedig a hetedik hónapban, a hónap tizenhetedik napján, megfeneklett az Ararát hegyén.
- ⁵ A vizek pedig folyton fogyának a tizedik hónapig; a tizedikben, a hó első napján meglátszanak a hegyek csúcsai.
- ⁶ És lőn negyven nap múlva, kinyitá Noé a bárka ablakát, melyet csinált vala.
- ⁷ És kibocsátá a hollót, és az elrepült, meg visszaszállt, míg a vizek a földről felszáradának.
- ⁸ Kibocsátá a galambot is, hogy meglássa, vajjon elfogytak-é a vizek a föld színéről.
- ⁹ De a galamb nem találá lábainak nyugvóhelyet és visszatére ő hozzá a bárkába, mert víz vala az egész föld színén; ő pedig kezét kinyújtá, megfogá, és bévevé azt magához a bárkába.
- ¹⁰ És várakozék még másik hét napig, és ismét kibocsátá a galambot a bárkából.
- ¹¹ És megjöve ő hozzá a galamb estennen, és ímé leszakasztott olajfalevél vala annak szájában. És megtudá Noé, hogy elapadt a víz a földről.
- ¹² És ismét várakozék még másik hét napig, és kibocsátá a galambot, és az nem tére többé ő hozzá vissza.
- ¹³ És lőn a hatszáz egyedik esztendőben, az első hónap első napján, felszáradának a vizek a földről, és elfordítá Noé a bárka fedelét, és látá, hogy ímé megszikkadt a földnek színe.
- ¹⁴ A második hónapban pedig, a hónap huszonhetedik napján megszárad a föld.
- ¹⁵ És szóla az Isten Noénak, mondván:
- ¹⁶ Menj ki a bárkából te és a te feleséged, a te fiaid, és a te fiaid feleségei te veled.
- ¹⁷ Minden vadat, mely veled van, minden testből madarat, barmot, és minden földön csúszó-mászó állatot vígy ki magaddal, hogy nyüzsögjenek a földön, szaporodjanak és sokasodjanak a földön.
- ¹⁸ Kiméne azért Noé és az ő fiai, az ő felesége, és az ő fiainak feleségei ő vele.
- ¹⁹ Minden állat, minden csúszó-mászó, minden madár, minden a mi mozog a földön, kijöve a bárkából az ő neme szerint.
- ²⁰ És oltárt építe Noé az Úrnak, és vőn minden tiszta állatból és minden tiszta madárból, és áldozék égőáldozattal az oltáron.
- ²¹ És megérezé az Úr a kedves illatot, és monda az Úr az ő szívében: Nem átkozom meg többé a földet az emberért, mert az ember szívének gondolatja gonosz az ő ifjúságától fogva; és többé nem veszem el mind az élő állatot, mint cselekedtem.
- ²² Ennekutánna míg a föld lészen, vetés és aratás, hideg és meleg, nyár és tél, nap és éjszaka meg nem szűnnek.

FEJEZET 9

Azután megáldá Isten Noét és az ő fiait, és azt mondá nekik: Szaporodjatok és sokasodjatok, és töltsétek be a földet.

² És féljen és rettegjen töle a földnek minden állatja az égnek minden madara: minden a mi nyüzsög a földön, és a tengernek minden hala kezetekbe adatott;

³ Minden mozgó állat, a mely él legyen nektek eledelül; a mint a zöld fűvet, nektek adtam mindazokat.

- ⁴ Csak a húst az öt elevenítő vérrrel meg ne egyétek.
- ⁵ De a ti véreteket, a melyben van a ti éltetek, számon kérem; számon kérem minden állattól, azonképen az embertől, kinek-kinek atyjafiától számon kérem az ember életét.
- ⁶ A ki ember-vért ont, annak vére ember által ontassék ki; mert Isten a maga képére teremté az embert.
- ⁷ Ti pedig szaporodjatok és sokasodjatok, nyüzsgjete a földön és sokasodjatok azon.
- ⁸ És szóla az Isten Noénak és vele az ő fiainak, mondván:
- ⁹ Én pedig ímé szövetséget szerzek ti veletek és a ti magvatokkal ti utánnatok.
- ¹⁰ És minden élő állattal, mely veletek van: madárral, barommal, minden mezei vaddal, mely veletek van; mindattól kezdve a mi a bárkából kijött, a földnek minden vadjáig.
- ¹¹ Szövetséget kötök ti veletek, hogy soha ezután el nem vész özönvíz miatt minden test; és soha sem lesz többé özönvíz a földnek elvesztésére.
- ¹² És monda az Isten: Ez a jele a szövetségnek, melyet én örök időkre szerzek közöttem és ti közöttetek, és minden élő állat között, mely ti veletek van:
- ¹³ Az én ívemet helyeztetem a felhőkbe, s ez lesz jele a szövetségnek közöttem és a föld között.
- ¹⁴ És lészen, hogy mikor felhővel borítom be a földet, meglátszik az ív a felhőben.
- ¹⁵ És megemlékezem az én szövetségemről, mely van én közöttem és ti közöttetek, és minden testből való élő állat között; és nem lesz többé a víz özönné minden testnek elvesztésére.
- ¹⁶ Azért legyen tehát az ív a felhőben, hogy lássam azt és megemlékezzem az örökkévaló szövetségről Isten között és minden testből való élő állat között, mely a földön van.
- ¹⁷ És monda Isten Noénak: Ez ama szövetségnek jele, melyet szerzettem én közöttem és minden test között, mely a földön van.
- ¹⁸ Valának pedig Noé fiai, kik a bárkából kijöttek vala: Sém és Khám és Jáfet. Khám pedig Kanaánnak atyja.
- ¹⁹ Ezek hárman a Noé fiai s ezektől népesedék meg az egész föld.
- ²⁰ Noé pedig földművelő kezdé lenni, és szőlőt ültete.
- ²¹ És ivék a borból, s megrészegedék, és meztelenen vala sátra közepén.
- ²² Khám pedig, Kanaánnak atyja, meglátá az ő atyjának mezítelenségét, és hírül adá künnlevő két testvérének.
- ²³ Akkor Sém és Jáfet ruhát ragadván, azt mindketten vállokra veték, és háttal menve takarák be atyjok mezítelenségét; s arczczal hátra meg sem láták atyjok mezítelenségét.
- ²⁴ Hogy felserkene Noé mámorából, és megtudá a mit vele az ő kisebbik fia cselekedett vala:
- ²⁵ Monda: Átkozott Kanaán! Szolgák szolgája legyen atyjafiai közt.
- ²⁶ Azután monda: Áldott az Úr, Sémnek Istene, néki legyen szolgája Kanaán!
- ²⁷ Terjessze ki Isten Jáfetet, lakozzék Sémnek sátraiban; legyen néki szolgája a Kanaán!
- ²⁸ Éle pedig Noé az özönvíz után háromszáz ötven esztendeig.
- ²⁹ És vala Noé egész életének ideje kilencszáz ötven esztendő; és meghala.

FEJEZET 10

Ez pedig a Noé fiainak, Sémnek, Khámnak és Jáfetnek nemzetsége; és fiaik születének az özönvíz után.

² Jáfetnek fiai: Gómer, Mágog, Madai, Jáván, Thubál, Mésekh és Thirász.

³ A Gómer fiai pedig: Askhenáz, Rifáth, és Tógármah.

⁴ Jávánnak pedig fiai: Elisah, Thársis, Kitthim és Dodánim.

⁵ Ezekből váltak ki a szigetlakó népek az ő országaikban, mindenik a maga nyelve, családja és nemzetsége szerint.

⁶ Khámnak pedig fiai: Khús, Miczráim, Pút és Kanaán.

⁷ Khúsnak pedig fiai: Széba, Hávilah, Szábthah, Rahmáh, Szabthékah. Rahmáhnak pedig fiai: Séba és Dédán.

⁸ Khús nemzé Nimródót is; ez kezde hatalmassá lenni a földön.

⁹ Ez hatalmas vadász vala az Úr előtt, azért mondják: Hatalmas vadász az Úr előtt, mint Nimród.

¹⁰ Az ő birodalmának kezdete volt Bábel, Erekh, Akkád és Kálnéh a Sineár földén.

¹¹ E földről ment aztán Assiriába, és építé Ninivét, Rekboth városát, és Kaláht.

¹² És Reszent Ninivé között és Kaláh között: ez az a nagy város.

¹³ Miczráim pedig nemzé: Lúdimot, Anámimot, Lehábimot és Naftukhimot.

¹⁴ Pathruszimot és Kaszluhimot, a honnan a Filiszteusok származtak, és Kafthorimot.

¹⁵ Kanaán pedig nemzé Czídont, az ő elsőszülöttét, és Khétet.

¹⁶ Jebuzeust, Emorreust, és Girgazeust.

¹⁷ Khivveust, Harkeust, és Szineust.

¹⁸ Arvadeust, Czemareust, Hamatheust. És azután elszéledének a Kananeusok nemzetségei.

¹⁹ Vala pedig a Kananeusok határa, Czídonból Gérár felé menve Gázáig; Sodoma, Gomora, Ádmáh és Czeboim felé menve Lésáig.

²⁰ Ezek a Khám fiai családok, nyelvök, földjök s nemzetségök szerint.

²¹ Sémnek is lettek gyermekei; a ki Héber minden fiainak atyja, Jáfetnek testvérbátyja vala.

²² Sém fiai: Élám, Assur, Arpaksád, Lúd és Arám.

²³ Arámnak fiai pedig: Úcz, Húl, Gether és Más.

²⁴ Arpaksád pedig nemzé Séláht, Séláh pedig Hébert.

²⁵ Hébernek is lett két fia: Az egyiknek neve Péleg, mivelhogy az ő idejében osztatott el a föld; testvérének neve pedig Joktán.

²⁶ Joktán pedig nemzé Almodádot, Sélefet, Haczarmávethet és Jerákhót.

²⁷ Hadórámot, Úzált és Dikláth.

²⁸ Obált, Abimáélt és Sébát.

²⁹ Ofirt, Havilát és Jóbábot. Ezek mind a Joktán fiai.

³⁰ És vala ezeknek lakása, Mésától fogva Séfárba menve a napkeleti hegyekig.

³¹ Ezek a Sém fiai családok, nyelvök, földjök és nemzetségök szerint.

³² Ezek a Noé fiainak családjai az ő nemzetségeik szerint, az ő népek között, és ezektől szaporodának el a népek a földön, az özönvíz után.

FEJEZET 11

Mind az egész földnek pedig egy nyelve és egyféle beszéde vala.

² És lőn mikor kelet felől elindultak vala, Sineár földén egy síkságot találának és ott letelepedének.

³ És mondának egymásnak: Jertek, vessünk téglát és égessük ki jól; és lőn nekik a téglakő gyanánt, a szurok pedig ragasztó gyanánt.

⁴ És mondának: Jertek, építsünk magunknak várost és tornyot, melynek teteje az eget érje, és szerezzünk magunknak nevet, hogy el ne széledjünk az egész földnek színén.

⁵ Az Úr pedig leszálla, hogy lássa a várost és a tornyot, melyet építenek vala az emberek fiai.

⁶ És monda az Úr: Imé e nép egy, s az egésznek egy a nyelve, és munkájának ez a kezdete; és bizony semmi sem gátolja, hogy véghez ne vigyenek mindent, a mit elgondolnak magukban.

⁷ Nosza szálljunk alá, és zavarjuk ott össze nyelvöket, hogy meg ne értsék egymás beszédét.

⁸ És elszéleszté őket onnan az Úr az egész földnek színére; és megszűnének építeni a várost.

⁹ Ezért nevezék annak nevét Bábelnek; mert ott zavará össze az Úr az egész föld nyelvét, és onnan széleszté el őket az Úr az egész földnek színére.

¹⁰ Ez a Sém nemzetsége: Sém száz esztendőskorában nemzé Arpaksádot, két esztendővel az özönvíz után.

¹¹ És éle Sém, minekutánna nemzette Arpaksádot, ötszáz esztendeig és nemze fiaikat és leányokat.

¹² Arpaksád pedig hatrminczöt esztendősk vala, és nemzé Séláht.

¹³ És éle Arpaksád, minekutánna nemzette Séláht, négyszáz három esztendeig, és nemze fiaikat és leányokat.

¹⁴ Séláh pedig harmincz esztendősk vala, és nemzé Hébert.

¹⁵ És éle Séláh, minekutánna nemzé Hébert, négyszáz három esztendeig, és nemze fiaikat és leányokat.

¹⁶ Héber pedig harmincznégy esztendősk vala és nemzé Péleget.

¹⁷ És éle Héber, minekutánna nemzé Péleget, négyszáz harmincz esztendeig, és nemze fiaikat és leányokat.

¹⁸ Péleg pedig harmincz esztendősk vala, és nemzé Réut.

¹⁹ És éle Péleg, minekutánna nemzé Réut, kétszáz kilenc esztendeig, és nemze fiaikat és leányokat.

²⁰ Réu pedig harminczkét esztendősk vala, és nemzé Sérugot.

²¹ És éle Réu, minekutánna nemzé Sérugot, kétszáz hét esztendeig és nemze fiaikat és leányokat.

²² Sérug pedig harmincz esztendősk vala, és nemzé Nákhort.

²³ És éle Sérug, minekutánna nemzé Nákhort, kétszáz esztendeig, és nemze fiaikat és leányokat.

²⁴ Nákhor pedig huszonkilenc esztendősk vala, és nemzé Thárét.

²⁵ És éle Nákhor, minekutánna nemzé Thárét, száz tizenkilenc esztendeig, és nemze fiaikat és leányokat.

²⁶ Tharé pedig hetven esztendősk vala, és nemzé Ábrámot, Nákhort, Háránt.

²⁷ Ez a Tharé nemzetsége: Tharé nemzé Ábrámot, Nákhort és Háránt. Hárán pedig

nemzé Lótót.

²⁸ Meghala pedig Hárán, az ő atyjának Thárénak szemei előtt, az ő születésének földjén, Úr-Kaszdimban.

²⁹ Ábrám pedig és Nákhor vőnek magoknak feleséget: az Ábrám feleségének neve Szárai; a Nákhor feleségének neve Milkah, Háránnak Milkah atyjának és Jiskáh atyjának leánya.

³⁰ Szárai pedig magtalan vala; nem vala néki gyermeke.

³¹ És felvevé Tharé Ábrámot az ő fiát, és Lótót, Háránnak fiát, az ő unokáját, és Szárait, az ő menyét, Ábrámnak az ő fiának feleségét, és kiindulának együtt Úr-Kaszdimból, hogy Kanaán földére menjenek. És eljutának Háránig, és ott letelepedének.

³² Vala pedig Tharé kétszáz öt esztendő, és meghala Tharé Háránban.

FEJEZET 12

És monda az Úr Ábrámnak: Eredj ki a te földedből, és a te rokonságod közül, és a te atyádnak házából, a földre, a melyet én mutatok néked.

² És nagy nemzetté tészlek, és megáldalak téged, és felmagasztalom a te nevedet, és áldás leszesz.

³ És megáldom azokat, a kik téged áldanak, és a ki téged átkoz, megátkozom azt: és megáldatnak te benned a föld minden nemzetségei.

⁴ És kiméne Ábrám, a mint az Úr mondotta vala néki, és Lót is kiméne ő vele: Ábrám pedig hetvenöt esztendő, mikor kiméne Háránból.

⁵ És felvevé Ábrám az ő feleségét Szárait, és Lótót, az ő atyjafiának fiát, és minden szerzeményöket, a melyet szereztek vala, és a cselédek, a kikre Háránban tettek vala szert, és elindulának, hogy Kanaán földére menjenek, és el is jutának a Kanaán földére.

⁶ És általméne Ábrám a földön mind Sikhem vidékéig, Mórén tölgyeséig. Akkor Kananeusok valának azon a földön.

⁷ És megjelenék az Úr Ábrámnak, és monda néki: A te magodnak adom ezt a földet. És Ábrám oltárt építe ott az Úrnak; a ki megjelent vala néki.

⁸ Onnan azután a hegység felé méne Bétheltől keletre és felüte sátorát: Béthel vala nyugatra, Hái pedig keletre, és ott oltárt építe az Úrnak, és segítségül hívá az Úr nevét.

⁹ És tovább költözék Ábrám: folyton dél felé húzódván.

¹⁰ Azonban éhség lőn az országban, és Ábrám aláméne Égyiptomba, hogy ott tartózkodjék, mert nagy vala az éhség az országban.

¹¹ És lőn mikor közel vala, hogy bemenjen Égyiptomba, monda feleségének Szárainak: Ímé tudom, hogy szép ábrázatú asszony vagy.

¹² Azért mikor meglátnak téged az egyiptomiak, majd azt mondják: felesége ez; és engem megölnek, téged pedig életben tartanak.

¹³ Mondd azért, kérlek, hogy húgom vagy; hogy jól legyen dolgom miattad, s életben maradjak te éretted.

¹⁴ És lőn mikor Ábrám Égyiptomba érkezék, láták az egyiptomiak az asszonyt, hogy az nagyon szép.

¹⁵ Mikor megláták őt a Faraó főemberei, magasztalák a Faraó előtt és elvivék az asszonyt a Faraó udvarába.

¹⁶ És jól tőn érette Ábrámmal, és valának juhái, ökrei, szamarai, szolgálói, szolgálói, nőstényszamarai és tevéi.

- ¹⁷ De megveré az Úr a Faraót és az ő házát nagy csapásokkal, Száraiért, Ábrám feleségéért.
- ¹⁸ Hívatá azért a Faraó Ábrámot és monda: Miért mívelted ezt velem? Miért nem mondtad meg énnékem, hogy ez néked feleséged?
- ¹⁹ Miért mondtad: Húgom ő; azért vevém magamnak feleségül. Most már imhol a te feleséged, vedd magadhoz és menj el.
- ²⁰ És parancsola felőle a Faraó némely embereknek, a kik elbocsáták őtet és az ő feleségét, és mindenét a mije vala.

FEJEZET 13

Feljöve azért Ábrám Égyiptomból, ő és az ő felesége, és mindene valamije vala, és Lót is ő vele, a déli tartományba.

- ² Ábrám pedig igen gazdag vala barmokkal, ezüsttel és arannyal.
- ³ És méne helyről helyre délfelől mind Béthelig, oda a hol először vala az ő sátora, Béthel és Hái között.
- ⁴ Annak az oltárnak a helyére, melyet ott elsőben készített vala: és segítségül hívá ott Ábrám az Úrnak nevét.
- ⁵ Lótnak is pedig a ki Ábrámmal jár vala, valának juhái, ökrei és sátorai.
- ⁶ És nem bírta meg őket az a föld, hogy együtt lakjanak, mert sok jószáguk vala, és nem lakhatának együtt.
- ⁷ Versengés is támadta az Ábrám barompásztorai között, és a Lót barompásztorai között; és a Kananeusok és a Perizeusok is ott laknak vala akkor azon a földön.
- ⁸ Monda azért Ábrám Lótnak: Ne legyen versengés közöttem és közötted, se az én pásztoraim között és a te pásztoraid között: hiszen atyafiak vagyunk.
- ⁹ Avagy nincsen-e előtted mind az egész föld? Válj el kérlek, tőlem; ha te balra tartasz, én jobbra megyek; ha te jobbra menédesz, én balra térek.
- ¹⁰ Felemelé azért Lót az ő szemeit, és látá, hogy a Jordán egész melléke bővizű föld; mert minekelőtte elvesztette volna az Úr Sodomát és Gomorát, mind Czoárig olyan vala az, mint az Úr kertje, mint Égyiptom földje.
- ¹¹ És választá Lót magának a Jordán egész mellékét, és elköltözék Lót kelet felé: és elválának egymástól.
- ¹² Ábrám lakozik vala a Kanaán földén, Lót pedig lakozik vala a Jordán-melléki városokban, és sátoroz vala Sodomáig.
- ¹³ Sodoma lakosai pedig nagyon gonoszok és bűnösök valának az Úr előtt.
- ¹⁴ Az Úr pedig monda Ábrámnak, minekutánna elválék tőle Lót: Emeld fel szemeidet és tekints arról a helyről, a hol vagy, északra, délre, keletre és nyugotra.
- ¹⁵ Mert mind az egész földet, a melyet látsz, néked adom, és a te magodnak örökre.
- ¹⁶ És olyanná tészem a te magodat, mint a földnek pora, hogyha valaki megszámlálhatja a földnek porát, a te magod is megszámlálható lesz.
- ¹⁷ Kelj fel, járd be ez országot hosszában és széltében: mert néked adom azt.
- ¹⁸ Előbb mozdítá azért sátorát Ábrám, és elméne, és lakozék Mamré tölgyesében, mely Hebronban van, és oltárt építe ott az Úrnak.

FEJEZET 14

Lőn pedig Amrafelnek, Sineár királyának és Ariókhnak, Elászár királyának, Khédorlaomernek, Élám királyának, és Thidálnak, a Góim királyának napjaiban:

² Hadat indítának ezek Bera, Sodoma királya ellen, Birsá, Gomora királya ellen, Sináb, Admáh királya ellen, Seméber, Czeboim királya ellen és Béláh, azaz Czoár királya ellen.

³ Mind ezek a Sziddim völgyében egyesülének; ez a Sóstenger.

⁴ Tizenkét esztendeig szolgálták vala Khédorlaomert, és a tizenharmadik esztendőben ellene támadtak vala.

⁵ A tizennegyedik esztendőben pedig eljőve Khédorlaomer, és a királyok, a kik ő vele valának, és megverék a Refeusokat Asztheroth Kárnajimban, és a Zuzeusokat Hámiban, és az Emeusokat Sávél-Kirjáthajimban.

⁶ És a Horeusokat az ő hegyökön, a Seiren, egész Él-Párániig, mely a pusztá mellett van.

⁷ És megtérének s menének Hén Mispátba, azaz Kádesbe, és elpusztíták az Amálekíták egész mezőségét, és az Emoreusokat is, kik laknak vala Háczaczon-Thámárban.

⁸ Kiméne tehát Sodoma királya, Gomora királya, Admáh királya, Czeboim királya, és Béláh, azaz Czoár királya, és megütközének azokkal a Sziddim völgyében:

⁹ Khédorlaomerrel, Élám királyával, és Thidállal, Góim királyával, Amráfellel, Sineár királyával, és Ariókhkal, Elászár királyával: négy király öt ellen.

¹⁰ A Sziddim völgye pedig tele vala szurok-forrásokkal. És megfutamodának Sodoma és Gomora királyai, és azokba esének: a megmaradtak pedig a hegységbe futának.

¹¹ És elvivék Sodomának és Gomorának minden jószágát és minden eleségét; és elmenének.

¹² Elvivék Lót is az Ábrám atyjafiának fiát jószágostól együtt, és elmenének; mert Lót Sodomában lakik vala.

¹³ Eljőve pedig egy menekült és hírül hozá a héber Ábrámnak, a ki lakik vala az Emoreus Mamrének, Eskol atyjafiának és Áner atyjafiának tölgyesében, a kik meg Ábrámnak szövetségesei valának.

¹⁴ A mint meghallá Ábrám, hogy az ő atyjafia fogságba esett, felfegyverzé házában nevedezett háromszáz tizennyolcz próbált legényét és üldözve nyomula Dániig.

¹⁵ És csapatokra oszolván ellenök éjszaka ő és szolgálai, megveré őket, és űzé őket mind Hóbáiig, a mely Damaskustól balra esik.

¹⁶ És visszahozá mind a jószágot; Lót is, az ő atyjafiát jószágával egybe visszahozá, meg az asszonyokat és a népet.

¹⁷ Minekutánna pedig visszatért Khédorlaomernek és a vele volt királyoknak megveréséből, kiméne ő elébe Sodomának királya a Sávél völgyébe, azaz a király völgyébe.

¹⁸ Melkhisédek pedig Sávél királya, kenyeret és bort hozá; ő pedig a Magasságos Istennek papja vala.

¹⁹ És megáldá őt, és monda: Áldott legyen Ábrám a Magasságos Istentől, ég és föld teremtetőjétől.

²⁰ Áldott a Magasságos Isten, a ki kezédbe adta ellenségeidet. És tizedet ada néki mindenből.

²¹ És monda Sodoma királya Ábrámnak: Add nékem a népet, a jószágot pedig vedd magadnak.

²² És monda Ábrám Sodoma királyának: Felemeltem az én kezemet az Úrhoz, a Magasságos Istenhez, ég és föld teremtetőjéhez:

²³ Hogy én egy fonalszálat, vagy egy sarukötőt sem veszek el mindabból, a mi a tiéd,

hogy ne mondjad: Én gazdagítottam meg Ábrámot.

²⁴ Semmi egyebet, csupán a legények élelmét, és ama férfiak részét, kik én velem eljöttek volt: Áner, Eskhol, Mamré, ők vegyék ki az ő részüket.

FEJEZET 15

Edolgok után lőn az Úr beszéde Ábrámhoz látomásban, mondván: Ne félj Ábrám: én paizsod vagyok tenéked, a te jutalmad felette igen bőséges.

² És monda Ábrám: Uram Isten, mit adnál énnékem, holott én magzatok nélkül járok, és az, a kire az én házam száll, a Damaskusbeli Eliézer?

³ És monda Ábrám: Ímé énnékem nem adtál magot, és ímé az én házam szolgaszülöttje lesz az én örökösöm.

⁴ És ímé szóla az Úr ő hozzá, mondván: Nem ez lesz a te örökösöd: hanem a ki a te ágyékból származik, az lesz a te örökösöd.

⁵ És kivivé őt, és monda: Tekints fel az égre, és számláld meg a csillagokat, ha azokat megszámlálhatod; - és monda nékie: Így léssen a te magod.

⁶ És hitt az Úrnak és tulajdoníttaték az őnéki igazságot.

⁷ És monda néki: Én vagyok az Úr, ki téged kihoztalak Úr-Kaszdimból, hogy néked adjam e földet, örökségedül.

⁸ És monda: Uram Isten, miről tudhatom meg, hogy öröklöm azt?

⁹ És felele néki: Hozz nékem egy három esztendős üszőt, egy három esztendős kecskét, és egy három esztendős kost, egy gerliczét és egy galambfiat.

¹⁰ Elhozá azért mind ezeket, és kétfelé hasítá azokat, és mindeniknek fele részét a másik fele része átellenébe helyezteté; de a madarakat nem hasította vala kétfelé.

¹¹ És ragadozó madarak szállának e húsdarabokra, de Ábrám elűzi vala azokat.

¹² És lőn naplementekor, mély álom lepé meg Ábrámot, és ímé rémülés és nagy setéség szálla ő reá.

¹³ És monda az Úr Ábrámnak: Tudván tudjad, hogy a te magod jövevény lesz a földön, mely nem övé, és szolgálatra szorítják, és nyomorgatják őket négyszáz esztendeig.

¹⁴ De azt a népet, melyet szolgálnak, szintén megítélem én, és annakutánna kijőnek nagy gazdagsággal.

¹⁵ Te pedig elmegy a te atyáidhoz békességgel, eltemettetel jó vénségben.

¹⁶ Csak a negyedik nemzedék tér meg ide; mert az Emoreusok gonoszsága még nem tölt be.

¹⁷ És mikor a nap leméne és setéség lőn, ímé egy füstölgő kemencze, és tüzes fáklya, mely általmegyen vala a húsdarabok között.

¹⁸ E napon kötött az Úr szövetséget Ábrámmal, mondván: A te magodnak adom ezt a földet Égyiptomnak folyóvizétől fogva, a nagy folyóig, az Eufrátes folyóvizig.

¹⁹ A Keneusokat, Kenizeusokat, és a Kadmoneusokat.

²⁰ A Hittheusokat, Perizeusokat, és a Refeusokat.

²¹ Az Emoreusokat, Kananeusokat, Girgazeusokat, és a Jebuzeusokat.

FEJEZET 16

És Szárai, az Ábrám felesége nem szûle néki; de vala néki egy Égyiptomból való szolgálója, kinek neve Hágár vala.

² Monda azért Szárai Ábrámnak: Ímé az Úr bezárolta az én méhemet, hogy ne szûljek: kérlek, menj be az én szolgálómhoz, talán az által megépülök, és engede Ábrám a Szárai szavának.

³ Vevé tehát Szárai, Ábrám felesége az Égyiptombeli Hágárt, az ő szolgálóját, tíz esztendővel azután, hogy Ábrám a Kanaán földén letelepedék, és adá azt Ábrámnak az ő férjének feleségül.

⁴ És béméne Hágárhoz, és az fogada az ő méhében; ez pedig a mint látta, hogy terhes, nem vala becsülete az ő asszonyának ő előtt.

⁵ Monda azért Szárai Ábrámnak: Bántódásom van miattad. Én adtam öledbe szolgálómat, és mivelhogy látja, hogy teherbe esett, nincsen előtted becsületed. Tegyen ítéletet az Úr én közöttem és te közötted.

⁶ És monda Ábrám Szárainak: Imé a te szolgálód kezédben van, azt tedd vele a mit jónak látsz. Nyomorgatja vala azért Szárai, és az elfuta ő előle.

⁷ És találá őt az Úrnak angyala egy forrásnál a pusztában, annál a forrásnál, a mely a Súrba menő úton van.

⁸ És monda: Hágár, Szárai szolgálója! honnan jössz és hová mégy? És az monda: Az én asszonyomnak, Szárainak színe elől futok én.

⁹ Akkor monda néki az Úr angyala: Térj meg a te asszonyodhoz, és alázd meg magad az ő kezei alatt.

¹⁰ És monda néki az Úrnak angyala: Felettébb megsokasítom a te magodat, hogy sokasága miatt megszámlálható se legyen.

¹¹ És monda néki az Úrnak angyala: Ímé te terhes vagy, és szûlsz fiat; és nevezd nevét Ismáelnek, mivelhogy meghallá Isten a te nyomorúságodat.

¹² Az pedig vadtermészetű ember lesz: az ő keze mindenek ellen, és mindenek keze ő ellene; és minden ő atyjafiának ellenébe üti fel sátorát.

¹³ És nevezé Hágár az Úrnak nevét, a ki ő vele szólott vala: Te vagy a látomás Istene. Mert monda: Avagy nem e helyen láttam a látomás után?

¹⁴ Annakokáért nevezé azt a forrást Lakhai Rói forrásának; ott van Kádes és Béred között.

¹⁵ És fiat szûle Hágár Ábrámnak, és nevezé Ábrám az ő fiának nevét, a kit Hágár szûl vala néki, Ismáelnek.

¹⁶ Ábrám pedig nyolczvanhat esztendőös vala, a mikor Hágár Ismáelt szûlé Ábrámnak.

FEJEZET 17

Mikor Ábrám kilenczvenkilencz esztendőös vala, megjelenék az Úr Ábrámnak, és monda néki: Én a mindenható Isten vagyok, járj én előttem, és légy tökéletes.

² És megkötöm az én szövetségemet én közöttem és te közötted: és felette igen megsokasítlak téged.

³ És arczára borúla Ábrám; az Isten pedig szóla őnéki, mondván:

⁴ A mi engem illet, imhol az én szövetségem te veled, hogy népek sokaságának atyjává leszesz.

⁵ És ne neveztessék ezután a te neved Ábrámnak, hanem legyen a te neved Ábrahám, mert népek sokaságának atyjává teszek téged.

- ⁶ És felette igen megsokasítalak téged; és népekké teszek, és királyok is származnak tőled.
- ⁷ És megállapítom az én szövetségemet én közötttem és te közötted, és te utánad a te magod között annak nemzedékei szerint örök szövetségül, hogy legyek tenéked Istened, és a te magodnak te utánad.
- ⁸ És adom tenéked és a te magodnak te utánad a te bujdosásod földét, Kanaánnak egész földét, örök birtokul; és Istenök leszek nékik.
- ⁹ Annakfelette monda Isten Ábrahámnak: Te pedig az én szövetségemet megőrizzed, te és a te magod te utánad az ő nemzedékei szerint.
- ¹⁰ Ez pedig az én szövetségem, melyet meg kell tartanotok én közötttem és ti közöttetek, és a te utánad való magod között: minden férfi körülmetéltessék nálatok.
- ¹¹ És metéljétek körül a ti férfitestetek bőrének elejét és az lesz az én közötttem és ti közöttetek való szövetségnek jele.
- ¹² Nyolcznapos korában körülmetéltessék nálatok minden férfigyermek nemzedékeiteknél; akár háznál született, akár pénzen vásároltatott valamely idegentől, a ki nem a te magodból való.
- ¹³ Körülmetéltetvén körülmetéltessék a házában született és a pénzeden vett; és örökkévaló szövetségül lesz az én szövetségem a ti testeteken.
- ¹⁴ A körülmetéletlen férfi pedig, a ki körül nem metélteti az ő férfitestének bőrét, az ilyen lélek kivágattatik az ő népe közül, mert felbontotta az én szövetségemet.
- ¹⁵ És monda Isten Ábrahámnak: Szárainak, a te feleségednek nevét ne nevezd Szárainak, mert Sára az ő neve.
- ¹⁶ És megáldom őt, és fiat is adok ő tőle néked, és megáldom, hogy legyen népekké; nemzetek királyai származzanak ő tőle.
- ¹⁷ Ekkor arczára borúla Ábrahám, és nevéte és gondolá az ő szívében: vajjon száz esztendő embernek lesz-é gyermeke? avagy Sára kilenczven esztendő lévén, szülhet-é?
- ¹⁸ És monda Ábrahám az Istennek: Vajha Ismáel élne te előtted.
- ¹⁹ Az Isten pedig monda: Kétségnélkül a te feleséged Sára szül néked fiat, és nevezed annak nevét Izsáknak, és megerősítem az én szövetségemet ő vele örökkévaló szövetségül az ő magvának ő utánna.
- ²⁰ Ismáel felől is meghallgattalak: Ímé megáldom őt, és megsaporítom őt és megsokasítom őt felette nagyon; tizenkét fejedelmet nemz, és nagy néppé teszem őt.
- ²¹ Az én szövetségemet pedig megerősítem Izsákkal, kit néked szül Sára ez időkorban a következő esztendőben.
- ²² És elvégezé vele való beszédét, és felméne az Isten Ábrahámtól.
- ²³ Vevé azért Ábrahám Ismáelt az ő fiát, és háza minden szülöttét, és mind a pénzén vetteket, minden férfiat Ábrahám házanépe közül és körülmetélé férfitestöknek bőrét ugyanazon napon, a mikor szólott vala vele az Isten.
- ²⁴ Ábrahám pedig kilenczvenkilencz esztendő vala, mikor körülmetélé az ő férfitestének bőrét.
- ²⁵ Ismáel pedig az ő fia tizenhárom esztendő vala, mikor körülmetélé az ő férfitestének bőrét.
- ²⁶ Ugyanazon napon metéltetett körül Ábrahám és Ismáel az ő fia.
- ²⁷ És házában minden férfi tagja, háza szülöttei és kik idegen embertől pénzen vásároltattak, vele együtt körülmetéltetének.

FEJEZET 18

Megjelenék pedig ő néki az Úr a Mamré tölgyesében, és ő ül vala a sátor ajtajában, a hő napon.

² És felemelé az ő szemeit, és látá, hogy ímé három férfiú áll ő előtt. És látván, eléjük siet a sátor ajtajából, és földig meghajtá magát.

³ És monda: Jó Uram, ha kedves vagyok te előtted, kérlek, ne kerüld el a te szolgádat.

⁴ Hadd hozzanak, kérlek, egy kevés vizet, és mossátok meg a ti lábaitokat, és dőljetek le a fa alatt.

⁵ Én pedig hozok egy falat kenyeret, hogy erősítsétek meg a ti szíveteket, azután menjetek tovább, mert azért tértetek be a ti szolgátokhoz. És mondának: Cselekedjél, a mint szólál.

⁶ És besiete Ábrahám a sátorba Sárahoz és monda: Siess, gyúrd meg három mérték lisztlángot, és csinálj pogácsát.

⁷ A baromhoz is elfuta Ábrahám, és hozza egy gyenge kövér borjút, és adá a szolganak, az pedig sieté azt elkészíteni.

⁸ És vőn vaját és tejet, és a borjút, melyet elkészített vala, és eléjük tevé: és ő mellettök áll vala a fa alatt, azok pedig evének.

⁹ És mondának néki: Hol van Sára a te feleséged? Ő pedig felele: Ímhol van a sátorban.

¹⁰ És monda: Esztendőre ilyenkor bizonynyal megtérek hozzád és ímé akkor a te feleségednek Sárának fia lesz. Sára pedig hallgatózik vala a sátor ajtajában, mely annak háta megett vala.

¹¹ Ábrahám pedig és Sára élemedett korú öregek valának; megszűnt vala Sáránál az asszonyi természet.

¹² Nevete azért Sára ő magában, mondván: Vénségemre lenne-é gyönyörűségem? meg az én uram is öreg!

¹³ És monda az Úr Ábrahámnak: Miért nevetett Sára, ezt mondván: Vajjon csakugyan szülhetek-é, holott én megvénhedtem?

¹⁴ Avagy az Úrnak lehetetlen-é valami? Annak idején, esztendőre ilyenkor visszatérek hozzád, és fia lesz Sárának.

¹⁵ Sára pedig megtagadá, mondván: Nem nevettem én; mivelhogy fél vala. De monda az Úr: Nem úgy van, mert bizony neveltél.

¹⁶ Azután felkelvén onnan azok a férfiak, Sodoma felé tartanak vala. Ábrahám is velök méne, hogy elkísérje őket.

¹⁷ És monda az Úr: Eltitkoljam-é én Ábrahámától, a mit tenni akarok?

¹⁸ Holott Ábrahám nagy és hatalmas néppé lesz; és benne megáldatnak a földnek minden nemzetségei.

¹⁹ Mert tudom róla, hogy megparancsolja az ő fiainak és az ő házanépének ő utánna, hogy megőrizték az Úrnak útát, igazságot és törvényt tévén, hogy beteljesítse az Úr Ábrahámon, a mit szólott felőle.

²⁰ Monda azután az Úr: Mivelhogy Sodomának és Gomorának kiáltása megsokasodott, és mivelhogy az ő bűnök felettébb megnehezedett:

²¹ Alámegyek azért és meglátom, vajjon teljességgel a hozzám felhatott kiáltás szerint cselekedtek-é vagy nem? tudni akarom.

²² És elfordulának onnan a férfiak, és menének Sodomába: Ábrahám pedig még az Úr előtt áll vala.

- 23** És hozzá járula Ábrahám és monda: Avagy elveszted-é az igazat is a gonoszszal egybe?
- 24** Talán van ötven igaz abban a városban, avagy elveszted-é, és nem kedvezel-é a helynek az ötven igazért, a kik abban vannak?
- 25** Távol legyen tőled, hogy ilyen dolgot cselekedjél, hogy megöld az igazat a gonoszszal, és úgy járjon az igaz mint a gonosz: Távol legyen tőled! Avagy az egész föld bírāja nem szolgáltatna-é igazságot?
- 26** És monda az Úr: Ha talállok Sodomában a városon belől ötven igazat, mind az egész helynek megkegyelmezek azokért.
- 27** És felele Ábrahám, és monda: Immár merészkedtem szólni az én Uramnak, noha én por és hamu vagyok.
- 28** Ha az ötven igaznak talán öt híja lesz, elveszted-é az öt miatt az egész várost? És monda: Nem veszttem el, ha talállok ott negyvenötöt.
- 29** És ismét szóla hozzá és monda: Hátha találtnak ott negyvenen? És monda Ő: Nem teszem meg a negyvenért.
- 30** Mégis monda: Kérlek, ne haragudjék meg az én Uram ha szólok: Hátha találtnak ott harminczan? És Ő felele: Nem teszem meg, ha talállok ott harminczat.
- 31** És ő monda: Immár merészkedtem szólni az én Uramnak: Hátha találtnak ott húszan? Felele: Nem veszttem el a húszért.
- 32** És monda: Ne haragudjék kérlek az én Uram ha szólok még ez egyszer: Hátha találtnak ott tízen? És Ő monda: Nem veszttem el a tízért.
- 33** És elméne az Úr, minekutánna elvégezte Ábráhámmal való beszélgetését; Ábrahám pedig megtére az ő helyére.

FEJEZET 19

Mikor a két angyal estére Sodomába jutott, Lót Sodoma kapujában ül vala, és a mint meglátá őket Lót, felkele eléjük, és arczczal a földre borúla.

2 És monda: Ímé én Uraim kérlek, térjetek be a ti szolgátok házához, és háljatok ott, és mossátok meg lábaitokat; reggel korán felkelhettek és indulhattok útatokra. Azok pedig mondának: Nem, hanem az utcán hálunk meg.

3 De nagyon unszolá őket, és betérének hozzá, és bemenének az ő házába; ő pedig szerze nékik vendégséget, és pogácsát is süte, és evének.

4 Lefekvésök előtt a város férfiai, Sodoma férfiai körüllevék a házat, ifja, örege, mind az egész község egytől egyig.

5 És szólíták Lótot, mondván néki: Hol vannak a férfiak, a kik te hozzád jövének az éjjel? Hozd ki azokat mi hozzánk, hadd ismerjük őket.

6 És kiméne Lót ő hozzájuk az ajtó eleibe, és bezára maga után az ajtót.

7 És monda: Kérlek atyámfiai, ne cselekedjete gonoszságot.

8 Imé van énnékem két leányom, a kik még nem ismertek férfiat, kihozom azokat ti hozzátok, és cselekedjete velök a mint néktek tetszik, csakhogy ezekkel az emberekkel ne csináljatok semmit, mivelhogy az én hajlékom árnyéka alá jöttenek.

9 Azok pedig mondának: Eredj el innen. Ismét mondának: Ez egy maga nálunk a jövevény s ő szabja a törvényt? Majd gonoszbul cselekszünk veled, hogy nem azokkal. És reá rohanának a férfiúra, Lótra, felette igen, és azon valának, hogy betörik az ajtót.

10 De kinyújták azok a férfiak kezeiket, és bevonák Lótot magokhoz a házba és bezárák

az ajtót.

11 Az embereket pedig, kik a ház ajtaja előtt valának, vaksággal verék meg kicsinytől nagyig, annyira, hogy elfáradának az ajtó keresésében.

12 És mondának a férfiak Lótnak: Ki van még itt hozzád tartozó? vődet, fiaidat és leányaidat, és mindenedet, a mi a tied a városban, vidd ki e helyről.

13 Mert mi elvesztjük e helyet, mivelhogy ezek kiáltása nagyra nőtt az Úr előtt; és az Úr küldött minket, hogy elveszítsük ezt.

14 Kiméne azért Lót, és szóla az ő vőinek, kik az ő leányait elvették vala, és monda: Keljetek fel, menjetek ki e helyből, mert elveszti az Úr e várost: de az ő vőinek úgy tetszék, mintha tréfálna.

15 És mikor a hajnal feljött, sürgetik vala az Angyalok Lótot, mondván: Kelj fel, vedd a te feleségedet és jelenlevő két leányodat, hogy el ne veszsz a városnak bűne miatt.

16 Mikor pedig késedelmeskedék, megragadák a férfiak az ő kezét és az ő feleségének kezét és két leánya kezét, az Úrnak iránta való irgalmából, és kivivék őt és ott hagyák a városon kívül.

17 És lőn mikor kivivék őket, monda az egyik: Mentsd meg a te életedet, hátra ne tekints, és meg ne állj a környéken; a hegyre menekülj, hogy el ne veszsz.

18 És monda Lót nékik: Ne oh Uram!

19 Ímé a te szolgád kegyelmet talált te előtted, és nagy a te irgalmasságod, melyet mutattál irántam, hogy életemet megtartotta: de én nem menekülhetek a hegyre, nehogy utólérjen a veszedelem, és meghaljak.

20 Ímhol az a város közel van, hogy oda fussak, kicsiny is, hadd meneküljek kérlek oda, lám kicsiny az; és én életben maradok.

21 Monda azért néki: Ím tekintek rád e dologban is, és nem pusztítom el a várost, a melyről szólottál.

22 Siess, menekülj oda, mert semmit sem tehetek addig, míg oda nem érsz. Azért nevezték annak a városnak nevét Czóárnak.

23 A nap feljött vala a földre, mikor Lót Czóárba ére.

24 És bocsáta az Úr Sodomára és Gomorára kénköves és tűzes esőt az Úrtól az égből.

25 És elsűlyeszté ama városokat, és azt az egész vidéket, és a városok minden lakosait, és a föld növényeit is.

26 És hátra tekintte az ő felesége, és sóbálványyá lőn.

27 Ábrahám pedig reggel arra a helyre indúla, a hol az Úr színe előtt állott vala.

28 És tekintte Sodoma és Gomora felé, és az egész környék földje felé; és látá, és ímé felszálla a földnek füstje, mint a kemencze füstje.

29 És lőn mikor elveszté Isten annak a környéknek városait, megemlékezék az Isten Ábrahámról, és kiküldé Lótot a veszedelemből, mikor elsűlyeszté a városokat, a melyekben lakott vala Lót.

30 Lót pedig felméne Czóárból, és letelepedék a hegyen, és vele együtt az ő két leánya is, mert fél vala Czóárban lakni; lakozék tehát egy barlangban ő és az ő két leánya.

31 És monda a nagyobbik a kisebbiknek: A mi atyánk megvénhedett, és nincsen a földön férfiú, a ki mi hozzánk bejöhetne az egész föld szokása szerint.

32 Jer, adjunk bort inni a mi atyánknak, és háljunk ő vele, és támaszszunk magot a mi atyántól.

33 Adának azért inni bort az ő atyjoknak azon éjszaka, és beméne a nagyobbik, és hála az ő atyjával, ez pedig semmit sem tudá annak sem lefekvéséről, sem fölkeléséről.

- ³⁴ És lőn másodnapon, monda a nagyobbik a kisebbiknek: Ímé a mult éjjel én háltam atyámmal, adjunk néki bort inni ez éjjel is, és menj be te, hálj vele, és támaszszunk magot a mi atyánktól.
- ³⁵ Adának azért azon éjszaka is az ő atyjoknak bort inni, és felkele a kisebbik is és vele hála; ő pedig semmit sem tudta annak sem lefekvéséről, sem fölkeléséről.
- ³⁶ És teherbe esének Lót leányai mindketten az ő atyjoktól.
- ³⁷ És szűle a nagyobbik fiat, és nevezé annak nevét Moábnak; ez a Moábiták atyja mind e mai napig.
- ³⁸ A kisebbik is fiat szűle és nevezé annak nevét Benamminak. Ez az Ammoniták atyja mind a mai napig.

FEJEZET 20

És elköltözék onnan Ábrahám a déli tartományba, és letelepedék Kádes és Súr között, és tartózkodék Gérárban.

² És monda Ábrahám Sáráról az ő feleségéről: Én húgom ő. Elkülde azért Abimélek Gérárnak királya, és elviteté Sárát.

³ De Isten Abimélekhez jöve éjjeli álomban, és monda néki: Ímé meghalsz az asszonyért, a kit elvettél, holott férjnél van.

⁴ Abimélek pedig nem illette vala őt, és monda: Uram, az ártatlan népet is megölöd-e?

⁵ Avagy nem ő mondotta-e nékem: én húgom ő; s ez is azt mondotta: én bátyám ő. Szívem ártatlanságában, és kezeim tisztaságában cselekedtem ezt.

⁶ És monda az Isten néki álomban: Én is tudom, hogy szívednek ártatlanságában míveltetted ezt, azért tartóztattalak én is, hogy ne vétkezzél ellenem, azért nem engedtem, hogy illessed azt.

⁷ Mostan azért add vissza az embernek az ő feleségét, mert Próféta ő: és imádkozik te éretted, és élsz; hogyha pedig vissza nem adod: tudd meg, hogy halállal halsz meg te, és minden hozzád tartozó.

⁸ Felkele azért Abimélek reggel, és előhívatá minden szolgáját, s fülök hallatára mindezeket elbeszélé és az emberek igen megfélemlének.

⁹ És hívatá Abimélek Ábrahámot, és monda néki: Mit cselekedtél mi velünk? És mit vétettem te ellened, hogy én reám és az én országomra ilyen nagy bűnt hoztál? A miket cselekedni nem szabad, olyan dolgokat cselekedtél ellenem.

¹⁰ És monda Abimélek Ábrahámnak: Mit láttál, hogy ezt a dolgot cselekedted?

¹¹ Felele Ábrahám: Bizony azt gondoltam: nincsen istenfélelem e helyen, és megölnek engem az én feleségemért.

¹² De valósággal húgom is, az én atyámnak leánya ő, csakhogy nem az én anyámnak leánya; és így lőn feleségemmé.

¹³ És lőn hogy a mikor kibujdostata engem az Isten az én atyámnak házából, azt mondém néki: Ilyen kegyességet cselekedjél én velem, mindenütt valahová megyünk, azt mondjad én felőlem: én bátyám ez.

¹⁴ Akkor Abimélek vett juhokat, ökröket, szolgákat és szolgálókat, és adá Ábrahámnak, és vissza adá néki Sárát is az ő feleségét.

¹⁵ És monda Abimélek: Ímé előtted van az én országom, a hol tenéked jónak tetszik, ott lakjál.

¹⁶ Sárának pedig monda: Ímé ezer ezüst pénzt adtam a te bátyádnak, ímé az neked a

szemek befedezője mindazok előtt, a kik veled vannak; és így mindenképpen igazolva vagy.

17 Könyörge azért Ábrahám az Istennek, és meggyógyítsa Isten Abiméleket, és az ő feleségét, és az ő szolgálóit, és szülének.

18 Mert az Úr erősen bezárta vala az Abimélek háza népének méhét, Sáraért az Ábrahám feleségéért.

FEJEZET 21

Az Úr pedig meglátogatta Sárát, a mint mondotta vala, és akképen cselekedék az Úr Sarával, a miképen szólott vala.

2 Mert fogada Sára az ő méhében, és szüle fiat Ábrahámnak az ő vénségében, abban az időben, melyet mondott vala néki az Isten.

3 És nevezé Ábrahám az ő fiának nevét, a ki néki született vala, a kit szült vala néki Sára, Izsáknak:

4 És körülmetélé Ábrahám az ő fiát Izsákot, nyolcnapos korában, a mint parancsolta vala néki az Isten.

5 Ábrahám pedig száz esztendősen vala, mikor születék néki az ő fia Izsák.

6 És monda Sára: Nevetést szerzett az Isten, énnékem; a ki csak hallja, nevet rajtam.

7 Ismét monda: Ki mondotta volna Ábrahámnak, hogy Sára fiakat szoptat? s ímé fiat szültem vénségére.

8 És felnevekedék a gyermek, és elválasztaték; Ábrahám pedig nagy vendégséget szerze azon a napon, a melyen Izsák elválasztaték.

9 Mikor pedig Sára nevetgélgni látá az Égyiptombéli Hágárnak fiát, kit Ábrahámnak szült vala,

10 Monda Ábrahámnak: Kergesd el ezt a szolgálót az ő fiával egybe, mert nem lesz örökös e szolgáló fia az én fiammal, Izsákkal.

11 Ábrahámnak pedig igen nehéznek látszék e dolog, az ő fiáért.

12 De monda az Isten Ábrahámnak: Ne lássék előtted nehéznek a gyermeknek és a szolgálónak a dolga; valamit mond néked Sára, engedj az ő szavának, mert Izsákról neveztetik a te magod.

13 Mindazonáltal a szolgálóleány fiát is néppé teszem, mivelhogy a te magod ő.

14 Felkele azért Ábrahám jó reggel, és vön kenyeret és egy tömlő vizet, és adá Hágárnak, és feltevé azt és a gyermeket annak vállára s elbocsátá. Az pedig elméne, és bujdosék a Beérseba pusztájában.

15 Hogy elfogyott a víz a tömlőből, letevé a gyermeket egy bokor alá.

16 És elméne s leüle által ellenébe mintegy nyíllövésnyi távolságra; mert azt mondja vala: Ne lássam mikor a gyermek meghal. Leüle tehát által ellenébe, és fölemelé szavát és síra.

17 Meghallá pedig Isten a gyermeknek szavát és kiálta az Isten angyala az égből Hágárnak, és monda néki: Mi lelt téged Hágár? ne félj, mert az Isten meghallotta a gyermeknek szavát, ott a hol van.

18 Kelj fel, vedd fel a gyermeket, és viseld gondját, mert nagy néppé teszem őt.

19 És megnyitá Isten az ő szemeit, és látá egy vízforrást, oda méne azért, és megtölté a tömlőt vízzel, és inni ada a gyermeknek.

20 És vala Isten a gyermekkel, s az felnövekedék, és lakik vala a pusztában, és lön

íjászsza.

21 Lakozék pedig Párán pusztájában, és vőn néki anyja feleséget Egyiptom földéről.

22 És lőn abban az időben, hogy Abimélek és Pikhól annak hadvezére megszólíták Ábrahámot mondván: Az Isten van te veled mindenben a mit cselekszel.

23 Mostan azért esküdj meg énnékem az Istenre itt, hogy sem én ellenem, sem fiam, sem unokám ellen álnokságot nem cselekszel, hanem azzal a szeretettel, a melylyel én te irántad viseltetem, viseltetel te is én irántam és az ország iránt, a melyben jövevény voltál.

24 És monda Ábrahám: Én megesküszöm.

25 Megdorgálá pedig Ábrahám Abiméleket a kútért, melyet erővel elvettek vala az Abimélek szolgái.

26 És monda Abimélek: Nem tudom kicsoda mívelte e dolgot; te sem jelentetted nekem, s én sem hallottam, hanem csak ma.

27 Vett azért Ábrahám juhokat, barmokat és adá Abiméleknek; és egymással szövetséget kötének.

28 És külön állíta Ábrahám a nyájból hét juhot.

29 És monda Abimélek Ábrahámnak: Mire való e hét juh, melyet külön állítál?

30 És felele Ábrahám: Ezt a hét juhot vedd tőlem, hogy bizonyságul legyenek nékem, hogy én ástam ezt a kútát.

31 Azért nevezék azt a helyet Beérsebának, mivelhogy ott esküdtek vala meg mind a ketten.

32 Megköték tehát a szövetséget Beérsebában, és felkele Abimélek és Pikhól annak hadvezére és visszatérének a Filiszteusok földére.

33 Ábrahám pedig tamariskusfákat ültete Beérsebában, és segítségül hívá ott az örökkévaló Úr Istennek nevét.

34 És sok ideig tartózkodék Ábrahám a Filiszteusok földén.

FEJEZET 22

És lőn ezeknek utána, az Isten megkísérté Ábrahámot, és monda néki: Ábrahám! S az felele: Ímhol vagyok.

2 És monda: Vedd a te fiadat, ama te egyetlenegyedet, a kit szeretsz, Izsákot, és menj el Mórijának földére és áldozd meg ott égő áldozatul a hegyek közül egyen, a melyet mondándok néked.

3 Felkele azért Ábrahám jó reggel, és megnyergelé az ő szamarát, és maga mellé vevé két szolgáját, és az ő fiát Izsákot, és fát hasogatott az égő áldozathoz. Akkor felkele és elindula a helyre, melyet néki az Isten mondott vala.

4 Harmadnapon felemelé az ő szemeit Ábrahám. és látá a helyet messziről.

5 És monda Ábrahám az ő szolgáinak: Maradjatok itt a számarral, én pedig és ez a gyermek elmegyünk amoda és imádkozunk, azután visszatérünk hozzátok.

6 Vevé azért Ábrahám az égő áldozathoz való fákat, és feltevé az ő fiára Izsákra, ő maga pedig kezébe vevé a tüzet, és a kést, és mennek vala ketten együtt.

7 És szóla Izsák Ábrahámnak az ő atyjához, és monda: Atyám! Az pedig monda: Ímhol vagyok, fiam! És monda Izsák: Ímhol van a tűz és a fa; de hol van az égő áldozatra való bárány?

8 És monda Ábrahám: Az Isten majd gondoskodik az égő áldozatra való bárányról, fiam;

és ennek vala ketten együtt.

⁹ Hogy pedig eljutának arra a helyre, melyet Isten néki mondott vala, megépíté ott Ábrahám az oltárt, és reá raká a fát, és megkötözté Izsákot az ő fiát, és felve az oltárra, a fa-rakás tetejére.

¹⁰ És kinyújtá Ábrahám az ő kezét és vevé a kést, hogy levágja az ő fiát.

¹¹ Akkor kiálta néki az Úrnak Angyala az égből, és monda: Ábrahám! Ábrahám! Ő pedig felele: Ímhol vagyok.

¹² És monda: Ne nyujtsd ki a te kezedet a gyermekre, és ne bántsд őt: mert most már tudom, hogy istenfélő vagy, és nem kedvezél a te fiadnak, a te egyetlenegyednek én érettem.

¹³ És felemelé Ábrahám az ő szemeit, és látá hogy ímé háta megett egy kos akadt meg szarvánál fogva a szövevényben. Oda méne tehát Ábrahám, és elhozá a kost, és azt áldozá meg égő áldozatul az ő fia helyett.

¹⁴ És nevezé Ábrahám annak a helynek nevét Jehova-jire-nek. Azért mondják ma is: Az Úr hegyén a gondviselés.

¹⁵ És kiálta az Úrnak Angyala Ábrahámnak másodszor is az égből.

¹⁶ És monda: Én magamra esküszöm azt mondja az Úr: mivelhogy e dolgot cselekedéd, és nem kedvezél a te fiadnak, a te egyetlenegyednek:

¹⁷ Hogy megáldván megáldalak tégedet, és bőségesen megsokasítom a te magodat mint az ég csillagait, és mint a fűvényt, mely a tenger partján van, és a te magod örökség szerint fogja bírni az ő ellenségeinek kapuját.

¹⁸ És megáldatnak a te magodban a földnek minden nemzetségei, mivelhogy engedté az én beszédemnek.

¹⁹ Megtére azért Ábrahám az ő szolgálóihoz, és felkelének és együtt elmenének Beérsebába, mert lakozék Ábrahám Beérsebában.

²⁰ És lőn ezeknek utánna, hírt hozának Ábrahámnak mondván: Ímé Milkha is szült fiakat Nákhornak, a te atyádfiának:

²¹ Úzt az ő elsőszülöttét, és Búzt annak testvérét, és Kemuél Arámnak atyját.

²² És Keszedet, Házót, Pildást, Jidláfot és Bethuél.

²³ Bethuél pedig nemzé Rebekát. Ezt a nyolczat szülé Milkha Nákhornak az Ábrahám atyjafiának.

²⁴ Az ő ágyasa is, kinek neve Reuma vala, szülé néki Tebáhot, Gakhámot, Thakhást és Mahákhát.

FEJEZET 23

Vala pedig Sárának élete száz huszonhét esztendő. Ezek Sára életének esztendei.

² És meghala Sára Kirját-Arbában azaz Hebronban a Kanaán földén, és beméne Ábrahám, hogy gyászolja Sárát és sirassa őt.

³ Felkele azután Ábrahám az ő halottja elől, és szóla a Khéth fiainak, mondván:

⁴ Idegen és jövevény vagyok közöttetek: Adjatok nékem temetésre való örökséget ti nálatok, hadd temessem el az én halottamat én előlem.

⁵ Felelének pedig a Khéth fiai Ábrahámnak, mondván őnéki:

⁶ Hallgass meg minket uram: Istentől való fejedelem vagy te mi közöttünk, a mi temetőhelyeink közül a mely legtisztességesebb, abba temesd el a te halottadat, közülünk senki sem tiltja meg tőled az ő temetőhelyét, hogy eltemethesd a te halottadat.

- ⁷ És felkele Ábrahám, és meghajtá magát a földnek népe előtt, a Khéth fiai előtt.
- ⁸ És szóla ő velök mondván: Ha azt akarjátok, hogy eltemessem az én halottamat én előlem: hallgassatok meg engemet, és esedeztetek én érettem Efron előtt, Czohár fia előtt.
- ⁹ Hogy adja nékem Makpelá barlangját, mely az övé, mely az ő mezejének szélében van: igaz árán adja nékem azt, ti köztetek temetésre való örökségül.
- ¹⁰ Efron pedig ül vala a Khéth fiai között. Felele azért Efron a Khitteus, Ábrahámnak, a Khéth fiainak és mindazoknak hallatára, a kik bemennek vala az ő városának kapuján, mondván:
- ¹¹ Nem úgy uram, hallgass meg engem: azt a mezőt néked adom, s a barlangot, mely abban van, azt is néked adom, népem fiainak szeme láttára adom azt néked, temesd el halottadat.
- ¹² És meghajtá magát Ábrahám a földnek népe előtt.
- ¹³ És szóla Efronhoz a föld népének hallatára, mondván: Ha mégis meghallgatnál engem! megadom a mezőnek árát, fogadd el tőlem; azután eltemetem ott az én halottamat.
- ¹⁴ És felele Efron Ábrahámnak, mondván néki:
- ¹⁵ Uram! hallgass meg engemet; négyszáz ezüst siklusos föld, micsoda az én köztem és te közötted? Csak temesd el a te halottadat.
- ¹⁶ Engede azért Ábrahám Efronnak és odamérte Ábrahám Efronnak az ezüstöt, a melyet mondott vala a Khéth fiainak hallatára; kalmároknál kelendő négyszáz ezüst siklust.
- ¹⁷ Így lett Efronnak Makpelában levő mezeje, mely Mamré átellenében van, a mező benne levő barlanggal, és minden a mezőben levő fa az egész határban köröskörül
- ¹⁸ Ábrahámnak birtoka, a Khéth fiainak, mind azoknak szeme előtt, a kik az ő városának kapuján bemennek vala.
- ¹⁹ Azután eltemeté Ábrahám az ő feleségét Sárát a Makpelá mezejének barlangjába Mamréval szemben. Ez Hebron a Kanaán földjén.
- ²⁰ Így erősítették meg a mező és a benne lévő barlang Ábrahámnak temetésre való örökségül a Khéth fiaitól.

FEJEZET 24

Ábrahám pedig vén élemedett ember vala, és az Úr mindenben megáldotta vala Ábrahámot.

- ² Monda azért Ábrahám az ő háza öregebb szolgájának, a ki őnéki mindenében gazda vala: Tedd a kezed a tomporom alá!
- ³ Hogy megeskessenek téged az Úrra, a mennynek Istenére, és a földnek Istenére, hogy nem vészesz feleséget az én fiamnak a Kananeusok leányai közül, a kik között lakom.
- ⁴ Hanem elmégysz az én hazámba, és az én rokonságim közé és onnan vészesz feleséget az én fiamnak Izsáknak.
- ⁵ Monda pedig őnéki a szolga: Hátha az a leányzó nem akar velem eljöni e földre, ugyan vissza vigyem-é a te fiadat arra a földre, a honnan kijöttél vala?
- ⁶ Felele néki Ábrahám: Vigyázz, az én fiamat oda vissza ne vidd.
- ⁷ Az Úr az égnek Istene, ki engemet kihozott az én atyámnak házából, és az én rokonságimnak földéről, a ki szólt nékem, és megesküdött nékem mondván: A te magodnak adom ezt a földet; elbocsátja az ő Angyalát te előtted, hogy onnan végy az én fiamnak feleséget.

- ⁸ Hogyha pedig nem akar a leányzó teveled eljöni, ment lésszesz az én esketésem alól; csakhogy az én fiamat oda vissza ne vidd.
- ⁹ Veté azért a szolga az ő kezét az ő urának Ábrahámnak tompora alá, és megesküvék néki e dolog felől.
- ¹⁰ És vön a szolga tíz tevét az ő urának tevői közül, és elindula; (mert az urának minden gazdagsága az ő kezében vala). Felkele tehát és elméne Mésopotámiába, a Nákhor városába.
- ¹¹ És megpihenteté a tevéket a városon kívül egy kútfnél, este felé, mikor a leányok vizet meríteni járnak.
- ¹² És monda: Uram! én uramnak Ábrahámnak Istene, hozd elém még ma, és légy kegyelmes az én uram Ábrahám iránt.
- ¹³ Ímé én a víz forrása mellé állok és e város lakosainak leányai kijönek vizet meríteni.
- ¹⁴ Legyen azért, hogy a mely leánynak ezt mondom: Hajtsd meg a te vedredet, hogy igyam, és az azt mondándja: igyál, sőt a te tevéidet is megítatom: hogy azt rendelted legyen a te szolgádnak Izsáknak, és erről ismerjem meg, hogy irgalmasságot cselekedtél az én urammal.
- ¹⁵ És lön, minekelőtte elvégezte volna a beszédet, ímé jő vala Rebeka, Bethuélnak leánya, a ki Milkhának, az Ábrahám testvérének Nákhor feleségének vala fia, és pedig vedrével a vállán.
- ¹⁶ A leányzó pedig felette szép ábrázatú vala; szűz, és férfi még nem ismeré őt, és aláméne a forrásra, és megtölté vedrét, és feljöve.
- ¹⁷ Akkor a szolga eleibe futamodék és monda: Kérlek, adj innom nékem egy kevés vizet a te vedredből.
- ¹⁸ Az pedig monda: Igyál uram! és sietve leereszté a vedret az ő kezére, és inni ada néki.
- ¹⁹ És minekutána eleget adott néki innia, monda: A te tevéidnek is merítetek, míg eleget nem isznak.
- ²⁰ És sietett és kiüríté vedrét a válúba és ismét elfuta a forrásra meríteni, és meríte mind az ő tevéinek.
- ²¹ Az ember pedig álmélkodva néz vala reá, és veszteg hallgat vala, tudni akarván: vajjon szerencséssé teszi-e az Úr az ő útját, vagy nem.
- ²² És lön, mikor a tévék már eleget ittak, elévön az ember egy aranyfüggőt, a melynek súlya fél siklus, és két karpereczet, a melynek súlya tíz arany.
- ²³ És monda: Kinek a leánya vagy te? kérlek mondd meg nékem: van-e a te atyádnak házában hálásra való helyünk?
- ²⁴ Az pedig felele néki: Bethuélnak leánya vagyok a Milkha fiáé, a kit ő Nákhornak szült.
- ²⁵ Azt is mondá: Szalma is, abrak is bőven van minálunk, és hálásra való hely is van.
- ²⁶ Meghajtá azért magát az ember, és imádá az Urat.
- ²⁷ És monda: Áldott az Úr az én uramnak Ábrahámnak Istene, ki nem vonta meg az ő irgalmasságát és hűségét az én uramtól. Az Úr vezérlett engem ez útamban az én uram atyjafiainak házához.
- ²⁸ Elfuta azonközben a leányzó, és elbeszélé az ő anyja házában, a mint ezek történtek.
- ²⁹ Vala pedig Rebekának egy bátyja, kinek neve Lábán vala. És kifutamodék Lábán ahhoz az emberhez a forráshoz.
- ³⁰ Mert mikor látta a függőt, és a pereczeket az ő hugának karjain, és hallotta hugának Rebekának beszédét, a ki ezt mondja vala: Így szóla nékem az a férfiú; akkor méne ki a férfiúhoz; és ímé ez ott áll vala a tévék mellett a forrásnál.

31 És monda: Jöjj be Istennek áldott embere; mit állasz ide kinn? holott én elkészítettem a házat, és a tevéknek is van hely.

32 Beméne azért a férfiú a házhoz, ő pedig lenyergelé a tevéket, és ada a tevéknek szalmát és abrakot; és vizet az ő lábai megmosására és az emberek lábainak, kik ő vele valának.

33 És enni valót tevének eleibe, de ő monda: Nem eszem, míg el nem mondom az én beszédemet. És szóla: Mondd el.

34 Monda azért: Én az Ábrahám szolgája vagyok.

35 Az Úr pedig igen megáldotta az én uramat, úgy hogy nagygyá lett: mert adott néki juhokat, barmokat, ezüstöt, aranyat, szolgákat, szolgálóleányokat, tevéket, szamarakat.

36 És Sára az én uramnak felesége fiat szült az én uramnak, az ő vénségében, és annak adá mindenét, a mije van.

37 Engem pedig megesküdtetett az én uram, mondván: Ne végy feleséget az én fiamnak a Kananeusok leányai közül, a kiknek földjén én lakom.

38 Hanem menj el az én atyámnak házához, és az én rokonságom közé, hogy onnan végy feleséget az én fiamnak.

39 Mikor pedig azt mondám az én uramnak: Hátha nem akarna velem az a leányzó eljöni?

40 Monda nékem: Az Úr, a kinek én színe előtt jártam, elbocsátja az ő angyalát teveled, és szerencséssé teszi a te útadat, hogy feleséget vehess az én fiamnak az én nemzetségem közül, és az én atyám házából.

41 Csak akkor leszesz fölmentve esketésem alól, ha elmenéndesz az én nemzetségem közé; és ha nem adják oda: ment leszesz az én esketésem alól.

42 Mikor ma a forráshoz érkezém, mondék: Uram, én uramnak, Ábrahámnak Istene, vajha szerencséssé tennéd az én útamat, melyen járok:

43 Ímé én e forrás mellett állok; és legyen, hogy az a hajadon, a ki kijön vizet meríteni, s a kinek azt mondom: Adj innom nékem egy kevés vizet a te vedredből,

44 És az ezt mondja nékem: Te is igyál, és a te tevéidnek is merítek; az legyen a feleség, a kit az Úr az én uram fiának rendelt.

45 Én még el sem végeztem vala az én szívemben a beszédet, és ímé kijő vala Rebeka, vedrével a vállán, és leméne a forrásra és meríte, én pedig mondék néki: Adj innom kérlek.

46 Ő pedig sietett és leereszté az ő vedrét és monda: Igyál, sőt a te tevéidnek is inni adok; és én ivám, s a tevéknek is inni ada.

47 És megkérdezém őt és mondék: Ki leánya vagy? ő pedig felele: Bethuélnek, a Nákhor fiának leánya vagyok, a kit Milkha szült vala őnéki. Ekkor a függőt orrába, és e perezeket a karjaira tevém.

48 Meghajtván azért magamat, imádám az Urat, és áldám az Urat, az én uramnak Ábrahámnak Istenét, ki engem igaz úton vezérelt, hogy az én uram atyjafiának leányát vegyem az ő fiának feleségül.

49 Most azért, ha szeretettel és hűséggel akartok lenni az én uramhoz, mondjátok meg; ha pedig nem, adjátok tudtomra, hogy én vagy jobbra vagy balra forduljak.

50 És felele Lábán és Bethuél, és mondának: Az Úrtól van e dolog: Nem mondhatunk neked sem jót, sem rosszat.

51 Ímé előtted van Rebeka, vegyed, menj el; és legyen felesége a te urad fiának, a mint az Úr elvégezte.

52 És lőn, a mint hallja vala az Ábrahám szolgája azoknak beszédét, meghajtá magát a

földig az Úr előtt.

53 És hozza elő a szolga ezüst edényeket és arany edényeket és ruhákat, és adá azokat Rebekának: drága ajándékokat ada az ő bátyjának is és az ő anyjának.

54 Evének azután és ivának, ő és a férfiak, a kik ő vele valának, és ott hálának. Mikor pedig felkelének reggel, monda: Bocsássatok el engem az én uramhoz.

55 Monda pedig a leány bátyja és anyja: Maradjon velünk a leány még vagy tíz napig, azután menjen el.

56 A szolga pedig monda nékik: Ne késleljetek meg engem, holott az Úr szerencséssé tette az én útamat; bocsássatok el azért engem, hogy menjek az én uramhoz

57 Mondának akkor: Hívjuk elő a leányt, és kérdjük meg őt.

58 Szólíták azért Rebekát, és mondának néki: Akarsz-e elmenni e férfiúval? és monda: Elmegyek.

59 Elbocsáták azért Rebekát, az ő húgokat, és az ő dajkáját, és az Ábrahám szolgáját, és az ő embereit.

60 És megáldák Rebekát, és mondák néki: Te mi hűgunk! szaporodjál ezerszer való ezerig. És bírja a te magod az ő ellenségeinek kapuját.

61 És felkele Rebeka és az ő szolgálóleányai, és felülének a tevékre, s követék azt a férfiút. Így vevé a szolga Rebekát, és elméne.

62 Izsák pedig visszajő vala a Lakhai Rói forrástól; és lakik vala a déli tartományban.

63 És kiméne Izsák este felé elmélkedni a mezőre, és felemelé szemeit és látá, hogy ímé tevék jönnek.

64 Rebeka is felemelé szemeit s meglátá Izsákot, és leszálla a tevéről.

65 És monda a szolgának: Kicsoda az a férfiú, a ki a mezőn előnkbe jő? A szolga pedig monda: Az én uram ő. Akkor fogta a fátyolt és elfedezé magát.

66 Elbeszélé azután a szolga Izsáknak mindazokat a dolgokat, a melyeket cselekedett vala.

67 Izsák pedig bevivé Rebekát Sárának az ő anyjának sátorába. És elvevé Rebekát és lőn néki felesége és szereté őt. S megvigasztalódék Izsák az ő anyja halála után.

FEJEZET 25

Ábrahám pedig ismét vőn magának feleséget, kinek neve Ketúrah vala.

2 És az szülé néki Zimránt, Joksánt, Médánt, Midiánt, Isbákot és Suakhot.

3 Joksán pedig nemzé Sébát, és Dédánt. Dédánnak pedig fiai valának: Assurim, Letúsím és Leummim.

4 S Midiánnak fiai: Éfah, Éfer, Hánok, Abida és Eldaah: Mind ezek Ketúrahnak fiai.

5 Valamije pedig Ábrahámnak vala, mindazt Izsáknak adta vala.

6 Az ágyasok fiainak pedig, a kik Ábraháméi valának, ada Ábrahám ajándékokat, és elküldé azokat az ő fia mellől, Izsák mellől még éltében napkelet felé, napkeleti tartományba.

7 S ezek Ábrahám élete esztendeinek napjai, melyeket élt: száz hetvenöt esztendő.

8 És kimúlék és meghala Ábrahám, jó vénségben, öregen és betelve az élettel, és takarították az ő népéhez.

9 És eltemeték őt Izsák és Ismáel az ő fiai a Makpelá barlangjában, Efronnak, a Khitteus Czohár fiának mezejében, mely Mamré átellenében van.

- 10** Abban a mezőben, melyet Ábrahám a Khéth fiaitól vett vala: ott temettetett el Ábrahám és az ő felesége Sára.
- 11** Lőn pedig Ábrahám halála után, megáldá Isten az ő fiát Izsákot; Izsák pedig lakozék a Lakhai Rói forrásánál.
- 12** Ezek pedig Ábrahám fiának Ismáelnek nemzetségei, a kit az Égyiptombeli Hágár a Sára szolgálója szült vala Ábrahámnak.
- 13** Ezek az Ismáel fiainak nevei, nevök s nemzetségek szerint: Ismáelnek elsőszülötte Nebájót, azután Kédar, Adbeél és Mibszám.
- 14** És Misma, Dúmáh és Massza.
- 15** Hadar, Théma, Jetúr, Náfis és Kedmah.
- 16** Ezek az Ismáel fiai, és ezek azoknak nevei udvaraikban, falvaikban; tizenkét fejedelem az ő nemzetségek szerint.
- 17** Ezek pedig az Ismáel életének esztendei: száz harminczkét esztendő. És kimúlék és meghala, és takarították az ő népéhez.
- 18** Lakoztak pedig Havilától fogva Súríg, a mely Égyiptom átellenében van, a merre Assiriába mennek. Minden atyjafiával szemben esett az ő lakása.
- 19** Ezek pedig Izsáknak az Ábrahám fiának nemzetségei: Ábrahám nemzé Izsákot.
- 20** Izsák pedig negyven esztendő s vala, a mikor feleségül vette Rebekát a Siriából való Bethuélnak leányát, Mésopotámiából, a Siriából való Lábánnak hűgát.
- 21** És könyörge Izsák az Úrnak az ő feleségéért, mivelhogy magtalan vala, és az Úr meghallgatá őt: és teherbe esék Rebeka, az ő felesége.
- 22** Tusakodnak vala pedig a fiak az ő méhében. Akkor monda: Ha így van, miért vagyok én így? Elméne azért, hogy megkérdezze az Urat.
- 23** És monda az Úr őnéki: Két nemzetség van a te méhedben, és két nép válik ki a te belsődből, egyik nép a másik népnél erősebb lesz, és a nagyobbik szolgál a kisebbiknek.
- 24** És betelének az ő szülésének napjai, és ímé kettősök valának az ő méhében.
- 25** És kijöve az első; vereses vala, mindenestől szőrös, mint egy lazsnak; azért nevezék nevét Ézsaúnak.
- 26** Azután kijöve az ő atyjafia, kezével Ézsaú sarkába fogódzva; azért nevezék nevét Jákóbnak. Izsák pedig hatvan esztendő s vala, a mikor ezek születének.
- 27** És felnevekedének a gyermekek, és Ézsaú vadászathoz értő mezei ember vala; Jákób pedig szelíd ember, sátorban lakozó.
- 28** Szereti vala azért Izsák Ézsaút, mert szájaíze szerint vala a vad; Rebeka pedig szereti vala Jákóbot.
- 29** Jákób egyszer valami főzeléket főze, és Ézsaú megjövén elfáradva a mezőről,
- 30** Monda Ézsaú Jákóbnak: Engedd, hogy ehessem a veres ételből, mert fáradt vagyok. Ezért nevezék nevét Edomnak.
- 31** Jákób pedig monda: Add el hát nékem azonnal a te elsőszülöttségedet.
- 32** És monda Ézsaú; Ímé én halni járok, mire való hát nékem az én elsőszülöttségem?
- 33** És monda Jákób: Esküdjél meg hát nékem azonnal, és megesküvék néki és eladá az ő elsőszülöttségét Jákóbnak.
- 34** S akkor Jákób ada Ézsaúnak kenyeret, és főtt lencsét, és evék és ivék, és felkele és elméne. Így veté meg Ézsaú az elsőszülöttséget.

Lőn pedig éhség az országban, amaz első éhség után, mely Ábrahám idejében vala. Elméne azért Izsák Abimélekhez a Filiszteusok királyához Gérárba.

² Mert megjelent vala néki az Úr és ezt mondotta vala: Ne menj alá Egyiptomba! lakjál azon a földön, melyet mondándok tenéked.

³ Tartózkodjál ezen a földön, és én veled leszek és megáldalak téged; mert tenéked és a te magodnak adom mind ezeket a földeket, hogy megerősítsem az esküvést, melylyel megesküdtem Ábrahámnak a te atyádnak.

⁴ És megsokasítom a te magodat mint az ég csillagait, és a te magodnak adom mind ezeket a földeket: és megáldatnak a te magodban a földnek minden nemzetségei;

⁵ Mivelhogy hallgata Ábrahám az én szavamra: és megtartotta a megtartandókat, parancsolataimat, rendeléseimet és törvényeimet.

⁶ Lakozék azért Izsák Gérárban.

⁷ És mikor annak a helynek lakosai az ő felesége felől kérdezősködének, azt mondja vala: az én húgom ő. Mert fél vala azt mondani: én feleségem; gondolván: nehogy megöljenek engem e helynek lakosai Rebekáért, mivelhogy szép ábrázatú ő.

⁸ És lőn idő multával, hogy Abimélek a Filiszteusok királya kitekintvén az ablakon, látá Izsákot enyelegni Rebekával az ő feleségével.

⁹ Kiálta azért Abimélek Izsáknak, és monda: Ímé bizony feleséged ő; hogyan mondhattad tehát: húgom ő?! És monda neki Izsák: Mert azt gondolám, netalán még meg kell halnom miatta.

¹⁰ És monda Abimélek: Miért mívelted ezt mi velünk? Kevésbe múlt, hogy feleségeddel nem hált valaki a nép közül, és bűnt hoztál volna mi reánk.

¹¹ Parancsola azért Abimélek mind az egész népnek, ezt mondván: A ki ezt az embert vagy ennek feleségét illeténdi, bizonynyal meg kell halnia.

¹² És vete Izsák azon a földön, és lett néki abban az esztendőben száz annyia, mert megáldá őt az Úr.

¹³ És gyarapodék az a férfiú, és előbb-előbb megy vala a gyarapodásban, mígnem igen nagygyá lőn.

¹⁴ És vala néki apró és öreg barma és sok cselédje, s irigykedének ezért reá a Filiszteusok.

¹⁵ És mindazokat a kútakat, melyeket az ő atyjának szolgái Ábrahámnak az ő atyjának idejében ástak vala, behányák a Filiszteusok, és betölték azokat földdel.

¹⁶ És monda Abimélek Izsáknak: Menj el közülünk, mert sokkal hatalmasabbá lettél nálunknál.

¹⁷ Elméne azért onnan Izsák, és Gérár völgyében voná fel sátrait, és ott lakék.

¹⁸ És ismét megásá Izsák a kútakat, a melyeket ástak vala az ő atyjának Ábrahámnak idejében, de a melyeket Ábrahám holta után behánytak vala a Filiszteusok, és azokkal a nevekkal nevezé azokat, a mely neveket adott vala azoknak az ő atyja.

¹⁹ Izsák szolgái pedig ásának vala a völgyben, és élő víznek forrására akadának ott.

²⁰ Gérár pásztora pedig versengének Izsák pásztoraival, mondván: Miénk a víz. Ezért nevezé a kútnak nevét Észeknek, mivelhogy czivakodtak vala ő vele.

²¹ Más kútat is ásának s azon is versengének, azért annak nevét Szitnának nevezé.

²² És tovább vonula onnan és ása más kútat, a mely miatt nem versengének; azért nevezé nevét Rehabóthnak, és monda: Immár tágas helyet szerzett az Úr minékünk, és szaporodhatunk a földön.

²³ Felméne pedig onnan Beérsebába.

- ²⁴ És megjelenék néki az Úr azon éjszaka, és monda: Én vagyok Ábrahámnak a te atyádnak Istene: Ne félj, mert te veled vagyok, és megáldalak téged, és megsokasítom a te magodat Ábrahámért, az én szolgámért.
- ²⁵ Oltárt építe azért ott, és segítségül hívá az Úrnak nevét, s felvoná ott az ő sátorát; Izsák szolgál pedig kútat ásának ottan.
- ²⁶ Abimélek pedig elméne ő hozzá Gérárból és Akhuzzáth az ő barátja, meg Pikhól az ő hadvezére.
- ²⁷ És monda nékik Izsák: Miért jöttetek én hozzám, holott gyűlöltök engem s elűztetek magatok közül?
- ²⁸ Ők pedig mondák: Látván láttuk, hogy az Úr van te veled, és mondánk: legyen esküvés mi közöttünk, köztünk és te közötted; és kössünk frigyet teveled,
- ²⁹ Hogy minket gonoszszal nem illetsz, valamint mi sem bántottunk téged, és a mint csak jót cselekedtünk veled, és békességgel bocsátottunk el magunktól. Te már az Úr áldott embere vagy.
- ³⁰ Akkor vendégséget szerze nékik és evének és ivának.
- ³¹ Reggel pedig felkelvén, egymásnak megesküvének, és elbocsátát őket Izsák, és elmenének ő tőle békességgel.
- ³² Ugyanaz nap eljövének az Izsák szolgálai, és hírt hozának néki a kút felől, melyet ástak vala; és mondának néki: Találtunk vizet.
- ³³ S elnevezé azt Sibáhnak: Azokáért annak a városnak neve Beérseba mind e mai napig.
- ³⁴ És mikor Ézsaú negyven esztendős vala, feleségül vevé Jehudithot, a Khitteus Beéri leányát, és Boszmátot a Khitteus Elon leányát.
- ³⁵ És ők valának Izsáknak és Rebekának lelke keserűsége.

FEJEZET 27

És lőn, a mikor megvénhedett vala Izsák, és szemei annyira meghomályosodtak vala, hogy nem látott, szólítá a nagyobbik fiát Ézsaút, és monda néki: Fiam; és ez monda néki: Ímhol vagyok.

- ² És monda: Ímé megvénhedtem; nem tudom halálom napját.
- ³ Most tehát vedd fel kérlek a te fegyvereidet, tegzedet és kézívedet, és menj ki a mezőre, és vadászsz énnékem vadat.
- ⁴ És csinálj nékem kedvem szerint való ételt, és hozd el nékem, hogy egyem: hogy megáldjon téged az én lelkem minekelőtte meghalok.
- ⁵ Rebeka pedig meghallá, a mit Izsák az ő fiának Ézsaúnak monda; s a mint elméne Ézsaú a mezőre, hogy vadat vadászszon és hozzon:
- ⁶ Szóla Rebeka Jákóbnak az ő fiának mondván: Ímé hallám, hogy atyád szóla bátyádnak Ézsaúnak mondván:
- ⁷ Hozz nékem vadat, és csinálj nékem kedvem szerint való ételt, hogy egyem; és megáldjalak téged az Úr előtt, minekelőtte meghalok.
- ⁸ Most azért fiam, hallgass az én szavamra, a mit én parancsolok néked.
- ⁹ Menj el kérlek, a nyájhoz, és hozz nékem onnan két kecskegödölyét a javából, hogy csináljak azokból a te atyádnak kedve szerint való ételt, a mint ő szereti.
- ¹⁰ Te pedig beviszed atyádnak, hogy egyék, azért, hogy téged áldjon meg, minekelőtte meghal.
- ¹¹ Jákób pedig monda Rebekának az ő anyjának: Ímé az én bátyám Ézsaú szőrös ember,

én pedig sima vagyok.

12 Netalán megtapogat engem az én atyám s olyan leszek előtte, mint valami csaló, és akkor átkot és nem áldást hozok magamra.

13 És monda néki az ő anyja: Reám szálljon a te átkod fiam, csak hallgass az én szavamra, és menj és hozd el nékem.

14 Elméne azért, és elhozá, és vivé az ő anyjának; és az ő anyja ételt készíté, a mint szereti vala az ő atyja.

15 És vevé Rebeka az ő nagyobbik fiának Ézsaúnak drága ruháit, melyek ő nála otthon valának, és felöltözteté Jákóbot az ő kisebbik fiát.

16 A kecskegödölyék bőrével pedig beborítá az ő kezeit, és nyakának simaságát.

17 És az ételt a melyet készített vala, kenyérrel együtt adá Jákóbnak az ő fiának kezébe.

18 És beméne az ő atyjához és monda: Atyám! és azt monda: Ímhol vagyok. Ki vagy te fiam?

19 Monda Jákób az ő atyjának: Én vagyok Ézsaú a te elsőszülötted, aképen cselekedtem a mint parancsolád, kelj fel, kérlek, űlj le és egyél vadászatomból, hogy megáldjon engem a te lelked.

20 És monda Izsák az ő fiának: Hogy van az, hogy ily hamar találtál, fiam? És felele: Mert az Úr, a te Istened hozta előmbe.

21 És monda Izsák Jákóbnak: Jer közelebb, kérlek, hadd tapogassalak meg fiam: hogy vajjon te vagy-e az én fiam Ézsaú vagy nem?

22 Oda méne tehát Jákób Izsákhöz az ő atyjához, a ki megtapogatván őt, monda: A szó Jákób szava, de a kezek Ézsaú kezei.

23 És nem ismeré meg őt, mivelhogy kezei szőrösek valának, mint Ézsaúnak az ő bátyjának kezei; annakokáért megáldá őt.

24 És monda: Te vagy fiam Ézsaú? Felele: Én vagyok.

25 Az pedig monda: Hozd ide, hadd egyem az én fiam vadászatából, hogy megáldjon téged az én lelke; és oda vivé, és evék; bort is vive néki és ivék.

26 Akkor monda néki Izsák az ő atyja: Jer közelebb fiam, és csókolj meg engem.

27 Oda méne azért, és megcsókolá őt: s megérezvén ruháinak szagát, megáldá őt, és monda: Lám az én fiamnak illatja olyan, mint a mezőnek illatja, a melyet megáldott az Úr.

28 Adjon az Isten tenéked az ég harmatából, és a föld kövérségéből, és gabonának és bornak bőségét.

29 Népek szolgáljanak néked és nemzetségek hajoljanak meg előtted; légy úr a te atyádfiai, és hajoljanak meg előtted a te anyádnak fiai. Átkozott, a ki téged átkoz, és a ki téged áld, legyen áldott.

30 És lön a mint elvégzé Izsák Jákóbnak megáldását; és épen csakhogy kiment vala Jákób az ő atyjának Izsáknak színe elől; az ő bátyja Ézsaú is megjöve vadászásából.

31 És készíté ő is ételt, s vivé az ő atyja elé, és mondá az ő atyjának: Keljen fel az én atyám, és egyék az ő fia vadászatából, hogy áldjon meg engem a te lelked.

32 És monda néki az ő atyja Izsák: Kicsoda vagy te? És monda: Én vagyok a te elsőszülött fiad Ézsaú.

33 Akkor Izsák elrémüle igen nagy rémuléssel, és monda: Ki volt hát az, a ki vadat fogott és behozá nékem, és én mindeből ettem minekelőtte te megjöttél, és megáldottam őt, és áldott is leszen.

34 A mint hallotta vala Ézsaú az ő atyjának beszédét, nagy és igen keserves kiáltással felkiálta, és monda atyjának: Áldj meg engem is atyám.

- ³⁵ Ez pedig monda: A te öcséd jöve el álnoksággal, és ő vevé el a te áldásodat.
- ³⁶ Az pedig monda: Nem méltán hívják-é őt Jákobnak? mert immár két ízben csalt meg engemet; elvevé elsőszülöttségemet, most pedig áldásomat vevé el. És monda: Nem tartottál-é nékem is valami áldást?
- ³⁷ Felele Izsák és monda Ézsauúnak: Imé uraddá tettem őt, és minden atyjafiát szolgál adtam néki, gabonával is borral is őt láttam el; mit míveljek azért immár veled fiam?
- ³⁸ Monda Ézsau az ő atyjának: Avagy csak az az egy áldásod van-é néked atyám? Áldj meg engem, engem is atyám; és felemelé szavát Ézsau és sír vala.
- ³⁹ Felele azért Izsák az ő atyja, és monda néki: Imé kövér földön lesz lakásod, és részed lesz az ég harmatjából onnan felül;
- ⁴⁰ És fegyvered után élsz, és öcsédet szolgálod. De léssen, a mikor ellene támadsz, letöröd igáját nyakadról.
- ⁴¹ Gyűlöli vala azért Ézsau Jákobot az áldásért, a melylyel megáldotta vala az ő atyja, és monda Ézsau az ő szívében: Közelgetnek az én atyámért való gyásznak napjai, és akkor megölöm az én öcsémet Jákobot.
- ⁴² Mikor pedig hírül vivék Rebekának, az ő nagyobbik fiának Ézsauúnak beszédit, elkülde és magához hívatá az ő kisebbik fiát Jákobot, és mondá néki: Imé Ézsau a te bátyád azzal fenyeget, hogy megöl téged.
- ⁴³ Most azért fiam, hallgass az én szavamra, és kelj fel és fuss Lábánhoz az én bátyámhoz Háránba,
- ⁴⁴ És maradj nála egy kevés ideig, míg a te bátyád haragja elmúlik;
- ⁴⁵ Míg elfordul a te bátyád haragja te rólad, és elfelejtkezik arról a mit rajta elkövettél: akkor elküldök és haza hozatlak téged: miért fosztatnám meg mindkettőtöktől egy napon?
- ⁴⁶ Izsáknak pedig monda Rebeka: Eluntam életemet a Khitteusok leányai miatt. Ha Jákob a Khitteusok leányai közül vesz feleséget, a milyenek ezek is, ez ország leányai közül valók, minek nékem az élet?

FEJEZET 28

- E**lőhívatá azért Izsák Jákobot, és megáldá őt, és megparancsolá néki és mondá: Ne végy feleséget a Kananeusok leányai közül.
- ² Kelj fel, menj el Mésopotámiába, Bethuélnak a te anyád atyjának házához, és onnan végy magadnak feleséget, Lábánnak a te anyád bátyjának leányai közül.
- ³ A mindenható Isten pedig áldjon meg, szaporítson és sokasítson meg téged, hogy népek sokaságává légy;
- ⁴ És adja néked az Ábrahám áldását, tenéked, és a te magodnak te veled egybe; hogy örökség szerint bírd a földet, melyen jövevény voltál, melyet az Isten adott vala Ábrahámnak.
- ⁵ Elbocsátá azért Izsák Jákobot, hogy menjen Mésopotámiába Lábánhoz a Siriabeli Bethuél fiához, Rebekának, Jákób és Ézsau anyjának bátyjához.
- ⁶ És látá Ézsau, hogy Izsák megáldotta Jákobot, és elbocsátotta őt Mésopotámiába, hogy onnan vegyen magának feleséget; és hogy mikor áldja vala, parancsola néki, és monda: Ne végy feleséget a Kananeusok leányai közül;
- ⁷ És hogy Jákób hallgata atyja és anyja szavára, és el is ment Mésopotámiába;
- ⁸ És látá Ézsau, hogy a Kananeusok leányai nem tetszenek Izsáknak az ő atyjának:
- ⁹ Elméne Ézsau Ismáelhez, és feleségül vevé még az ő feleségeihez Ismáelnek az

Ábrahám fiának leányát Mahaláthot, Nebajóthnak húgát.

10 Jákób pedig kiindula Beérsebából, és Hárán felé tartott.

11 És jutta egy helyre, holott meghála, mivelhogy a nap lement vala: és vőn egyet annak a helynek kövei közül, és feje alá tevé; és lefeküvék azon a helyen.

12 És álmot láta: Ímé egy lajtorja vala a földön felállítva, melynek teteje az eget éri vala, és ímé az Istennek Angyalai fel- és alájárnak vala azon.

13 És ímé az Úr áll vala azon és szóla: Én vagyok az Úr, Ábrahámnak a te atyádnak Istene, és Izsáknak Istene; ezt a földet a melyen fekszel néked adom és a te magodnak.

14 És a te magod olyan lészen mint a földnek pora, és terjeszkedel nyugatra és keletre, északra és délre, és te benned és a te magodban áldatnak meg a föld minden nemzetségei.

15 És ímé én veled vagyok, hogy megőrizzelek téged valahova menédesz, és visszahozzalak e földre; mert el nem hagylak téged, míg be nem teljesítem a mit néked mondtam.

16 Jákób pedig fölébredvén álmából, monda: Bizonyára az Úr van e helyen, és én nem tudtam.

17 Megrémüle annak okáért és monda: Mily rettenetes ez a hely; nem egyéb ez, hanem Istennek háza, és az égnek kapuja.

18 És felkele Jákób reggel, és vevé azt a követ, melyet feje alá tett vala, és oszlopul állítá fel azt, és olajat önte annak tetejére;

19 És nevezé annak a helynek nevét Béthelnek, az előtt pedig Lúz vala annak a városnak neve.

20 És fogadást tőn Jákób, mondá: Ha az Isten velem leénd, és megőriz engem ezen az úton, a melyen most járok, és ha ételül kenyeret s öltözetül ruhát adánd nékem;

21 És békességgel térek vissza az én atyámnak házához: akkor az Úr leénd az én Istenem;

22 És ez a kő, a melyet oszlopul állítottam fel, Isten háza lészen, és valamit adándasz nékem, annak tizedét néked adom.

FEJEZET 29

Jákób azután lábára kelvén, elméne a napkeletre lakók földére.

2 És látá, hogy ímé egy kút van a mezőben, és hogy ott három falka juh hever vala. Mert abból a kútból itatják vala a nyájakat; de a kútnak száján nagy kő vala:

3 Mikor pedig ott valamennyi nyáj összeverődik, elgördítik a követ a kút szájáról és megitatják a juhokat s ismét helyére teszik a követ, a kút szájára.

4 És monda nékik Jákób: Honnan valók vagytok atyámfiai? És mondának: Háránból valók vagyunk.

5 És monda nékik: Ismeritek-e Lábánt, a Nákhor fiát? s azok felelének: Ismerjük.

6 Azután monda nékik: Egészségben van-é? s azok mondának: Egészségben van, és az ő leánya Rákhel ímhol jó a juhokkal.

7 És monda Jákób: Ímé még nagy fenn van a nap, nincs ideje hogy betereljék a marhát: itassátok meg a juhokat, és menjetek, legeltessetek.

8 Azok pedig felelének: Nem tehetjük míg valamennyi nyáj össze nem verődik, és el nem gördítik a követ a kút szájáról, hogy megithassuk a juhokat.

9 Még beszélget vala velők, mikor megérkezék Rákhel az ő atyja juhaival, melyeket

legeltet vala.

10 S lőn, a mint meglátá Jákób Rákhelt, Lábánnak az ő anyja bátyjának leányát, és Lábánnak az ő anyja bátyjának juhait, odalépett Jákób és elgördíté a követ a kút szájáról, és megitatá Lábánnak az ő anyja bátyjának juhait.

11 És megcsókolá Jákób Rákhelt, és nagy felszóval síra.

12 S elbeszélé Jákób Rákhelnek, hogy ő az ő atyjának rokona és hogy Rebekának fia. Ez pedig elfuta, és megmondá az ő atyjának.

13 És lőn mikor Lábán Jákóbnak, az ő húga fiának hírét hallá, eleibe futa, megölelé és megcsókolá őt, és bevivé az ő házába, és az mindeneket elbeszélé Lábánnak.

14 És monda néki Lábán: Bizony én csontom és testem vagy te! És nála lakék egy hónapig.

15 És monda Lábán Jákóbnak: Avagy ingyen szolgálj-é engem azért, hogy atyámfia vagy? Mondd meg nékem, mi legyen a béred?

16 Vala pedig Lábánnak két leánya: a nagyobbiknak neve Lea, a kisebbiknek neve Rákhel.

17 Leának pedig gyenge szemei valának, de Rákhel szép termetű és szép tekintetű vala.

18 Megszereti vala azért Jákób Rákhelt, és monda: Szolgállok téged hét esztendeig Rákhelért, a te kisebbik leányodért.

19 És monda Lábán: Jobb néked adnom őt, hogysem másnak adjam őt, maradj én nálam.

20 Szolgálja tehát Jákób Rákhelért hét esztendeig, s csak néhány napnak tetszék az neki, annyira szereti vala őt.

21 És monda Jákób Lábánnak: Add meg nékem az én feleségemet: mert az én időm kitelt, hadd menjek be hozzá.

22 És begyűjté Lábán annak a helynek minden népét, és szerze lakodalmat.

23 Estve pedig vevé az ő leányát Leát, és bevivé hozzá, a ki beméne ő hozzá.

24 És Lábán az ő szolgálóját Zilpát, szolgálólul adá az ő leányának Leának.

25 És reggelre kelvén: Ímé ez Lea! Monda azért Lábánnak: Mit cselekedtél én velem? Avagy nem Rákhelért szolgáltalak-é én téged? Miért csaltál meg engem?

26 Lábán pedig monda: Nem szokás nálunk, hogy a kisebbiket oda adják a nagyobbik előtt.

27 Töltsd ki ennek hetét, azután amazt is néked adjuk a szolgálatért, melylyel majd szolgálsz nálam még más hét esztendeig.

28 Jákób tehát aképen cselekedék, kitölté azt a hetet; ez pedig néki adá Rákhelt, az ő leányát feleségül.

29 És adá Lábán az ő leányának Rákhelnek, az ő szolgálóját Bilhát, hogy néki szolgálója legyen.

30 És beméne Rákhelhez is, és inkább szereté Rákhelt, hogysem Leát és szolgálja ő nála még más hét esztendeig.

31 És meglátá az Úr Lea megvetett voltát, és megnyitá annak méhét. Rákhel pedig magtalan vala.

32 Fogada azért Lea az ő méhében és szűle fiat, és nevezé nevét Rúbennek, mert azt mondja vala: Meglátta az Úr az én nyomorúságomat; most már szeretni fog engem az én férjem.

33 Azután ismét teherbe esék és szűle fiat, és monda: Mivelhogy meghallotta az Úr megvetett voltomat, azért adta nékem ezt is; és nevezé nevét Simeonnak.

34 És megint teherbe esék és szűle fiat, és monda: Most már ragaszkodni fog hozzám az

én férjem, mert három fiat szültem néki; azért nevezé nevét Lévinek.

³⁵ És ismét teherbe esék, és fiat szüle és monda: Most már hálákat adok az Úrnak; azért nevezé nevét Júdának, és megszűnék a szüléstől.

FEJEZET 30

És látá Rákhel, hogy ő nem szüle Jákóbnak, irigykedni kezdte Rákhel az ő nénjére, és monda Jákóbnak: Adj nékem gyermekeket, mert ha nem, meghalok.

² Felgerjede azért Jákób haragja Rákhel ellen, és monda: Avagy Isten vagyok-é én, ki megtagadta tőled a méhnek gyümölcsét.

³ És monda ez: Ímhol az én szolgálóm Bilha, menj be hozzá, hogy szüljön az én térdeimen, és én is megépüljek ő általa.

⁴ Adá tehát néki az ő szolgálóját Bilhát feleségül, és beméne ahhoz Jákób.

⁵ És teherbe esék Bilha és szüle Jákóbnak fiat.

⁶ És monda Rákhel: Ítélt felőlem az Isten, és meg is hallgatta szavamat, és adott énnékem fiat: azért nevezé nevét Dánnak.

⁷ Ismét fogada az ő méhében, és szüle Bilha, a Rákhel szolgálója más fiat is Jákóbnak.

⁸ És monda Rákhel: Nagy tusakodással tusakodtam az én nénémmel, és győztem; azért nevezé nevét Nafthalinak.

⁹ Látván pedig Lea hogy ő megszűnt a szüléstől, vevé az ő szolgálóját Zilpát, és adá azt Jákóbnak feleségül.

¹⁰ És szüle Zilpa, Lea szolgálója, fiat Jákóbnak.

¹¹ És monda Lea: Szerencsére! és nevezé nevét Gádnak!

¹² És szüle Zilpa, Lea szolgálója, más fiat is Jákóbnak.

¹³ És monda Lea: Oh én boldogságom! bizony boldognak mondanak engem az asszonyok: és nevezé nevét Ásernek.

¹⁴ És kiméne Rúben búzaaratáskor, és találta a mezőn mandragóra-bogyókat s vivé azokat az ő anyjának, Leának. És monda Rákhel Leának: Adj nékem kérlek a fiad mandragóra-bogyóiból.

¹⁵ Az pedig monda néki: Talán keveselled, hogy elvetted tőlem az én férjemet, s a fiam mandragóra-bogyóit is elvennéd tőlem? És monda Rákhel: Háljon veled hát az éjjel a te fiad mandragóra-bogyóiért.

¹⁶ Mikor Jákób este a mezőről jöve, eleibe méne Lea, és monda: Én hozzám jöjj be, mert megvettelek a fiam mandragóra-bogyóiért; és nála hála azon éjszaka.

¹⁷ És meghallgatá Isten Leát, mert fogada az ő méhében és szülé Jákóbnak ötödik fiat.

¹⁸ És monda Lea: Megadta az Isten jutalmamat, a miért szolgálómat férjemnek adtam; azért nevezé nevét Izsakhárnak.

¹⁹ És ismét fogada az ő méhében Lea, és szüle hatodik fiat Jákóbnak.

²⁰ És monda Lea: Megajándékozott az Isten engem jó ajándékkal; most már velem lakik az én férjem, mert hat fiat szültem néki, és nevezé nevét Zebulonnak.

²¹ Annakutána szüle leányt és nevezé nevét Dínának.

²² Megemlékezék pedig az Isten Rákhelről; és meghallgatá őt az Isten és megnyitá az ő méhét.

²³ És fogada méhében, és szüle fiat, s monda: Elvévén Isten az én gyalázatomat.

²⁴ És nevezé nevét Józsefnek, mondván: Adjon ehhez az Úr nékem más fiat is.

- 25** És lőn, a mint szülte vala Rákhel Józsefet, monda Jákób Lábánnak: Bocsáss el engemet, hadd menjek el az én helyembe, az én hazámba.
- 26** Add meg nékem az én feleségeimet és magzatimat, a kikért szolgáltalak téged, hadd menjek el, mert te tudod az én szolgálatomat, a melylyel szolgáltalak téged.
- 27** És monda néki Lábán: Vajha kedvet találtam volna szemeid előtt! Úgy sejtem, hogy te éretted áldott meg engem az Úr.
- 28** És monda: Szabj bért magadnak és én megadom.
- 29** Ez pedig monda: Te tudod mimódon szolgáltalak téged, és hogy mivé lett nálam a te jószágod.
- 30** Mert a mi kevesed vala én előtttem, sokra szaporodott, és megáldott az Úr téged az én lábam nyomán. Immár mikor tehetek valamit a magam házáért is?
- 31** És monda Lábán: Mit adjak néked? Felele Jákób: Ne adj nékem semmit; juhaidat ismét legeltetem és őrizem, ha nekem ezt a dolgot megteszed:
- 32** Nyájaidat ma mind végig járom, minden pettyegetett és tarka bárányt kiszaggatok közülök, és minden fekete bárányt a juhok közül, s a tarkát és pettyegetettét a kecskék közül, s legyen ez az én bérem.
- 33** S a mikor majd bérem iránt eljövendősz, mi előtted lesz, becsületességemről ez felel: a mi nem pettyegetett vagy tarka a kecskék, s nem fekete a juhok közt, az mind lopott jószág nálam.
- 34** És monda Lábán: Ám legyen: Vajha a te beszéded szerint lenne.
- 35** Külön választá azért azon a napon a pettyegetett és tarka kosokat, és minden csíkos lábú és tarka kecskét, mint a melyikben valami fehérség vala, és minden feketét a juhok közül, és adá az ő fiainak keze alá.
- 36** És három napi járó földet vete maga közé és Jákób közé; Jákób pedig legelteti vala Lábán egyéb juhait.
- 37** És vőn Jákób zöld nyár-, mogyoró- és gesztenye-vesszőket, és meghántá azokat fehéresen csíkosra, hogy látható legyen a vesszők fehére.
- 38** És a vesszőket, melyeket meghántott vala, felállítá a csatornába, az itató válúba, melyekre a juhok inni járnak vala, szembe a juhokkal, hogy foganjanak, mikor inni jönnek.
- 39** És a juhok a vesszők előtt foganának és ellenek vala csíkos lábúakat, pettyegetetteket és tarkákat.
- 40** Azután külön szakasztá Jákób ezeket a bárányokat, és a Lábán nyáját arczczal fordítja vala a csíkos lábú és fekete bárányokra; így szerze magának külön falkákat, melyeket nem ereszte a Lábán juhai közé.
- 41** És lőn, hogy mikor a nyáj java részének vala párzási ideje, akkor Jákób a vesszőket oda raká a válúba a juhok eleibe, hogy a vesszőket látva foganjanak.
- 42** De mikor satnya vala a nyáj, nem rakja vala oda s ily módon Lábánéi lőnek a satnyák, a java pedig Jákóbé.
- 43** És felette igen meggazdagodék a férfiú; és vala néki sok juha, szolgálója, szolgálja, tevéje és számara.

FEJEZET 31

És meghallá a Lábán fiainak beszédét, kik ezt mondják vala: Valamije volt atyánknak, mind elvette Jákób; és atyánkéból szerezte mind e gazdagságot.

2 És látá Jákób a Lábán orcáját, hogy ímé nem olyan ő hozzá mint annakelőtte.

- ³ Monda pedig az Úr Jákóbnak: Térj meg atyáid földére, a te rokonságod közé, és veled lészek.
- ⁴ Elkülde tehát Jákób, és kihívatá magához Rákhelt és Leát a mezőre az ő nyájához.
- ⁵ És monda nékik: Látom atyátok orczáját, hogy nem olyan hozzám, mint ennekelőtte; de az én atyám Istene velem volt.
- ⁶ Ti pedig tudjátok, hogy teljes erőm szerint szolgáltam atyátokat.
- ⁷ De atyátok engem megcsalt, s tízszer is megváltoztatta béremet; mindazáltal az Isten nem engedte, hogy nékem kárt tehessen.
- ⁸ Mikor azt mondotta: A pettyegetettek legyenek a te béred, a juhok mind pettyegetetteket ellenek vala. Ha azt mondotta: A csíkos lábúak legyenek a te béred, a juhok mind a csíkos lábúakat ellenek vala.
- ⁹ Így vette el Isten atyátok jószágát és nékem adta.
- ¹⁰ Mert lőn a juhok foganásának idejekor, szemeimet felemelém, és látom vala álomban, hogy ímé a juhokat hágó kosok csíkos lábúak, pettyegetettek és tarkák.
- ¹¹ Akkor monda nékem az Isten Angyala álmomban: Jákób. És felelék: Ímhol vagyok.
- ¹² És ő monda: Emeld fel szemeidet és lásd, hogy a mely kosok a juhokat hágják, azok mind csíkos lábúak, pettyegetettek és tarkák. Mert mindazt láttam, a mit veled Lábán cselekszik vala.
- ¹³ Én vagyok ama Béthelnek Istene, a hol emlékoszlopot kentél fel, és a hol fogadást tettél nékem. Most kelj fel, menj ki e földről, és térj vissza szülőföldedre.
- ¹⁴ És felele Rákhel és Lea, és mondának néki: Vajjon vagyon-é még nekünk valami részünk és örökségünk a mi atyánk házában?
- ¹⁵ Avagy nem úgy tartott-é minket mint idegeneket? midőn minket eladott, és értékünket is teljesen megemésztette.
- ¹⁶ Mert mind ez a gazdagság, melyet Isten vett el a mi atyánktól, miénk és a mi fiainké. Most azért valamit néked az Isten mondott, azt cselekedjed.
- ¹⁷ Felkele tehát Jákób, és feltevé gyermekeit és feleségeit a tevékre;
- ¹⁸ És elvivé minden nyáját, és minden keresményét, melyet keresett vala; minden jószágát, melyet szerzett vala Mésopotámiában, hogy elmenjen az ő atyjához Izsákhoz Kanaán földére.
- ¹⁹ Lábán pedig elment vala juhait nyírni; azonközben ellopá Rákhel a házi bálványokat, melyek atyjánál valának.
- ²⁰ Jákób pedig meglopá a Siriabeli Lábánnak szívét, mivelhogy nem adá tudtára, hogy szökni akar.
- ²¹ Megszökék tehát mindenestől, és felkelvén, általméne a folyóvízen, és Gileád hegy felé tartá.
- ²² És mikor harmad napra megmondák Lábánnak, hogy Jákób elszökött;
- ²³ Maga mellé vevén az ő rokonait, hét napi járó földig űzé őket; és eléré a Gileád hegyén.
- ²⁴ Isten pedig megjelenék a Siriabeli Lábánnak éjjeli álomban, és monda néki: Vigyázz magadra, Jákóbnak se jót, se rosszat ne szólj.
- ²⁵ Mikor eléré Lábán Jákóbot, s Jákób a hegyén voná fel sátorát; Lábán is a Gileád hegyen voná fel az ő rokonaival egybe.
- ²⁶ És monda Lábán Jákóbnak: Mit cselekedtél, hogy megloptad szívemet, és leányaimat fegyverrel nyert foglyokként vitted el?
- ²⁷ Miért futottál el titkon, s loptál meg engem? miért nem jelentetted nékem, hogy

elbocsátottalak volna örömmel, énekszóval, dob- és hegedűszóval?

28 És nem engedted meg, hogy megcsókoljam fiaimat és leányaimat. Ez egyszer bolondul cselekedtél.

29 Volna erőm hozzá, hogy rosszat tegyek veletek, de a ti atyátok Istene tegnap éjszaka megszólította engem, ezt mondván: Vigyázz magadra, Jákóbnak se jót, se rosszat ne szólj.

30 Hogyha pedig immár el akartál menni, mivelhogy nagy kívánsággal kíváncskodtál atyád házához: miért loptad el az én isteneimet?

31 Felelvén pedig Jákób, monda Lábánnak: Mert féltem, mert gondolom vala, hogy talán elveszed a te leányaidat én tölem erővel.

32 A kinél pedig megtalálod a te isteneidet, ne éljen az. Atyánkfiai előtt vizsgálj meg, mid van nálad, és vidd el. Mert nem tudja vala Jákób, hogy Rákhel lopta el azokat.

33 Beméne tehát Lábán Jákób sátorába, és Lea sátorába, és a két szolgáló sátorába, és nem találá meg; akkor kiméne Lea sátorából, és méne a Rákhel sátorába.

34 Rákhel pedig vette vala a házi bálványokat, és tette vala azokat egy tevének a nyergébe, és rájuk üle; Lábán pedig felhányá az egész sátort, és nem találta vala meg azokat.

35 Akkor monda az ő atyjának: Ne haragudjék az én uram, hogy fel nem kelhetek előtted, mert asszonyok baja van rajtam. Keresé tehát, de nem találá a házi bálványokat.

36 Jákób pedig haragra gerjede s feddődek Lábánnal. Megszólala Jákób és monda Lábánnak: Mi a vétkem, és mi a bűnöm, hogy üldözőbe vettél?

37 Bezzeg minden holmimat felhánytad, mit találtál a magad házi holmija közül valót? add elő itt az én rokonaim és a te rokonaid előtt, hogy tegyenek ítéletet kettőnk között.

38 Immár húsz esztendeje vagyok nálad, juhaid és kecskéid nem vetéltek el, és nyájad kosait nem ettem meg.

39 A mit a vad megszaggatott, nem vittem hozzád, én fizettem meg azt; tölem követelted a nappal lopottat, mint az éjjel lopottat is.

40 Úgy voltam hogy nappal a hőség emésztett, éjjel pedig a hideg; és az álom távol maradt szemeimtől.

41 Immár húsz esztendeje hogy házadnál vagyok; tizennégy esztendeig szolgáltalak két leányodért, és hat esztendeig juhaidért; te pedig béremet tízszer is megváltottattad.

42 Ha az én atyám Istene, Ábrahám Istene, és az Izsák félelme velem nem volt volna, bizony most üresen bocsátanál el engem, de megtekintette Isten az én nyomorúságomat és kezeim munkáját, és megfeddett téged tegnap éjjel.

43 Felele pedig Lábán és monda Jákóbnak: A leányok én leányaim és a fiak én fiaim, és a nyáj az én nyájam, s valamit látsz mind az enyim, de mit tehetek ma ezeknek az én leányaimnak, vagy az ő magzatjaiknak, a kiket szültek?

44 Most tehát jer, kössünk szövetséget, én meg te, hogy az legyen bizonyságul közöttem és közötted.

45 És vőn Jákób egy követ, és felemelé azt emlékoszlopul.

46 És monda Jákób az ő atyjafiaiának: Szedjetek köveket! És gyűjténék köveket, és csinálának rakást; és évének ott a rakáson.

47 És nevezé azt Lábán Jegár-Sahaduthának, Jákób pedig nevezé Gálhédnek.

48 És mondja vala Lábán: E rakás bizonyság ma, közöttem és közötted, azért nevezék Gálhédnek.

49 És Miczpának, mivelhogy mondá: Az Úr legyen vigyázó közöttem és te közötted, a mikor egymástól elválunk.

- ⁵⁰ Ha az én leányaimat nyomorgatánd, és ha az én leányaimon kívül több feleséget veéendesz, senki sincs ugyan velünk; de meglásd: Isten a bizonyság én közötttem és te közötted.
- ⁵¹ És monda Lábán Jákóbnak: Ímé e rakás kő és ímé ez emlékoszlop, a melyet raktam én közötttem és te közötted,
- ⁵² Bizonyság legyen e rakás kő, és bizonyság ez az emlékoszlop, hogy sem én nem megyek el e rakás kő mellett te hozzád, sem te nem jössz át én hozzám e rakás kő, és ez emlékoszlop mellett gonosz végre.
- ⁵³ Az Ábrahám Istene, és a Nákhor Istene, és az ő atyjok Istene tegyenek ítéletet közöttünk: És megesküvék Jákób az ő atyjának Izsáknak félelmére.
- ⁵⁴ Akkor Jákób áldozatot öle ott a hegyen, és vendégségbe hívá az ő rokonait. És vendégeskedtek vala, s meghálának a hegyen.
- ⁵⁵ Reggel pedig felkele Lábán és megcsókolá fiait és leányait és megáldá őket. Azután elméne Lábán, és visszatére az ő helyére.

FEJEZET 32

- J**ákób tovább méne az ő útján, és szembe jövének vele az Isten Angyalai.
- ² És monda Jákób mikor azokat látja vala: Isten tábora ez; és nevezé annak a helynek nevét Mahanáimnak.
- ³ Azután küldé Jákób követeket maga előtt Ézsaúhoz az ő bátyjához, Széir földébe, Edóm mezőségébe,
- ⁴ És parancsola azoknak mondván: Így szóljatok az én uramnak Ézsaúnak: Ezt mondja a te szolgád Jákób: Lábánnál tartózkodtam és időztem mind ekkorig.
- ⁵ Vannak pedig nékem ökreim és szamaraim, juhaim, szolgálaim és szolgálóim, azért híradásul követséget küldök az én uramhoz, hogy kedvet találjak szemeid előtt.
- ⁶ És megtérének Jákóbbhoz a követek, mondván: Elmentünk vala a te atyádfiához Ézsaúhoz, és már jön is elődbe, és négyszáz férfi van vele.
- ⁷ Igen megíjede Jákób és féltében a népet, mely vele vala, a juhokat, a barmokat és a tevéket két seregbe osztá.
- ⁸ És monda: Ha eljön Ézsaú az egyik seregbe, és azt levágja, a hátramaradt sereg megszabadul.
- ⁹ És monda Jákób: Óh én atyámnak Ábrahámnak Istene, és én atyámnak Izsáknak Istene, Jehova! ki azt mondád nékem: Térj vissza hazádba, a te rokonságod közé, s jól tészek veled:
- ¹⁰ Kiseb vagyok minden te jótéteményednél és minden te hűségednél, a melyeket a te szolgáladdal cselekedtél; mert csak pálczámmal mentem vala által ezen a Jordánon, most pedig két sereggé lettem.
- ¹¹ Szabadíts meg, kérlek, engem az én bátyám kezéből, Ézsaú kezéből; mert félek ő tőle, hogy rajtam üt és levág engem, az anyát a fiakkal egybe.
- ¹² Te pedig azt mondtad: Jól tévén jól tészek te veled, és a te magodat olyanná tészem mint a tenger fővénye, mely meg nem számláltathatik sokasága miatt.
- ¹³ És ott hála azon éjjel: és választá abból, a mi kezénél vala, ajándékot Ézsaúnak az ő bátyjának:
- ¹⁴ Kétszáz kecskét és húsz bakot; kétszáz juhot, és húsz kost;
- ¹⁵ Harmincz szoptatós tevét s azok fiait; negyven tehenet, és tíz tulkot: húsz nőstény

szamarat, és tíz számár vehet.

16 És szolgálai kezébe adá, minden nyáját külön-külön, és monda az ő szolgálainak: Menjetek el én előttem, és közt hagyjatok nyáj és nyáj között.

17 És parancsola az elsőnek, mondván: Ha az én bátyám Ézsau előtalál és megkérdez téged, mondván: Ki embere vagy? Hová mégy? És kiéi ezek előtted?

18 Akkor azt mondjad: Szolgádé Jákóbé; ajándék az, a melyet küld az én uramnak Ézsauinak, és ímé ő maga is jön utánunk.

19 Ugyanazt parancsolá a másiknak, a harmadiknak, és mindazoknak, kik a nyájak után mennek vala, mondván: Ilyen szóval szóljatok Ézsauinak, mikor vele találkoztok.

20 Ezt is mondjátok: Ímé Jákób a te szolgád utánunk jő; mert így gondolkodik vala: Megengesztelem őt az ajándékkal, mely előttem megy, és azután leszek szembe vele, talán kedves lesz személyem előtte.

21 Előlméne tehát az ajándék; ő pedig azon éjjel a seregnél hála.

22 Felkele pedig ő azon éjszaka és vevé két feleségét, két szolgálóját és tizenegy gyermekét, és általméne a Jabbók révén.

23 Vevé hát azokat és átköltözteté a vízen, azután átköltözteté mindenét valamije vala.

24 Jákób pedig egyedül marada és tusakodik vala ő vele egy férfiú, egész a hajnal feljöveteléig.

25 Aki mikor látá, hogy nem vehet rajta erőt, megilleté csípőjének forgócsontját, és kiméne helyéből Jákób csípőjének forgócsontja a vele való tusakodás közben.

26 És monda: Bocsáss el engem, mert feljött a hajnal. És monda Jákób: Nem bocsátlak el téged, míg meg nem áldasz engemet.

27 És monda néki: Mi a te neved? És ő monda: Jákób.

28 Amaz pedig monda: Nem Jákóbnak mondatik ezután a te neved, hanem Izráelnek; mert küzdöttél Istennel és emberekkel, és győztél.

29 És megkérde Jákób, és monda: Mondd meg, kérlek, a te nevedet. Az pedig monda: Ugyan miért kérded az én nevemet? És megáldá őt ott.

30 Nevezé azért Jákób annak a helynek nevét Peniélnek: mert látám az Istent színről színre, és megszabadult az én lelkem.

31 És a nap felkél vala rajta, amint elméne Peniél mellett, ő pedig sántít vala csípőjére.

32 Azért nem eszik Izráel fiai a csípő forgócsontjának ina húsát mind e mai napig, mivelhogy illetve vala Jákób csípője forgócsontjának inahúsa.

FEJEZET 33

Jákób pedig felemelé szemeit és látá, hogy ímé Ézsau jő vala, és négyszáz férfiú ő vele; megosztá azért a gyermekeket Lea mellé, Rákhel mellé, és két szolgálója mellé.

2 És előreállítá a szolgálókat és azok gyermekeit, ezek után Leát és az ő gyermekeit, Rákhelt pedig és Józsefet leghátul.

3 Maga pedig előttök megy vala, és hétszer hajtá meg magát a földig, a míg bátyjához juta.

4 Ézsau pedig elibe futamodék és megölelé őt, nyakába borúla, s megcsókolá őt, és sírának.

5 És felemelé szemeit s látá az asszonyokat és a gyermekeket, és monda: Kicsodák ezek teveled? Ő pedig monda: A gyermekek, kikkel Isten megajándékozta a te szolgádat.

6 És közelítenék a szolgálók, ők és gyermekeik és meghajták magokat.

- ⁷ Elérkezék Lea is az ő gyermekeivel, és meghajták magokat; utoljára érkezék József és Rákhel, és ők is meghajták magokat.
- ⁸ És monda Ézsau: Mire való ez az egész sereg, melyet előltalálék? És felele: Hogy kedvet találjak az én uram szemei előtt.
- ⁹ És monda Ézsau: Van nekem elég, jó öcsém, legyen tiéd, a mi a tiéd.
- ¹⁰ Monda pedig Jákób: Ne úgy, kérlek, hanem ha kedvet találtam szemeid előtt, fogadd el ajándékomat az én kezemből; mert a te orczádat úgy néztem, mintha az Isten orczáját látnám, és te kegyesen fogadál engem.
- ¹¹ Vedd el kérlek az én ajándékomat, melyet hoztam néked, mivelhogy az Isten kegyelmesen cselekedett én velem, és mindenem van nékem. És unszoló őt, és elvevé.
- ¹² És monda: Induljunk, menjünk el, és én előtted megyek.
- ¹³ Felele néki Jákób: Az én uram jól tudja, hogy e gyermekek gyengék, és hogy szoptatós juhokkal és barmokkal vagyok körül, a melyeket ha csak egy napig zaklatnak is, a nyájuk mind elhullanak.
- ¹⁴ Menjen el azért az én uram az ő szolgája előtt, én is elballagok lassan, a jószág lépése szerint, a mely előttem van, és a gyermekek lépése szerint, míg eljutok az én uramhoz Széirbe.
- ¹⁵ És monda Ézsau: Hadd rendeljek melléd néhányat a nép közül, mely velem van. S ez monda: Minek az? csak kedvet találjak az én uram szemei előtt.
- ¹⁶ Visszatérek tehát Ézsau még az nap az ő útján Széir felé.
- ¹⁷ Jákób pedig méne Szukkóthba és építé magának házat, barmainak pedig hajlékokat csinála, s azért nevezé a hely nevét Szukkóthnak.
- ¹⁸ Annakutána minden bántás nélkül méne Jákób Mésopotámiából jövet Sekhem városába, mely vala a Kanaán földén, és letelepedék a város előtt.
- ¹⁹ És megvevé a mezőnek azt a részét, a hol sátorát felvonta vala, Khámornak a Sekhem atyjának fiaitól száz pénzen.
- ²⁰ És oltárt állta ott, és nevezé azt ily névvel: Isten, Izráel Istene.

FEJEZET 34

Kiméne pedig Dína, Leának leánya, kit Jákóbnak szült vala, hogy meglátogassa annak a földnek leányait.

- ² És meglátá őt Sekhem, a Khivveus Khámornak, az ország fejedelmének fia, és elragadá őt, és vele hála és erőszakot tesz vala rajta.
- ³ És ragaszkodék az ő lelke Dínához a Jákób leányához, és megszereté a leányt és szívéhez szól vala a leánynak.
- ⁴ Szóla pedig Sekhem Khámornak az ő atyjának, mondván: Vedd nékem feleségül ezt a leányt.
- ⁵ És meghallá Jákób, hogy megszeplősítette Dínát, az ő leányát, fiai pedig a mezőn valának a barommal, azért veszteg marada Jákób, míg azok megjövének.
- ⁶ És kiméne Khámor, Sekhem atyja Jákóbbhoz, hogy szóljon vele.
- ⁷ Mikor Jákób fiai megjövének a mezőről és meghallák a dolgot, elkeseredének és nagyon megharaguvának azok az emberek, azért hogy ocsmányságot cselekedett Izráelben, Jákób leányával hálván, a minek nem kellett volna történni.
- ⁸ És szóla nékik Khámor, mondván: Az én fiam Sekhem, lelkéből szereti a ti leányotokat, kérlek, adjátok azt néki feleségül.

- ⁹ És szerezzetek velünk sógorságot: a ti leányaitokat adjátok nekünk, és a mi leányainkat vegyétek magatoknak,
- ¹⁰ És lakjatok velünk; a föld előttetek van, lakjátok, s kereskedjete rajta és bírjátok azt.
- ¹¹ Sekhem is monda a Dína atyjának és az ő bátyjainak: Hadd találjak kedvet előttetek, és valamit mondotok nekem, megadom.
- ¹² Akármily nagy jegyadományt és ajándékot kívántok, megadom a mint mondjátok nekem, csak adjátok nekem a leányt feleségül.
- ¹³ A Jákób fiai pedig álnokul felelének Sekhemnek és Khámornak az ő atyjának, és szólának, mivelhogy megszeplősítette Dínát az ő húgokat,
- ¹⁴ És mondának nekik: Nem mívelhetjük e dolgot, hogy a mi húgunkat körülmetélkedetlen férfiúnak adjuk; mert ez nekünk gyalázat volna.
- ¹⁵ Veletek csak úgy egyeztünk, ha hasonlókká lesztek hozzánk, hogy minden férfiú körülmetélkedjék ti köztetek.
- ¹⁶ Így a mi leányainkat néktek adjuk, és a ti leányaitokat magunkhoz vesszük, veletek lakozunk, és egy néppé leszünk;
- ¹⁷ Hogyha pedig nem hallgattok reánk, hogy körülmetélkedjete: felveszszük a mi leányunkat és elmegyünk.
- ¹⁸ És tetszék azoknak beszéde Khámornak, és Sekhemnek a Khámor fiának.
- ¹⁹ Nem is halasztá az ifjú a dolog véghezvitelét, mivelhogy igen szereti vala a Jákób leányát; néki pedig atyja házanépe között mindenkinél nagyobb becsülete vala.
- ²⁰ Elméne azért Khámor és Sekhem az ő fia az ő városuk kapujába; és szólának az ő városuk férfijaival, mondván:
- ²¹ Ezek az emberek békeességesek velünk, hadd lakjanak e földön, és kereskedjenek benne, mert ímé e föld elég tágas nekik; az ő leányaikat vegyük magunknak feleségül, és a mi leányainkat adjuk nekik.
- ²² De csak úgy egyeznek bele e férfiak, hogy velünk lakjanak és egy néppé legyenek velünk, ha minden férfiú körülmetélkedik közöttünk, a miképen ők is körül vannak metélkedve.
- ²³ Nyájaik, jószáguk, és minden barmuk nemde nem miéink lesznek-é? csak egyezzünk meg velök, akkor velünk laknak.
- ²⁴ És engedének Khámornak, és Sekhemnek az ő fiának mindenek, a kik az ő városa kapuján kijárnak vala, és körülmetélkedék minden férfiú, a ki az ő városa kapuján kijár vala.
- ²⁵ És lőn harmadnapon, mikor ezek a seb fájdalmában valának, a Jákób két fia, Simeon és Lévi, Dínának bátyjai, fegyvert ragadának s bátran a városra ütének és minden férfit megölének.
- ²⁶ Khámort, és az ő fiát Sekhemet fegyver élére hányák, és elvivék Dínát a Sekhem házából és kimenének.
- ²⁷ Jákób fiai a megölteknek esének és feldúlák a várost, mivelhogy megszeplősítették vala az ő húgokat.
- ²⁸ Azok juhait, barmait, szamarait, és valami a városban, és a mezőn vala, elvivék.
- ²⁹ És minden gazdagságukat, minden gyermekeiket és feleségeiket fogva vivék és elrablák, és mindent a mi a házban vala.
- ³⁰ És monda Jákób Simeonnak és Lévinek: Megháborítottatok engem, és utálatossá tettetek e föld lakosai előtt, a Kananeusok és Perizeusok előtt; én pedig kevesed magammal vagyok, és ha összegyűlnek ellenem, levágnak, és eltörölnek engem, mind

házam népével egybe.

31 Azok pedig mondának: Hát mint tisztátalan személylyel, úgy kellett-e bánni a mi hűgunkkal?

FEJEZET 35

Monda pedig az Isten Jákóbnak: Kelj fel, eredj fel Béthelbe és telepedjél le ott; és csinálj ott oltárt amaz Istennek, ki megjelenék néked, mikor a te bátyád Ézsau előtt futsz vala.

2 Akkor monda Jákób az ő házanépének, és mind azoknak, kik vele valának: Hányjátok el az idegen isteneket, kik köztetek vannak, és tisztítsátok meg magatokat, és változtassátok el öltözeteket.

3 És keljünk fel, és menjünk fel Béthelbe, hogy csináljak ott oltárt annak az Istennek, ki meghallgatott engem az én nyomorúságom napján, és velem volt az úton, a melyen jártam.

4 Átadák azért Jákóbnak mind az idegen isteneket, kik nálok valának, és füleikből a függőket, és elásá azokat Jákób a cserfa alatt, mely Sekhem mellett vala.

5 És elindulának. De Istennek rettentése vala a körülők való városokon, és nem üldözék a Jákób fiait.

6 Eljuta azért Jákób Lúzbba, mely Kanaán földén van, azaz Béthelbe, ő maga és az egész sokaság, mely ő vele vala.

7 És építe ott oltárt, és nevezé a helyet Él-Béthelnek, mivelhogy ott jelent meg néki az Isten, mikor az ő bátyja előtt fut vala.

8 És meghala Débora, a Rebeka dajkája, és eltemeték Béthelen alól egy cserfa alatt, és nevezék annak nevét Allon-Bákhutnak.

9 Az Isten pedig ismét megjelenék Jákóbnak, mikor ez jöve Mésopotámiából, és megáldá őt.

10 És monda néki az Isten: A te neved Jákób; de ne neveztessék többé a te neved Jákóbnak, hanem Izráel légyen neved. És nevezé nevét Izráelnek.

11 És monda néki az Isten: Én vagyok a mindenható Isten, nevededjél és sokasodjál, nép és népek sokasága légyen te tőled; és királyok származzanak a te ágyéködből.

12 És a földet, melyet adtam Ábrahámnak és Izsáknak, néked adom azt, utánad pedig a te magodnak adom a földet.

13 És felméne ő tőle az Isten azon a helyen, a hol vele szóltott vala.

14 Jákób pedig emlékoszlopot állíta azon a helyen, a hol szóltott vele, kőoszlopot; és áldozék azon italáldozattal, és önte arra olajat.

15 És nevezé Jákób a hely nevét, a hol az Isten szóltott vala ő vele, Béthelnek.

16 És elindulának Béthelből, s mikor Efratától, hogy oda érjenek, már csak egy dűlőföldre valának, szűle Rákhel, és nehéz vala az ő szülése.

17 S vajudása közben monda néki a bába: ne félj, mert most is fiad lesz.

18 És mikor lelke kiméne, mert meghala, nevezé nevét Benóninak, az atyja pedig nevezé őt Benjáminnak.

19 És meghala Rákhel, és eltemetteték az Efratába (azaz Bethlehembe) vivő úton.

20 És emlékoszlopot állíta Jákób az ő sírja fölött. Rákhel sírjának emlékoszlópa az mind e mai napig.

21 Azután tovább költözék Izráel, és a Héder tornyán túl voná fel sátorát.

22 Lőn pedig, mikor Izráel azon a földön lakozék, elméne Rúben, és hála Bilhával, az ő

atyjának ágyasával, s meghallá Izráel. Valának pedig a Jákób fiai tizenketten.

²³ Lea fiai: Jákób elsőszülötte Rúben, azután Simeon, Lévi, Júda, Izsakhár és Zebulon.

²⁴ Rákhel fiai: József és Benjámin.

²⁵ A Rákhel szolgálójának Bilhának fiai: Dán és Nafthali.

²⁶ A Lea szolgálójának Zilpának fiai: Gád és Áser. Ezek a Jákób fiai, a kik születtek néki Mésopotámiában.

²⁷ És eljuta Jákób Izsákhhoz, az ő atyjához Mamréba, Kirját-Arbába, azaz Hebronba, a hol Ábrahám és Izsák tartózkodnak vala.

²⁸ Valának pedig Izsák napjai száz nyolczvan esztendő.

²⁹ És kimúlék Izsák és meghala, és takarították az ő eleihez vén korban, bételvén az étellel; és eltemeték őt az ő fiai, Ézsaú és Jákób.

FEJEZET 36

Ez Ézsaúnak (azaz Edómnak) nemzetsége.

² Ézsaú a Kananeusok leányai közül vette vala feleségeit: Adát, a Khitteus Élonnak leányát; és Oholibámát, Anáhnak leányát, a ki Khivveus Czibhón leánya vala.

³ És Boszmáthot, az Ismáel leányát, Nebajóthnak hűgát.

⁴ Szülé pedig Adá Ézsaúnak Elifázt; és Boszmáth szülé Rehuél.

⁵ Oholibáma pedig szülé Jehúst, Jahlámot és Kórét. Ezek az Ézsaú fiai, kik születtek néki Kanaán földén.

⁶ És felvévÉ Ézsaú az ő feleségeit, az ő fiait, és az ő leányait, és minden házabeli lelket, minden juhait, barmait, és minden jószágát, melyet szerzett vala Kanaán földén, és elméne más országba, az ő atyjafiának Jákóbnak színe elől.

⁷ Mert az ő jószáguk több vala, semhogy együtt lakhattak volna, és tartózkodásuk földé nem bírja vala meg őket az ő nyájaik miatt.

⁸ Letelepédék tehát Ézsaú a Széir hegyén. Ézsaú pedig az Edóm.

⁹ Ez Ézsaúnak az Edomiták atyjának nemzetsége a Széir hegyen.

¹⁰ Ezek Ézsaú fiainak nevei: Elifáz, Adának Ézsaú feleségének fia. Rehuél, Boszmáthnak Ézsaú feleségének fia.

¹¹ Elifáznak fiai valának: Thémán, Omár, Czefó, Gahtám és Kenáz.

¹² Thimna pedig Elifáznak, az Ézsaú fiának ágyasa vala, ki Elifáznak szülé Amálekot. Ezek Adának, Ézsaú feleségének fiai.

¹³ Ezek pedig a Rehuél fiai: Nakhat, Zerakh, Sammá, Mizzá. Ezek valának Boszmáthnak, Ézsaú feleségének fiai.

¹⁴ Oholibámának pedig, Ézsaú feleségének, Anáh leányának, ki Czibhón leánya volt, ezek valának fiai, kiket szüle Ézsaúnak: Jéhus, Jahlám és Korakh.

¹⁵ Ezek Ézsaú fiainak fejedelmei: Elifáznak, Ézsaú elsőszülöttének fiai: Thémán fejedelem, Omár fejedelem, Czefó fejedelem, Kenáz fejedelem.

¹⁶ Korakh fejedelem, Gahtám fejedelem, Amálek fejedelem. Ezek Elifáztól való fejedelmek Edómnak országában: ezek Adá fiai.

¹⁷ Rehuélnek pedig, az Ézsaú fiának fiai ezek: Nakhath fejedelem, Zerakh fejedelem, Sammá fejedelem, Mizzá fejedelem. Ezek Rehuéltől való fejedelmek Edóm országában. Ezek Boszmáthnak, Ézsaú feleségének fiai.

¹⁸ Ezek pedig Oholibámának, Ézsaú feleségének fiai: Jéhus fejedelem, Jahlám fejedelem,

Korakh fejedelem. Ezek Oholibámától, Anáh leányától, Ézsaú feleségétől való fejedelmek.

¹⁹ Ezek Ézsaú fiai, és ezek azoknak fejedelmei; ez Edóm.

²⁰ A Horeus Széirnek fiai, kik ama földön laknak vala ezek: Lótán, Sóbál, Czibhón, Anáh.

²¹ Disón, Eczer, Disán. Ezek a Horeusok fejedelmei, Széirnek fiai Edóm országában.

²² Lótánnak pedig fiai voltak: Hóri, Hémám, és Lótánnak húga, Timna.

²³ Sóbálnak fiai ezek: Halván, Mánakháth, Hébal, Sefó, Onám.

²⁴ Czibhónnak pedig fiai ezek: Aja és Anáh, az az Anáh, ki meleg forrásokat talált a pusztában, mikor atyjának Czibhónnak szamarait legelteté.

²⁵ Anáhnak fiai ezek: Disón és Oholibáma Anáhnak leánya.

²⁶ Disónnak fiai ezek: Hemdán, Esbán, Ithrán, Kherán.

²⁷ Eczernek fiai ezek: Bilhán, Zahaván, Hakán.

²⁸ Disánnak fiai ezek: Húc és Arán.

²⁹ A Horeusok közül való fejedelmek pedig ezek: Lótán fejedelem, Sóbál fejedelem, Czibhón fejedelem, Anáh fejedelem.

³⁰ Disón fejedelem, Eczer fejedelem, Disán fejedelem. Ezek a Horeusok közül való fejedelmek az ő fejedelemségök szerint, Széir tartományában.

³¹ Ezek pedig a királyok, kik uralkodtak Edóm földén minekelőtte Izráel fiai között király uralkodott volna.

³² Király vala Edómban Bela, Behor fia, s az ő városának neve Dinhába vala.

³³ És meghala Bela, uralkodék helyette Jóbáb, Zerakh fia, ki Boczrából való volt.

³⁴ És meghala Jóbáb, és uralkodék helyette Témán földéből való Khusám.

³⁵ És meghala Khusám és uralkodék helyette Hadád, a Bédád fia, a ki megveré a Midiánitákat a Moáb mezején; az ő városának neve pedig Hávít vala.

³⁶ És meghala Hadád és uralkodék helyette a Masrekából való Szamlá.

³⁷ És meghala Szamlá és uralkodék helyette Saul, a folyóvíz mellett való Rékhobóthból.

³⁸ És meghala Saul és uralkodék helyette Báhál-Khanán, Akhbór fia.

³⁹ És meghala Báhál-Khanán, Akhbór fia, és uralkodék helyette Hadár; és az ő városának neve Pahu, az ő feleségének pedig neve Mehetábéel, a ki Mézaháb leányának Matrédnak leánya vala.

⁴⁰ Ezek pedig az Ézsaú nemzetségéből való fejedelmek nevei, az ő családok, helyök és nevök szerint: Timná fejedelem, Halvá fejedelem, Jetéth fejedelem.

⁴¹ Oholibámá fejedelem, Éla fejedelem, Pinon fejedelem.

⁴² Kenáz fejedelem, Thémán fejedelem, Mibczár fejedelem.

⁴³ Magdiél fejedelem, Hirám fejedelem. Ezek Edóm fejedelmei az ő lakások szerint, az ő örökségök földén. Ézsaú az Edómiták atyja.

FEJEZET 37

Jákób pedig lakozék az ő atyja bujdosásának földén, Kanaán földén.

² Ezek a Jákób nemzetségének dolgai: József tizenhét esztendősen korában az ő bátyjaival együtt juhokat őriz vala, bojtár vala Bilhának és Zilpának az ő atyja feleségeinek fiai mellett, és József rossz híreket hord vala felőlük az ő atyjuknak.

³ Izráel pedig minden fiánál inkább szereti vala Józsefet, mivelhogy vén korában nemzette vala őt; és czifra ruhát csináltat vala néki.

⁴ Mikor pedig láták az ő bátyjai, hogy atyjuk minden testvére közt őt szereti legjobban,

meggyűlölök vala, és jó szót sem bírnak vala hozzá szólni.

5 És álmot álmodék József és elbeszélé az ő bátyjainak: és azok annál inkább gyűlölök vala őt.

6 Mert monda nékik: Hallgassátok meg, kérlek, ezt az álmot, melyet álmodtam.

7 Ímé kévéket kötünk vala a mezőben, és ímé az én kévéim felkele és felállá; a ti kévéitek pedig körülállanak, és az én kévéim előtt meghajolnak vala.

8 És mondának néki az ő bátyjai: Avagy király akarsz-é lenni felettünk? Vagy uralkodni akarsz-é rajtunk? S annál is inkább gyűlölök vala őt álmaért és beszédeért.

9 Más álmot is álmodék, és elbeszélé azt az ő bátyjainak, mondván: Ímé megint álmot álmodtam; ímé a nap és a hold, és tizenegy csillag meghajol vala én előttem.

10 S elbeszélé atyjának és bátyjainak, és az ő atya megdorgálá őt, mondván néki: Micsoda álm az a melyet álmodtál? Avagy elmegyünk-é, én és a te anyád és atyádfiai, hogy meghajtsuk magunkat te előtted földig?

11 Irigykednek vala azért reá az ő bátyjai; az ő atya pedig elméjében tartja vala e dolgot.

12 Mikor pedig az ő bátyjai elmenének Sikhembe, hogy az ő atyjok juhait őrizzék;

13 Monda Izráel Józsefnek: A te bátyáid avagy nem Sikhemben legeltetnek-é? Jöszte, és én hozzájok küldelek téged. Ő pedig monda: Ímhol vagyok.

14 És monda néki: Menj el, nézd meg, hogy s mint vagynak a te bátyáid és a juhok, s hozz hírt nékem. Elküldé tehát őt Hebron völgyéből, és méne Sikhembe.

15 Előtalálá pedig őt egy ember, mikor a mezőben bolyong vala, és megkérde őt az az ember, mondván: Mit keressz?

16 És monda: Az én bátyáimat keresem, kérlek, mondd meg nékem, hol legeltetnek?

17 És monda az ember: Elmentek innen, mert hallám, hogy mondák: Menjünk Dóthánba. Elméne azért József az ő bátyjai után, és megtalálá őket Dóthánban.

18 Mikor távolról megláták, minekelőtte közel ért volna hozzájok, összebeszélének, hogy megölik.

19 És szólának egymás között: Ímhol jő az álomlító!

20 Most hát jertek öljük meg őt, és vessük őt valamelyik kútba; és azt mondjuk, hogy fenevad ette meg, és meglátjuk, mi lesz az ő álmaiból.

21 Meghallá pedig Rúben és megmenté őt kezökből, és mondá: Ne üssük őt agyon.

22 És mondá nékik Rúben: Ne ontsatok vért, vessétek őt ebbe a kútba, a mely itt a pusztában van, de kezet ne vessetek reá. Azért, hogy megszabadítsa őt kezökből, hogy visszavigye atyjához.

23 És lőn, a mint oda ére József az ő bátyjaihoz, letépték Józsefről az ő felső ruháját, a czifra ruhát, mely rajta vala.

24 És megragadák őt és beleveték a kútba; a kút pedig üres vala, nem vala víz benne.

25 Azután leülének kenyerezni, és felemelék szemeiket, és láták, hogy ímé egy Ismáelita karaván jő vala Gileádból, és azoknak tevéi visznek vala fűszerszámot, balzsamot és mirhát, menvén, hogy alávigyék Égyiptomba.

26 És monda Júda az ő atyjafiainak: Mi haszna, ha megöljük a mi atyánkfiát, és eltitkoljuk az ő vérért?

27 Jertek adjuk el őt az Ismáelitáknak, és ne tegyük reá kezünket, mert atyánkfia, vérünkéből való ő. És hallgatának rá az ő atyjafiai.

28 És menének arra Midiánita kereskedő férfiak, és kivonák és felhozák Józsefet a kútból, és eladák Józsefet az Ismáelitáknak húsz ezüstpénzen: azok pedig elvivék Józsefet Égyiptomba.

- ²⁹ És visszatére Rúben a kúthoz, és ímé József nem vala a kútban, és megszaggatá ruháit.
- ³⁰ És megtére az ő atyjafiaihoz, és monda: Nincsen gyermek, és én, merre menjek én?
- ³¹ Akkor vevék a József felső ruháját, és leölének egy kecskebakot, és belemárták a felső ruhát a vérbe.
- ³² És elküldék a cifra ruhát, és elvivék atyjokhoz és mondának: Ezt találtuk, ismerd meg, fiad ruhája-é, vagy nem?
- ³³ És megismeré azt, és monda: Fiam felső ruhája ez, fenevad ette meg őt, bizony szellyelszaggatta Józsefet.
- ³⁴ És megszaggatá Jákób ruháit, és zsákba öltözék és gyászolá az ő fiát sokáig.
- ³⁵ Felkelének pedig minden ő fiai, és minden ő leányai, hogy vigasztalják őt, de nem akara vigasztalódni, hanem monda: Sírva megyek fiamhoz a sírba; és siratá őt az atya.
- ³⁶ A Midiániták pedig eladák őt Égyiptomba Pótifárnak, a Faraó főemberének, a testőrök főhadnagyának.

FEJEZET 38

És lőn abban az időben, hogy Júda elméne az ő atyjafiaitól, és betére egy Adullámbeli férfiúhoz, kinek neve Khira vala.

- ² És meglátá ott Júda és Súah nevű Kanaánbeli férfiúnak leányát, és elvevé azt, és beméne hozzá.
- ³ És az fogada méhében és szűle fiat, és nevezé nevét Hérnek.
- ⁴ És ismét fogada méhében, s fiat szűle, és nevezé nevét Ónánnak.
- ⁵ Még egyszer szűle fiat, és nevezé nevét Sélának, és mikor azt szűlé, Khezibben vala.
- ⁶ És vőn Júda az ő elsőszülött fiának Hérnek feleséget, ennek neve Thámár vala.
- ⁷ De Hér, Júdának elsőszülött fia gonosz vala az Úr szemei előtt, és megöle őt az Úr.
- ⁸ És monda Júda Ónánnak: Eredj be a te bátyád feleségéhez, és vedd feleségül mint sógor, és támaszsz magot bátyádnak.
- ⁹ Ónán pedig tudja vala, hogy a magzat nem lesz az övé, azért valamikor az ő bátyja feleségéhez bemegy vala, földre vesztegeti vala el a magot, hogy bátyjának magot ne támaszszon.
- ¹⁰ És gonoszságnak tetszék az Úr szemei előtt, a mit cselekszik vala, annakokáért megöle őt is.
- ¹¹ És monda Júda Thámárnak, az ő menyének: Maradj özvegyen addig a te atyád házában, míg az én fiam Séla felnevekedik. Mert így gondolkodik vala: Netalán ez is meghal, mint az ő bátyjai. Elméne azért Thámár, és marada az ő atya házában.
- ¹² Sok idő múlva meghala Súa leánya, a Júda felesége. Júda pedig megvigasztalódék és elméne az ő juhainak nyírőihez, barátjával az Adullámbeli Khirával, Thimnába.
- ¹³ Hírül adák pedig Thámárnak mondván: Ím a te ipad Thimnába megy juhainak nyírására.
- ¹⁴ Leveté azért magáról özvegyi ruháját, elfátyolozá és beburkolá magát, és leüle Enajim kapujába, mely a Thimnába vezető úton van; mert látja vala, hogy felnevekedék Séla, és még sem adák őt annak feleségül.
- ¹⁵ Meglátá pedig őt Júda, és tisztátalan személynek gondolá, mivelhogy befedezte vala orcáját.
- ¹⁶ És hozzá tére az útra és monda: Engedd meg kérlek, hogy menjek be te hozzád, mert

nem tudja vala, hogy az ő menyé az. Ez pedig monda: Mit adsz nékem ha bejössz hozzám?

17 És felele: Küldök néked az én nyájamból egy kecskefiat. És az monda: Adsz-e zálogot, míg megküldöd?

18 És monda: Micsoda zálogot adjak néked? És monda: Gyűrűdet, gyűrűd zsinórját és pálczádat, mely kezeden van. Oda adá azért néki, és beméne hozzá, és teherbe ejté.

19 Azután felkele és elméne, és leveté magáról a fányolt; és felvéve az ő özvegyi ruháját.

20 És megküldé Júda a kecskefiat az ő Adullámbeli barátjától, hogy visszavegye a zálogot az asszonytól, de nem találá azt.

21 És megkérde a helység férfait, mondván: Hol van az a felavatott parázna nő, a ki Enajim mellett az útfélen vala? És azok mondanak: Nem volt erre felavatott parázna nő.

22 Visszatére tehát Júdához, és monda: Nem találám azt meg, a helység lakosai is azt mondák: Nem volt erre felavatott parázna nő.

23 És monda Júda: Tartsa magának, hogy csúffá ne legyünk; ímé én megküldöttem volt ezt a kecskefiat, te pedig nem találtad meg őt.

24 És lőn mintegy három hónap múlva, jelenték Júdának, mondván: Thámár a te menyed paráználkodott, és ímé terhes is a paráznaság miatt. És monda Júda: Vigyétek ki őt, és égettessék meg.

25 Mikor pedig kivetnék, elkülde az ő ipához, mondván: Attól a férfiútól vagyok terhes, a kiéi ezek. És mondá: Ismerd meg, kérlek, kié e gyűrű, e zsinór, és e pálcza.

26 És megismeré Júda és monda: Igazabb ő nálamnál, mert bizony nem adám őt az én fiamnak Sélának; de nem ismeré őt Júda többé.

27 És lőn az ő szülésének idején, ímé kettősök valának az ő méhében.

28 És lőn, hogy szülése közben az egyik kinyújtá kezét, és fogá a bába és a veres fonalat köte reá, mondván: Ez jött ki először.

29 De lőn, hogy a mikor visszavoná kezét, ímé az ő testvére jöve ki. és mondá a bába: Hogy törtél te magadnak rést? Azért nevezé nevét Pérecznek.

30 És után kijöve az ő testvére kinek veres fonál vala kezén; és nevezé nevét Zerákhnak.

FEJEZET 39

József pedig alávitették Égyiptomba és megvevé őt az Ismáelitáktól, kik őt oda vitték vala, egy égyiptomi ember Pótifár, a Faraó főembere, a testőrök főhadnagya.

2 És az Úr Józseffel vala, és szerencsés ember vala és az ő égyiptomi urának házában vala.

3 Látá pedig az ő ura, hogy az Úr van ő vele, és hogy valamit cselekszik, az Úr mindent szerencséssé tesz az ő kezében:

4 Kedvessé lőn azért József az ő ura előtt, és szolgál vala néki; és háza felvigyázójává tévé, és mindenét, a mije vala, kezére bízá.

5 És lőn az időtől fogva, hogy házában és a mije volt, mindenének gondviselőjévé tévé, megáldá az Úr az égyiptomi embernek házában Józsefért; és az Úr áldása vala mindenben, a mije csak volt a házban és a mezőn.

6 Mindent azért valamije vala József kezére bízta; semmire sem vala gondja mellette, hanem ha az ételre, melyet megeszik vala. József pedig szép termetű és szép arcú vala.

7 És lőn ezek után, hogy az ő urának felesége Józsefekre veté szemeit, és monda: Hálj velem.

- ⁸ Ő azonban vonakodék s monda az ő ura feleségének: Ímé az én uramnak én mellettem semmi gondja nincs az ő háza dolgaira, és a mije van, mindenét az én kezemre bízám.
- ⁹ Senki sincs nálamnál nagyobb az ő házában; és tőlem semmit sem tiltott meg, hanem csak téged, mivelhogy te felesége vagy; hogy követhetném hát el ezt a nagy gonoszságot és hogyan vétkezném az Isten ellen?
- ¹⁰ És lőn, hogy az asszony mindennap azt mondogatá Józsefnek, de ő nem hallgata reá, hogy vele háljon és vele egyesüljön.
- ¹¹ Lőn azért egy napon, hogy valami dolgát végezni a házba beméne, és a háznép közül senki sem vala ott benn a házban,
- ¹² És megragadá őt ruhájánál fogva, mondván: Hálj velem. Ő pedig ott hagyá a ruháját az asszony kezében és elfuta és kiméne.
- ¹³ És mikor látja vala az asszony, hogy az a maga ruháját az ő kezében hagyta, és kifutott:
- ¹⁴ Összehívá a háznépet és szóla hozzájuk, mondván: Lássátok, héber embert hozott hozzánk, hogy megcsúfoljon bennünket. Bejött hozzám, hogy velem háljon, s én fenszóval kiálték.
- ¹⁵ És lőn, a mint hallja vala, hogy fenszóval kezdék kiáltani, ruháját nálam hagyá és elfuta és kiméne.
- ¹⁶ Megtartá azért az ő ruháját magánál, míg az ő ura haza jöve.
- ¹⁷ S ilyen szókkal szóla hozzá, mondván: Bejöve hozzám a héber szolga, a kit ide hoztál, hogy szégyent hozzon reám.
- ¹⁸ És mikor fenszóval kezdtem kiáltani, ruháját nálam hagyá és kifuta.
- ¹⁹ És lőn, a mint hallja az ő ura az ő feleségének beszédeit, melyeket néki beszélt, mondván: Ilyesmiket tett velem a te szolgád; haragra gerjede.
- ²⁰ Vevé azért Józsefet az ő ura és veté őt a tömlöczbe, melyben a király foglyai valának fogva, és ott vala a tömlöczben.
- ²¹ De az Úr Józseffel vala, és kiterjeszté reá az ő kegyelmességét és kedvessé tevé őt a tömlöcztartó előtt.
- ²² És a tömlöcztartó mind azokat a foglyokat, kik a tömlöczben valának, József kezébe adá, úgyhogy a mi ott történik vala, minden ő általa történék.
- ²³ És semmi gondja nem vala a tömlöcztartónak azokra, melyek keze alatt valának, mivelhogy az Úr vala Józseffel, és valamit cselekeszik vala, az Úr szerencséssé teszi vala.

FEJEZET 40

És lőn ezekután, hogy az égyiptomi király pohárnoka és sütőmestere vétkezének az ő urok ellen, az égyiptomi király ellen.

² Megharaguvék azért a Faraó az ő két főemberére, a főpohárnokra, és a főszűtmesterre.

³ És fogságba vetteté azokat a testőrök főhadnagjának házában levő tömlöczbe, arra a helyre, ahol fogva vala József.

⁴ A testőrök főhadnagya pedig Józsefet rendelé melléjük és szolgálta nekik. És jó ideig valának fogságban.

⁵ És az égyiptomi király pohárnoka és sütőmestere, a kik a tömlöczben fogva valának, látának álmot mindketten; mindegyik külön álmot, azon egy éjjel, mindegyik az ő álmának értelme szerint.

- ⁶ És beméne hozzájuk József reggel, látá, hogy ímé bánkódnak vala.
- ⁷ És megkérde a Faraó főembereit, a kik az ő ura házánál vele együtt fogva valának, mondván: Miért oly komor ma a ti orcátok?
- ⁸ És mondanak néki: Álmodtunk és nincsen a ki megfejtse azt. És monda nékik József: A megfejtés nem Isten dolga-é? mondjátok el, kérlek, nékem.
- ⁹ Elbeszélé azért a főpohárnok az ő álmát Józsefnek, és monda néki: Álmomban ímé egy szőlőtő vala előttem;
- ¹⁰ És a szőlőtőn három szál vessző vala, s alighogy bimbózáék, virágozáék, és gerézdjei megérlelék a szőlőszemeket.
- ¹¹ A Faraó pohara pedig az én kezemben vala, és én vevém a szőlőszemeket és facsarám a Faraó poharába, és adom vala a poharat a Faraó kezébe.
- ¹² És monda néki József: Ez annak a megfejtése: a három vesszőszál, három nap.
- ¹³ Harmadnap múlva a Faraó felmagasztalja a te fejedet, és visszahelyez téged hivatalodba, és adod a Faraó kezébe az ő poharát, az elébbi tisztod szerint, mikor az ő pohárnokja valál.
- ¹⁴ Csakhogy azután megemlékezzél rólam, mikor néked jól lesz dolgod, és cselekedjél, kérlek, irgalmasságot velem, emlékezzél meg rólam a Faraó előtt és szabadíts meg engem e házból.
- ¹⁵ Mert lopva hoztak el engem a héberek földéről, és itt sem cselekedtem semmit, hogy tömlöczbe vessenek.
- ¹⁶ És látá a főszűtmester, hogy jól magyaráz vala és monda Józsefnek: Álmodtam én is, hogy ímé három kosár kalács vala fejemen.
- ¹⁷ A felső kosárban pedig valának a Faraónak mindenféle süteményei, és a madarak eszik vala azokat a kosárból, az én fejemről.
- ¹⁸ És felele József és monda: Ez annak a magyarázatja: a három kosár, három nap.
- ¹⁹ Harmadnap múlva fejedet véteti a Faraó és fára akasztat fel téged, és a madarak leeszik rólad húsoadat.
- ²⁰ S lőn harmadnapon a Faraó születése napja, és vendégséget szerze minden ő szolgálinak, s akkor a főpohárnokot és a főszűtmestert is fölvevé szolgálai közé.
- ²¹ És a főpohárnokot visszahelyezé pohárnokságába, és nyújtotta a poharat a Faraó kezébe.
- ²² A főszűtmestert pedig felakasztatá; a miképen magyarázta vala nékik József.
- ²³ És nem emlékezék meg a főpohárnok Józsefről, hanem elfelejtkezék róla.

FEJEZET 41

- L**őn pedig két esztendő múltán, hogy a Faraó álmodt látá, s ímé áll vala a folyóvíz mellett.
- ² És ímé a folyóvízből hét szép és kövér tehén jő vala ki, és legel vala a nádasban.
- ³ S ímé azok után más hét tehén jő vala ki a folyóvízből, rútak és ösztövérek, és oda állanak vala ama tehének mellé a folyóvíz partján.
- ⁴ És elnyelék a rút és ösztövér tehének a hét szép és kövér tehenet; és felserkene a Faraó.
- ⁵ És elaluvék és másodszor is álmodt látá, és ímé hét gabonafej nevededik vala egy száron, mind teljes és szép.
- ⁶ És ímé azok után hét vékony s keleti szélről kiszáradt gabonafej nevededik vala.

- ⁷ És elnyelék a vékony gabonafejek a hét kövér és teljes gabonafejet. És felserkene a Faraó, és ímé álom vala.
- ⁸ Reggelre kelvén, nyugtalankodék lelkében, elkülde azért és egybehívatá Égyiptom minden jövendőmondóját, és minden bölcsét és elbeszélé nekik a Faraó az ő álmát, de senki sem vala, ki azokat megmagyarázta volna a Faraónak.
- ⁹ Szóla azért a főpohárnok a Faraónak, mondván: Az én bűneimről emlékezem e napon.
- ¹⁰ A Faraó megharagudt vala az ő szolgálira, és fogságba vettetett vala engem a testőrök főhadnagyának házába, engem és a fősütőmestert.
- ¹¹ És álmot látánk egy éjjel, én is, az is; mindegyikünk a maga álmának értelme szerint álmoda.
- ¹² És vala velünk ott egy héber ifjú, a testőrök főhadnagyának szolgája; elbeszéltük vala néki, és ő megfejté nekünk a mi álmainkat; mindegyikünknek az ő álma szerint fejté meg.
- ¹³ És lőn, hogy a miképen megfejté nekünk, úgy lőn: engem visszahelyeze hívatatomba, amazt pedig felakasztatá.
- ¹⁴ Elkülde azért a Faraó és hívatá Józsefet, és hamarsággal kihozák őt a tömlöczből, és megborotválkozáék, ruhát váltá és a Faraóhoz méne.
- ¹⁵ És monda a Faraó Józsefnek: Álmodtál és nincs a ki megmagyarázza azt: Én pedig azt hallottam rólad beszélni, hogy ha meghallod az álmot, meg is magyarázod azt.
- ¹⁶ És felele József a Faraónak, mondván: Nem én, Isten jelenti meg, a mi a Faraónak javára van.
- ¹⁷ Monda azért a Faraó Józsefnek: Álmomban ímé állok vala a folyóvíz partján.
- ¹⁸ És ímé a folyóvízből hét kövér és szép tehén jő vala ki, és legel vala a nádasban.
- ¹⁹ S ímé azok után más hét tehén jő vala ki, nagyon ösztövérek, rútak és hitványak; egész Égyiptom földén nem láttam azokhoz hitványságra hasonlókat.
- ²⁰ És elnyelék az ösztövér és rút tehenek, az elébbi hét kövér tehenet.
- ²¹ És azok gyomrukban valának, de nem tetszik vala meg, hogy gyomrukban volnának, mert külsejük oly rút vala, mint az előtt. És felserkenék.
- ²² És láttam álmomban, és ímé hét gabonafej nevededik vala egy száron, mind teljes és szép.
- ²³ És ímé hét összeaszott, vékony, keleti szélről kiszáradt gabonafej nevededik vala azok után,
- ²⁴ És elnyelék a vékony gabonafejek a hét szép gabonafejet. És elmondám az írástudóknak, de senki sincs, a ki megmagyarázza nékem.
- ²⁵ És monda József a Faraónak: A Faraó álma egy és ugyanaz; a mit Isten cselekedni akar, azt jelentette meg a Faraónak.
- ²⁶ A hét szép tehén, hét esztendő, a hét szép gabonafej az is hét esztendő; az álom egy és ugyanaz.
- ²⁷ A hét ösztövér és rút tehén pedig, melyek amazok után jöttek ki, az is hét esztendő, és a hét vékony, keleti szélről kiszáradt gabonafej, az az éhségnek hét esztendeje.
- ²⁸ Ez az a mit mondanék a Faraónak, hogy a mit Isten cselekedni akar, megmutatta a Faraónak.
- ²⁹ Ímé hét esztendő jő, és nagy bőség lesz egész Égyiptomban.
- ³⁰ Azok után pedig következik az éhség hét esztendeje, s minden bőséget elfelejtenek Égyiptom földén, és megemészti az éhség a földet.
- ³¹ És nem ismerszik meg az elébbi bőség e földön az utána következő éhség miatt, mert igen nagy lesz.

- ³² Hogy pedig a Faraó álma kettős, kétszeres vala, onnan van, mert Istennél elvégezett dolog ez, és siet az Isten azt véghez vinni.
- ³³ Most azért szemeljen ki a Faraó egy értelmes és bölcs férfit, és tegye Égyiptom földén gondviselővé.
- ³⁴ Cselekedje ezt a Faraó és rendeljen tisztartókat az országnak, és szedjen ötödöt Égyiptom földén a hét bő esztendőben.
- ³⁵ És takarítsák be a következő jó esztendők minden termését, és gyűjtsenek gabonát a Faraó keze alá, élelműl a városokban, és tartsák meg,
- ³⁶ És legyen az élelem tartalékban az ország számára az éhség hét esztendejére, melyek elkövetkeznek Égyiptom földére, hogy el ne vesszen e föld az éhség miatt.
- ³⁷ És tetszék e beszéd a Faraónak és minden ő szolgáinak.
- ³⁸ Monda azért a Faraó az ő szolgáinak: Találhatnánk-e ehhez hasonló férfit, a kiben az Isten lelke van?
- ³⁹ És monda a Faraó Józsefnek: Mivelhogy Isten mind ezeket néked jelentette meg, nincs hozzád fogható értelmes és bölcs ember.
- ⁴⁰ Te légy az én házamon főgondviselő, és minden népem a te szavadra hallgasson, csak a királyiszék tesz engem nálad nagyobbá.
- ⁴¹ Monda továbbá a Faraó Józsefnek: Ímé fejedelemmé tettelek az egész Égyiptom földén.
- ⁴² És levéve a Faraó a maga gyűrűjét kezéről, és adá azt József kezére; és felöltözteté őt drága gyolcs ruhába, és aranylánczot tőn az ő nyakába.
- ⁴³ És meghordoztatá őt az ő második szekeren, és kiáltják vala ő előtt: Térdet hajtsatok! Így tevő őt fejedelemmé az egész Égyiptom földén.
- ⁴⁴ És monda a Faraó Józsefnek: Én vagyok a Faraó, de te nálad nélkül senki se kezét, se lábát fel ne emelhesse egész Égyiptom földén.
- ⁴⁵ És nevezé a Faraó József nevét Czafenát-Pahneákhnak, és adá néki feleségül Aszenáthot, Potiferának On papjának leányát. És kiméne József Égyiptom földére.
- ⁴⁶ József pedig harmincz esztendőös vala, mikor a Faraó előtt, az égyptomi király előtt állá. Kiméne tehát József a Faraó elől, és bejárá az egész Égyiptom földét.
- ⁴⁷ És a föld a hét bő esztendő alatt tele marokkal ontá a termést.
- ⁴⁸ És összegyűjté a hét esztendőnek minden eleségét, mely vala Égyiptom földén, és a városokba takarítá az élelmet, minden városba a körülte levő határ élelmét takarítá be.
- ⁴⁹ És felhalmozá József a gabonát, mint a tenger fővénye, igen sokat, annyira, hogy megszűntek azt számba venni, mivelhogy száma nem vala.
- ⁵⁰ Józsefnek pedig születék két fia az éhség esztendejének eljötté előtt, kiket szűle néki Aszenáth, Potiferának az On papjának leánya.
- ⁵¹ És nevezé József az elsőszülöttnek nevét Manassénak: mert úgymond, elfelejteté én velem isten minden én vesződtségemet, és az én atyámnak egész házát.
- ⁵² A másodiknak nevét pedig nevezé Efraimnak: mivel, úgymond, megsaporított engem Isten az én nyomorúságomnak földén.
- ⁵³ Eltele tehát a bőség hét esztendeje, a mely vala Égyiptomnak földjén.
- ⁵⁴ és elkezdődék az éhség hét esztendeje, mint megmondotta vala József; és lön éhség minden országban; de Égyiptom földén mindenütt vala kenyér.
- ⁵⁵ De megéhezék egész Égyiptom földje is, és kenyérért kiált vala a nép a Faraóhoz. - Monda pedig a Faraó mind az Égyptombelieknek: Menjetek Józsefhez, és a mit mond néktek, azt műveljétek.

⁵⁶ És az éhség mind az egész földön vala. Akkor mind megnyitá József a gabonás házakat, és árulja vala az Égyiptombelieknek; mert nagyobbodik vala az éhség Égyiptom földén.

⁵⁷ És mind az egész föld Égyiptomba megy vala Józsefhez gabonát venni; mert nagy vala az éhség az egész földön.

FEJEZET 42

És látá Jákób, hogy van gabona Égyiptomban és monda Jákób az ő fiainak: Mit néztek egymásra?

² És monda: Ímé hallom hogy Égyiptomban van gabona; menjetek le oda, és vegyetek onnan nekünk gabonát, hogy éljünk, és ne haljunk meg.

³ Leméne azért József tíz bátyja Égyiptomba gabonát venni.

⁴ De Benjámint a József öcscsét nem bocsátá el Jákób az ő bátyjaival; mert mondá: Netalán veszedelem érhetné.

⁵ Elmenének tehát Izráel fiai gabonát venni az oda menőkkel együtt, mert éhség vala Kanaán földén.

⁶ József pedig az ország kormányzója vala, és ő árulja vala a gabonát a föld minden népének. Eljutának azért a József bátyjai, és arczczal a földre borúlának ő előtte.

⁷ Amint meglátá József az ő bátyjait, megismeré őket, de idegennek mutatá magát hozzájuk, és kemény beszédekkel szóla nekik, mondván: Honnan jöttetek? Azok pedig mondának: Kanaán földéről jöttünk eleséget venni.

⁸ Megismeré pedig József az ő bátyjai, de azok nem ismerék meg őt.

⁹ És megemlékezék József az álmokról, a melyeket azok felől álmodott vala. És monda nekik: Kémek vagytok ti, kik azért jöttetek, hogy az ország védetlen részeit meglássátok.

¹⁰ És mondának néki: Nem uram, hanem eleséget venni jöttek a te szolgálid.

¹¹ Mi mindnyájan egy ember fiai vagyunk: igaz emberek vagyunk. Soha nem voltak kémek a te szolgálid.

¹² Ismét monda: Nem úgy van, hanem azért jöttetek, hogy az ország védetlen részeit meglássátok.

¹³ Amazok mondának: Mi, te szolgálid, tizenketten vagyunk testvérek, egy embernek fiai, Kanaán földén; és ímé legkisebbikünk most atyánknál van, egyikünk pedig nincsen meg.

¹⁴ József pedig monda nekik: Úgy van a mint néktek mondám: kémek vagytok.

¹⁵ Ezzel lesztek próbára téve: Úgy éljen a Faraó, hogy ki nem mentek innen, míg ide nem jő a ti legkisebbik atyátokfia.

¹⁶ Küldjete el közületek egyet, hogy hozza ide testvéreteket; ti pedig fogva lesztek. Így lesz próbára téve beszédetek, hogy igaz járatban vagytok-é vagy nem? Úgy éljen a Faraó, hogy ti kémek vagytok.

¹⁷ Annakokáért fogságban tartá őket harmadnapig.

¹⁸ Harmadnap pedig monda nekik József: Ezt cselekedjétek, hogy éljete; az Istent én is félem.

¹⁹ Ha igaz emberek vagytok, maradjon fogva egyik testvéreteket a ti tömlöczötökben, ti pedig menjetek el, vigyetek gabonát házaitek szükségére.

²⁰ Legkisebbik atyátokfiát pedig hozzátok én hozzám, akkor igazolva lesznek beszédeitek és nem haltok meg. És aképen cselekedének.

²¹ És mondának egymásnak: Bizony vétkeztünk mi a mi atyánkfia ellen, a kinek láttuk lelki

szorongását, mikor nekünk könyörög vala, de hallgattunk reá; azért következett reánk ez a nyomorúság.

22 Rúben pedig felele nekik, mondván: Avagy nem mondtam-é néktek, hogy ne vétkezzetek a gyermek ellen, de ti nem hallgattatok reám. És ímé vérét is keresik rajtunk!

23 És nem tudják vala ők, hogy József érti őket, mert tolmács vala közöttük.

24 És elfordula tőlük és síra: Azután hozzájok fordula és szóla nekik, és visszatartá közülök Simeont, és szemök láttára megkötözteté őt.

25 És parancsola József, hogy töltsék meg edényeiket gabonával, és tegyék vissza pénzüket mindeniknek az ő zsákjába, és hogy adjanak nekik enni valót az útra; és így cselekedének velök.

26 És felveték gabonájokat szamaraikra és elmenének onnan.

27 És egyik kioldá zsákját, hogy abrakot adjon a szamarának a szálláson és meglátá az ő pénzét, hogy ímé zsákja szájában van az.

28 És monda az ő atyjafiainak: Visszatették az én pénzemet, és ímé a zsákomban van. Akkor megrettene szívök, és remegve mondanak egymásnak: Micsoda ez, a mit Isten cselekedett velünk?

29 És eljutának atyjokhoz Jákóbbhoz Kanaán földére és mindazt elbeszélék néki a mi velök történt vala, mondván:

30 Az a férfiú, annak a földnek ura, keményen szóla nekünk, és úgy bánt velünk, mintha az országot kémleltük volna.

31 És mondánk néki: Igaz emberek vagyunk, soha nem voltunk mi kémek.

32 Tizenketten vagyunk atyafiak, a mi atyánknak fiai, egyikünk nincs meg, legkisebbikünk pedig most atyánkkal van Kanaán földén.

33 És monda nekünk az a férfiú, annak a földnek ura: Erről ismerem meg, hogy igaz emberek vagytok: egyik atyátokfiát hagyjátok nálam, a házaitok szükségére valót vigyétek, és menjete el;

34 És hozzátok hozzám a ti legkisebbik atyátokfiát, akkor megtudom, hogy nem vagytok kémek, hanem igaz emberek; akkor visszaadom néktek a ti atyátokfiát, és ebben az országban kereskedhettek.

35 És lőn a mint zsákjaikat kiüresíték, ímé az ő csomó pénze mindeniknek zsákjában vala. A mint látták az ő csomó pénzeiket ők és az ő atyjok, megfélemlének.

36 És monda nekik az ő atyjok Jákób: Megfosztotok engem gyermekeimtől; József nincsen, Simeon sincsen. Benjamint is elviszitek? mindez engem ér!

37 Akkor szóla Rúben az ő atyjának, mondván: az én két fiamat öld meg, ha meg nem hozom őt néked. Bízd az én kezemre őt, és én visszahozom néked.

38 Az pedig monda: Nem megy le oda az én fiam ti veletek, mert az ő bátyja megholt és ő maga maradt meg; ha veszedelem érné őt az úton, a melyen elmentek, ősz fejemet buba borítva bocsátanátok le a koporsóba.

FEJEZET 43

Az éhség pedig elhatalmazott vala az országon.

2 És lőn mikor fogytán vala az eleség, melyet Égyiptomból hoztak vala, monda nekik az ő atyjok: Menjete el ismét, vegyetek nekünk egy kevés eleséget.

3 És felele néki Júda, mondván: Erősen fogadkozzék az a férfiú, mondván: Színem elé ne kerüljete, ha veletek nem lesz a ti atyátokfia.

- ⁴ Ha azért elbocsátod velünk a mi öcsénket, elmegyünk, és veszünk néked eleséget;
- ⁵ Ha pedig el nem bocsátod, nem megyünk, mert az a férfiú megmondá nekünk: Szíнем elé ne kerüljeteк, ha a ti atyátokfia veleteк nem lesz.
- ⁶ És monda Izráel: Miért cselekedtetek gonoszul velem, hogy megmondtátok annak a férfiúnak, hogy még van egy öcséтек?
- ⁷ Azok pedig mondának: Nagyon tudakozódék az a férfiú felőlünk és nemzetségünk felől, mondván: Él-é még atyátok? van-é még testvéreteк? És mi kérdéseіhez képest feleltünk néki. Avagy tudhattuk-é mi, hogy azt mondja: Hozzátok ide a ti atyátokfiát?
- ⁸ És monda Júda Izráelnek, az ő atyjának: Bocsásd el azt a fiút én velem, és mi azonnal felkelünk és elmegyünk, hogy éljünk és meg ne haljunk se mi, se te, se a mi gyermekeink.
- ⁹ Én leszek kezes érette, az én kezemből kérd elő. Ha vissza nem hozom őt hozzáд, és előдbe nem állítom őt, mind éltig bűnös legyek előtteд.
- ¹⁰ Bizony ha nem késlekedünk vala, ez ideig már kétszer is megjöhattünk volna.
- ¹¹ És monda nékik Izráel az ő atyjok: Ha csakugyan így kell lenni, akkor ezt cselekedjeteк: Vegyetek e föld válogatott gyümölcsеiből a ti edényeiteкbe, és vigyetek ajándékot annak a férfiúnak; egy kevés balzsamot, egy kevés mézet, fűszerszáмokat, mirhát, diót, mandulát.
- ¹² Pénzt pedig két annyit vigyetek magatokkal, sőt a mely pénzt meghoztatok a ti zsákjaitok szájában, azt is vigyéтек vissza magatokkal, talán tévedés ez.
- ¹³ Öcséтеket is vegyéтек, keljeteк fel és menjeteк vissza ahhoz a férfiúhoz.
- ¹⁴ A mindenható Isten pedig engedje, hogy kedvet találjateк annál a férfiúnál, és bocsássa vissza ti veleteк a másik atyátokfiát, és Benjámint. Én pedig ha megfosztottnak kell lennem, hadd legyek megfosztva.
- ¹⁵ Vevék azért a férfiak azt az ajándékot, és vevének kétannyi pénzt az ő kezökbe, és Benjámint, és felkelének és alámenének Égyiptomba, és megállának József előtt.
- ¹⁶ A mint meglátá József ő velök Benjámint, monda az ő háza gondviselőjének: Vidd be azokat az embereket a házba, és ölj barmot, s készítsd el, mert velem ebédelnek ez emberek ma délben.
- ¹⁷ És az a férfiú aképen cselekedék, amint József parancsolta vala, és bevivé az a férfiú azokat az embereket a József házába.
- ¹⁸ És megfélemlének azok az emberek, a miért bevivék őket a József házába, és mondának: A pénzért hozattatánk ide be, mely először a mi zsákjainkba tétetett volt, hogy reánk rohanjon, megtámadjon és minket rabszolgákká tegyen a mi szamarainkkal együtt.
- ¹⁹ És járulának József házának gondviselőjéhez, és szólának néki a ház ajtajában.
- ²⁰ És mondának: Kérünk uram! Ennekelőtte alájötteк vala eleséget venni.
- ²¹ És lőn mikor éjjeli szállásra jutánk és kioldjuk vala a mi zsákjainkat: ímé mindenikünknek pénze az ő zsákjának szájában vala, tulajdon pénzünk teljes mértéke szerint; és visszahoztuk azt magunkkal.
- ²² De más pénzt is hoztunk le magunkkal eleséget venni; nem tudjuk ki tette a mi pénzünket zsákjainkba.
- ²³ És monda: Legyetek бékén, ne féljeteк; a ti Istenteк és a ti atyátok Istene adta nékteк azt a kincset zsákjaitokba; pénzeteк az én kezemhez jutott. És kihozá hozzájuk Simeont.
- ²⁴ Bevivé azután a férfiú azokat az embereket a József házába, és vizet hozata, és megmosák lábaikat, és abrakot is ada az ő szamaraiknak.
- ²⁵ Őк pedig elkészíték az ajándékot mire József délben megjöve; mert megértették vala, hogy ott ebédelnek.
- ²⁶ Mikor József haza jöve, bevivék néki az ajándékot, mely kezökben vala, a házba, és

leborulának előtte a földig.

27 És kérdezősködék egészségök felől, s monda: Egészségben van-e a ti vén atyátok, a kiről nékem szóltatok? él-e még?

28 Azok pedig mondának: Egészségben van a te szolgád, a mi atyánk még él. És meghajták magokat és leborulának.

29 És felemelé szemeit és látá Benjámint az ő atyjafiát, az ő anyjának fiát, és monda: Ez-e a ti legkisebbik atyátokfia, a ki felől nékem szóltatok vala? És ismét monda: Az Isten légyen hozzád kegyelmes, fiam!

30 Akkor elsiete onnan József, mert felgerjede szíve az ő öccse iránt, és erőlteti vala a sírás, beméne azért szobájába, és ott síra.

31 Azután megmosá orcáját, és kiméne, és megtartóztatá magát, és monda: Hozzatok enni valót.

32 És elhozák néki külön, azoknak is külön, és az Égyiptombelieknek is, kik vele esznek vala, külön: Mert nem ehettek az Égyiptombeliek együtt a héberekkel, mert utálatos az az Égyiptombeliek előtt.

33 Leülének azért ő előtte, az elsőszülött az ő elsőszülöttsége szerint, és a fiatalabb az ő fiatalága szerint. És az emberek álmélkodva nézének egymásra.

34 Ő pedig részt juttata azoknak maga elől és a Benjámín része ötszörte nagyobb vala mindnyájok részénél. És ivának és megittasodának ő nála.

FEJEZET 44

Azután parancsola József az ő háza gondviselőjének, mondván: Töltsd meg ez embereknek zsákjait eleséggel a mennyit elvihetnek; és mindeniknek pénzét tedd zsákja szájába.

2 Az én poharamat pedig, az ezüst poharat, tedd a legkisebbik zsákjának szájába gabonájának árával együtt. És az József beszéde szerint cselekedék, a mint beszélt vala.

3 Reggel virradatkor, elbocsáttatának azok az emberek, szamaraikkal együtt.

4 Kimenének a városból, de nem messze haladhatának, a mikor monda József az ő háza gondviselőjének: Kelj fel, siess utánuk azoknak az embereknek és ha eléred őket, mondd nékik: Miért fizettetek gonosszal a jó helyébe?

5 Avagy nem abból iszik-e az én uram? és abból szokott jövendőlni! Gonoszul cselekedtetek, a mit cselekedtetek!

6 És utóléré őket, és ilyen szavakkal szóla nékik.

7 Azok pedig mondának néki: Miért szól az én uram ilyen szavakkal? Távol legyen szolgálidtól, hogy ilyen dolgot cselekedjenek.

8 Ímé a pénzt, melyet zsákjaink szájában találtunk vala, meghoztuk néked Kanaán földéről; hogy loptunk volna hát urad házából ezüstöt vagy aranyat?

9 A kinél megtaláltatik a te szolgálid közül, haljon meg az; sőt mi is szolgálí leszünk uramnak.

10 És monda: Mostan is legyen beszédetek szerint: a kinél megtaláltatik, az légyen nékem szolgálóm, ti pedig mentek legyetek.

11 És sietének és leraká kiki az ő zsákját a földre, és kioldá kiki az ő zsákját.

12 És keresgéle; a legnagyobbikon kezdé s a legkisebbiken végezé, és megtalálá a poharat a Benjámín zsákjában.

13 Azok pedig meghasogatók ruhájokat, és kiki megterhelé a maga szamarát, és

visszatérének a városba.

14 És beméne Júda és az ő atyjafiai a József házába, és ki még ott vala és földre esének előtte.

15 És monda nékik József: Mi dolog ez a mit cselekedtetek? Avagy nem tudjátok-e hogy az ilyen magamféle ember jövendőlni tud?

16 És monda Júda: Mit mondhatunk az én uramnak? Mit szóljunk és mivel igazoljuk magunkat? Az Isten büntetése utólérte szolgálodat. Ímé mi az én uram szolgálai vagyunk, mond mi, mind az, a kinek kezében a pohár találtatott.

17 Ő pedig monda: Távol legyen tőlem, hogy azt cselekedjem: az a kinek kezében találtatott a pohár, az legyen nékem szolgálám, ti pedig békességgel menjete el a ti atyátokhoz.

18 De Júda hozzá járula és monda: Kérlek, uram, hadd szólhasson egy szót uram fülébe a te szolgálád, és ne gerjedjen fel haragod a te szolgálád ellen; mert hasonló vagy te a Faraóhoz.

19 Az én uram kérdezte vala az ő szolgálait, mondván: Van-e atyátok, vagy testvéretek?

20 Akkor mi azt felelénk az én uramnak: Van egy vén atyánk, és egy kis gyermek, a ki az ő vénségében lett; és ennek bátyja megholt, és csak ő maga maradt az ő anyjától, és az ő atyja szereti őt.

21 És azt mondád a te szolgáláidnak: Hozzátok én hozzám azt, hogy szemeimet reá vessem.

22 És mondánk az én uramnak: Nem hagyhatja el az a fiú az ő atyját; mert ha elhagyja atyját, meghal az.

23 És ezt mondád a te szolgáláidnak: Ha a ti legkisebbik atyátokfia el nem jő veletek, színem elé se kerüljete többé.

24 Mikor azért felmenénk a te szolgáládhoz, az én atyámhoz és tudtul adtuk vala néki az én uramnak beszédét;

25 És monda a mi atyánk: Menjete vissza, és vegyete nékünk egy kevés eleséget.

26 És mondánk: Nem mehetünk le; ha a mi legkisebbik atyánkfia velünk lesz, akkor lemegyünk; mert nem mehetünk ama férfiú színe elé, ha a mi legkisebbik atyánkfia velünk nem lesz.

27 És monda a te szolgálád, az én atyám, nékünk: Ti tudjátok hogy az én feleségem nékem csak két fiat szült.

28 Az egyik kiméne tőlem, és azt mondom vala: bizonyára fenevad szaggatta széllyel és attól fogva nem láttam őt.

29 Ha ezt is elviszitek szemeim elől, s veszedelem találja érni, akkor az én ősz fejemet keserűségtől borítva bocsátjátok alá a koporsóba.

30 Ha tehát most visszamenéndek a te szolgáládhoz, az én atyámhoz, és e fiú nem lesz velünk, mivelhogy annak lelke ennek lelkéhez van nőve,

31 Ha meglátja, hogy nincs meg a gyermek, meghal, s akkor a te szolgálád, a te szolgáládnak, a mi atyánknak ősz fejét buba borítva bocsátják alá a koporsóba.

32 Mivel a te szolgálád e fiúért az ő atyjánál kezes lett, mondván: Ha vissza nem hozom őt hozzád, mind éltig bűnös legyek az én atyám előtt.

33 Hadd maradjon azért e gyermek helyébe a te szolgálád, az én uramnak szolgáljául; e gyermek pedig menjen fel az ő bátyjaival.

34 Mert mimódon mehetnék én fel atyámhoz, ha e gyermek velem nem lenne, a nélkül, hogy ne lássam a nyomorúságot, mely atyámat érné?

És nem tartóztathatá magát tovább József mindazok előtt, kik körülötte állának és felkiálta: Vezessetek ki minden embert mellőlem. És nem marada senki nála, mikor megismerteté magát József az ő atyjafiaival.

² És hangos sírásra fakada, úgy hogy meghallák az Égyiptombeliek, és meghallá a Faraó háznépe is.

³ És monda József az ő atyjafiainak: Én vagyok József, él-e még az én atyám? És nem felelhetének néki az ő atyjafiai, mert megrettentek vala tőle.

⁴ Monda azért József az ő atyjafiainak: Jöjjetek közelebb hozzám! És közelebb menének. Akkor monda: Én vagyok József, a ti testvéretek, kit eladtatok vala Égyiptomba.

⁵ És most ne bánkódjatok, és ne bosszankodjatok azon, hogy engem ide eladtatok; mert a ti megmaradástokért küldött el engem Isten ti előttetek.

⁶ Mert immár két esztendeje, hogy éhség van e földön, de még öt esztendő van hátra, melyben sem szántás, sem aratás nem lesz.

⁷ Az Isten küldött el engem ti előttetek, hogy míveljem a ti megmaradásotokat e földön, és hogy megmenthesselek titeket nagy szabadítással.

⁸ Nem ti küldöttetek azért engem ide, hanem az Isten, ki engem a Faraó atyjává tett, és egész házának urává, és Égyiptom egész földének fejedelmévé.

⁹ Siessetek és menjete fel atyámhoz és mondjátok néki: Ezt mondja a te fiad József: Az Isten engem egész Égyiptomnak urává tett, jöjj le én hozzám, ne késsél.

¹⁰ És Gósen földén lakozol, és én hozzám közel leszesz, mind te, mind fiaid, mind fiaidnak fiai, juhaid, barmaid, és mindened, a mid van.

¹¹ És eltartalak ott téged, mert még öt esztendei éhség lesz, hogy tönkre ne juss te, és házadnépe, és semmi, a mid van.

¹² És ímé a ti szemeitek látják, és az atyámfiának Benjáminnak szemei, hogy az én szám szól hozzátok.

¹³ Beszéljétek hát el atyámnak minden én dicsőségemet Égyiptomban, és mindazt, a mit láttatok. És siessetek s hozzátok ide az én atyámat.

¹⁴ És nyakába borúla az ő öccsének Benjáminnak és síra; Benjámín is síra az ő nyakán.

¹⁵ És megcsókolá mind az ő testvéreit és síra ő rajtok; azután beszédbe ereszkedének vele az ő testvérei.

¹⁶ És eljuta a hír a Faraó házába is, mondván: Eljöttek a József atyjafiai; és tetszék e dolog mind a Faraónak, mind az ő szolgálóinak.

¹⁷ És monda a Faraó Józsefnek: Mondd meg a te atyádfiainak: Ezt cselekedjétek: Terheljétek meg a ti barmaitokat, és eredjete, menjete el Kanaán földére;

¹⁸ És vegyétek fel atyátokat és házatok népét, és jöjjetek hozzám; és én néktek adom Égyiptom földének javát, hogy éljétek e földnek zsírját.

¹⁹ Ez is parancsolatúl legyen néked: Ezt míveljétek, vigyete magatokkal Égyiptom földről szekereket gyermekeitek és feleségeitek számára, és vegyétek fel atyátokat és jöjjetek.

²⁰ A ti házi eszközeitekre pedig ne tekintetek sóhajtvá; mert egész Égyiptom földének a legjava a tiétek.

²¹ És aképen cselekedének Izráel fiai; és ada nékik József szekereket a Faraó parancsolatja szerint; és enni valót is ada nékik az útra.

²² Valamennyien valának, mindegyiknek ada egy-egy öltöző ruhát: Benjáminnak pedig ada háromszáz ezüst pénzt és öt öltöző ruhát.

- ²³ Atyjának pedig küldte ilyenképen: tíz szamarat égyiptomi javakkal terhelve, és tíz nőstény szamarat gabonával, kenyérrel és egyéb élelemmel terhelve, az ő atyjának az útra.
- ²⁴ és elbocsátá az ő testvéreit, és elmenének, és monda nékik: Ne háborogjatok az úton.
- ²⁵ Feljövénék azért Égyiptomból: és eljutának Kanaán földére az ő atyjokhoz, Jákóbbhoz.
- ²⁶ És mikor tudtára adák, mondván: József még él, és hogy uralkodik egész Égyiptom földén; az ő szíve elalélt, mert nem hisz vala nékik.
- ²⁷ Elbeszélék azért néki József minden beszédét, a melyeket velök beszélt vala, és látá a szekereket is, a melyeket József küldött vala, hogy őt elvigyék; akkor föléléde az ő atyjoknak, Jákóbnak lelke.
- ²⁸ És monda Izráel: Elég nékem, hogy József az én még fiam él: lemegyek hát, hogy meglássam őt minekelőtte meghalok.

FEJEZET 46

Elindula azért Izráel minden hozzá tartozóival és méne Beérsebába; és áldozék áldozatokat az ő atya Izsák Istenének.

- ² És szóla Isten Izráelnek éjjeli látomásban, és monda: Jákób, Jákób. Ő pedig monda: Ímhol vagyok.
- ³ És monda: Én vagyok az Isten, a te atyádnak Istene: Ne félj lemenni Égyiptomba: mert nagy néppé teszek ott téged.
- ⁴ Én lemegyek veled Égyiptomba, és én bizonynyal fel is hozlak; és József fogja bé a te szemeidet.
- ⁵ Felkerekedék azért Jákób Beérsebából, és elvivék Izráel fiai Jákóbot az ő atyjokat, és gyermekeiket és feleségeiket a szekereken, melyeket a Faraó küldött vala érette.
- ⁶ És elvivék nyájaikat és szerzeményeiket, melyeket Kanaán földén szereztek vala és jutának Égyiptomba Jákób és minden vele levő magva.
- ⁷ Az ő fiait és fiainak fiait, az ő leányait, és fiainak leányait és minden vele levő magvát elvivé magával Égyiptomba.
- ⁸ Ezek pedig az Izráel fiainak nevei, kik bementek Égyiptomba: Jákób és az ő fiai: Jákóbnak elsőszülötte Rúben.
- ⁹ Rúben fiai pedig: Khánokh, Pallu, Khecchrón, Khármi.
- ¹⁰ Simeon fiai pedig: Jemúel, Jámin, Ohad, Jákhin, Czóhár és Saul a kanaáni asszonynak fia.
- ¹¹ Lévi fiai pedig: Gerson, Kehát, Mérári.
- ¹² Júda fiai pedig: Hér, Ónán, Séla, Perecz, Zerákh; de megholt vala Hér és Ónán a Kanaán földén. Perecznek fiai pedig: Khecchrón és Khámul.
- ¹³ Izsakhár fiai pedig: Thóla, Puvah, Jób és Simrón.
- ¹⁴ Zebulon fiai pedig: Szered, Élon, Jákhleél.
- ¹⁵ Ezek Lea fiai, a kiket szült vala Jákóbnak Mésopotámiában, Dínával az ő leányával együtt. Fiainak és leányainak összes száma: harminczhárom lélek.
- ¹⁶ Gád fiai pedig: Czifjon, Khaggi, Súni, Eczbón, Héri, Aródi és Areéli.
- ¹⁷ Áser fiai pedig: Jimnáh, Jisváh, Jisvi, Beriha és Szerakh az ő húgok; Berihának fiai pedig: Khéber és Málkhieél.
- ¹⁸ Ezek Zilpa fiai, kit Lábán adott vala Leának az ő leányának; és ő szülé ezt a tizenhat lelket Jákóbnak.

- 19** Rákhelnek, Jákób feleségének fiai: József és Benjámin.
- 20** És születének Józsefnek Égyiptom földén Manasse és Efraím, a kiket Asznáth, Potiferának, On papjának leánya szült néki.
- 21** Benjámin fiai pedig: Bela, Bekher, Asbél, Géra, Nahamán, Ekhi, Rós, Muppim, Khuppim és Ard.
- 22** Ezek Rákhel fiai, kik születtek Jákóbnak, mindössze tizennégy lélek.
- 23** Dán fia pedig: Khusim.
- 24** Nafthali fiai pedig: Jakhczeél, Gúni, Jéczer és Sillém.
- 25** Ezek Bilha fiai, kit adott vala Lábán Rákhelnek az ő leányának; és ezeket szülte Jákóbnak, mindösszesen hét lelket.
- 26** Valamennyi Jákóbbal Égyiptomba jött lélek, kik az ő ágyékából származtak, a Jákób fiainak feleségeit nem számítva, mindössze hatvanhat lélek.
- 27** József fiai pedig, kik Égyiptomban születtek, két lélek. Jákób egész házanépe, mely Égyiptomba ment vala, hetven lélek.
- 28** Júdát pedig elküldé maga előtt Józsefhez, hogy útmutatója legyen Gósen felé. És eljutának Gósen földére.
- 29** És befogadta József az ő szekérébe, és eleibe méne Izráelnek az ő atyjának Gósenbe; s a mint maga előtt látá, nyakába borula, és síra az ő nyakán sok ideig.
- 30** És monda Izráel Józsefnek: Immár örömet meghalok, minekutána láttam a te orczádat, hogy még élsz.
- 31** József pedig monda az ő testvéreinek, és az ő atyja házanépének: Felmegyek és tudtára adom a Faraónak, és ezt mondom néki: Az én testvéreim és atyám házanépe, kik Kanaán földén valának, eljöttek én hozzám.
- 32** Azok az emberek pedig juhpásztorok, mert baromtartó nép valának, és juhaikat, barmaikat, és mindenöket valamijök van, elhozták.
- 33** S ha majd a Faraó hivat titeket és azt kérdi: Mi a ti életmódotok?
- 34** Azt mondjátok: Baromtartó emberek voltak a te szolgálid gyermekségüinktől fogva mind ez ideig, mi is, mint a mi atyáink, hogy lakhassatok Gósen földén; mert minden juhpásztor utálatos az Égyiptombeliek előtt.

FEJEZET 47

Elméne azért József és tudtára adá a Faraónak, és monda: Az én atyám és atyámfiai, juhaikkal, barmaikkal és mindenökkel valamijök volt, ide jöttek Kanaán földről; és most Gósen földén vannak.

- 2** És vön ötöt az ő testvérei közül, és állítá őket a Faraó elé.
- 3** És monda a Faraó a József testvéreinek: Mi a ti életmódotok? És mondának a Faraónak: Juhpásztorok a te szolgálid, mi is, mint a mi atyáink.
- 4** És mondának a Faraónak: Azért jöttünk, hogy e földön tartózkodjunk, mert a te szolgálid barmainak nincs legelője, mivelhogy elhatalmazott az éhség Kanaán földén: hadd lakjanak azért most a te szolgálid Gósen földén.
- 5** És szóla a Faraó Józsefnek, mondván: A te atyád és a te atyád fiai jöttek te hozzád.
- 6** Égyiptom földe ímé előtted van; e föld legjobb részében telepítsd le a te atyádat és atyádfiait, lakozzanak a Gósen földén: ha pedig tudod, hogy vannak közöttök arra termett emberek, tedd azokat az én barmaim gondviselőivé.
- 7** Bevivé József Jákóbot is az ő atyját, és állítá őt a Faraó elé. És köszönté Jákób a

Faraót.

8 És monda a Faraó Jákóbnak: Hány esztendőös vagy?

9 Monda pedig Jákób a Faraónak: Az én bujdosásom esztendeinek napja száz harmincz esztendő; kevesek és nyomorúságosak voltak az én életem esztendeinek napjai, és nem érték el az én atyáim élete esztendeinek napjait, a meddig ők bujdosak.

10 És megáldá Jákób a Faraót, és kiméne a Faraó elől.

11 Megtelepíté tehát József az ő atyját és atyjafiait, és ada nékik birtokot Égyiptom földén, annak a földnek legjobb részében a Rameszesz földén; a mint megparancsolta vala a Faraó.

12 És ellátja vala József az ő atyját és atyjafiait, és az ő atyjának egész házanépét kenyérrel, gyermekeik számához képest.

13 És kenyér nem vala az egész föld kerekiségén, mert igen nagy vala az éhség, és elalélt vala Égyiptom földé, és a Kanaán földé az éhség miatt.

14 József pedig mind összeszedé a pénzt, a mi találtatik vala Égyiptomnak és Kanaánnak földén a gabonáért, a melyet azok vesznek vala; és bévivé József a pénzt a Faraó házába.

15 És mikor elfogyott a pénz Égyiptom földéről is, Kanaán földéről is, egész Égyiptom Józsefhez méne, mondván: Adj nekünk kenyeret, miért haljunk meg szemed láttára, azért hogy nincs pénz?

16 És monda József: Hozzátok ide barmaitokat, és adok néktek a ti barmaitokért, ha nincs pénz.

17 És elvivék barmaikat Józsefhez, és ada nékik József kenyeret lovakért, juhokért, ökrökért és szamarakért: és eltartá őket abban az esztendőben kenyérrel az ő barmaik összeségéért.

18 Mikor pedig elmúlék az esztendő, menének hozzá a második esztendőben, és mondanának néki: Nem titkolhatjuk el uramtól, hogy bizony elfogyott a pénz, és a baromnyájuk mind uramnál vannak, a mint látja az én uram semmi sem maradt, csak testünk és földünk.

19 Miért vesszünk el szemed láttára mind magunk, mind földünk? végy meg minket és földünket kenyéren, és mi és a mi földünk szolgálai leszünk a Faraónak; csak adj magot, hogy éljünk s ne haljunk meg, és a föld ne pusztuljon el.

20 Megvevé azért József egész Égyiptom földét a Faraó részére, mert az Égyiptombeliek mind eladák az ő földjüket, mivelhogy erőt vett vala rajtuk az éhség. És a föld a Faraóé lön.

21 A népet pedig egyik városból a másikba telepíté Égyiptom egyik határszélétől a másik széléig.

22 Csak a papok földét nem vevé meg, mert a papoknak szabott részök vala a Faraótól és abból a szabott részből élnek vala, a mit nékik a Faraó ad vala; annak okáért, nem adák el az ő földjüket.

23 És monda József a népnek: Ímé megvettelek titeket a mai napon, és a ti földeteket a Faraónak. Ímhol számotokra a mag, vessétek be a földet.

24 És takaráskor adjatok a Faraónak egy ötödrészt; négy rész pedig legyen a tiétek, a mező bevetésére és éléstekre, mind magatoknak, mind házatok népének, és gyermekeiteknek eledelül.

25 És mondának: Életünket megtartottad; hadd találjunk kegyelmet uram szemei előtt, és szolgálai leszünk a Faraónak.

26 És törvénynyé tevé azt József mind e mai napig Égyiptom földén, hogy a Faraóé az

ötödrész, csak a papok földe, egyedül az nem volt a Faraóé.

²⁷ Lakozék azért Izráel Égyiptom földében a Gósen földén, és ott megöröködének, s megszorodának és megsokasodának felette igen.

²⁸ Jákób pedig tizenhét esztendeig él vala Égyiptom földén, és Jákób élete esztendeinek napjai száz negyvenhét esztendő.

²⁹ És elközelgetének Izráel halálának napjai, és hívatá az ő fiát Józsefet, s monda néki: Ha én te előtted kedves vagyok, kérlek tedd a kezedet tomporom alá, és légy hozzám szeretettel és hűséggel: Kérlek ne temess el engem Égyiptomban.

³⁰ Midőn elaluszom az én atyáimmal, vígy ki engem Égyiptomból és temess el az ő sírjokba. És monda: Én a te beszéded szerint cselekszem.

³¹ És monda: Esküdjél meg nékem! és megesküvék néki. És leborula Izráel az ágy fejére.

FEJEZET 48

És lőn ezek után, megmondák Józsefnek: Ímé a te atyád beteg; és elvivé magával az ő két fiát Manassét és Efraimot.

² És tudtára adák Jákóbnak, mondván: Ímé a te fiad József hozzád jő; és összeszedé erejét Izráel, s felüle az ágyon.

³ És monda Jákób Józsefnek: A mindenható Isten megjelenék nékem Lúzbán, a Kanaán földén, és megállda engem.

⁴ És monda nékem: Ímé én megszorítlak és megsokasítlak és népek sokaságává teszek téged, s ezt a földet te utánad a te magodnak adom örökül birtokul.

⁵ Most tehát a te két fiad, a kik néked Égyiptom földén annakelőtte születtek, hogy én hozzád jöttem vala Égyiptomba, az enyéim; Efraim és Manasse, akár csak Rúben és Simeon, az enyéim lesznek.

⁶ Ama szülötteid pedig, kiket ő utánok nemzettél, tiéid lesznek, és az ő bátyjaik nevéől neveztesse az ő örökségökben.

⁷ Mert mikor Mésopotámiából jövék, meghala mellettem Rákhel Kanaán földén az úton, mikor még egy dülőföldre valék az Efratától, és eltemetém őt ott az Efratába (azaz Bethlehembe) vezető úton.

⁸ És meglátá Izráel a József fiait és monda: Kicsodák ezek?

⁹ József pedig monda az ő atyjának: Az én fiaim, kiket Isten itt adott nékem. És monda: Hozd ide őket hozzám, hadd áldjam meg.

¹⁰ Mert Izráelnek szemei meghomályosodának a vénség miatt, és nem láthat vala. Közel vivé tehát őket hozzá, ő pedig megcsókolgatá és megölelgeté őket.

¹¹ és monda Izráel Józsefnek: Nem gondoltam, hogy orczádat megláthassam, és ímé az Isten megengedte látnom magodat is.

¹² Akkor kivevé József azokat az ő atyjának térdei közül, és leborula arczzal a földre.

¹³ És fogá József mindkettejüket, Efraimot jobbkezevel Izráel balkeze felől; Manassét pedig balkezevel Izráelnek jobbkeze felől és közel vivé őket hozzá.

¹⁴ Izráel pedig kinyújtá az ő jobbkezeit és rátevé Efraim fejére, pedig ő a kisebbik vala, az ő balkezeit pedig Manasse fejére. Tudva tevé így kezeit, mert az elsőszülött Manasse vala.

¹⁵ És megáldá Józsefet s monda: Az Isten, a kinek előtte jártak az én atyáim Ábrahám és Izsák; az Isten a ki gondomat viselte, a mióta vagyok, mind e napig:

¹⁶ Amaz Angyal, ki megszabadított engem minden gonosztól, áldja meg e gyermekeket, és viseljék az én nevemet és az én atyáimnak Ábrahámnak és Izsáknak nevét, és mint a

halak szaporodjanak e földön.

17 Látván pedig József, hogy az ő atya jobbkezét Efraim fejére tevő, nem tetszék néki, és megfogá atya kezét, hogy Efraim fejéről Manasse fejére tegye át.

18 És monda József az ő atyjának: Nem úgy atyám; mert ez az elsőszülött, ennek fejére tedd jobb kezedet.

19 Nem akará pedig az atya és monda: Tudom fiam, tudom, ő is néppé lesz, ő is megnevekedik; de az ő öccse nálánál inkább megnevekedik, és az ő magja népek sokaságává lesz.

20 És megáldá őket azon a napon, mondván: Ha áld, téged említsen Izráel, mondván: Az Isten téged olyanná tegyen mint Efraimot s Manassét. És Efraimot eleibe tevő Manassénak.

21 És mondá Izráel Józsefnek: Ímé én meghalok, de az Isten veletek lesz és vissza visz titeket a ti atyáitok földére.

22 Én pedig adok néked egy osztályrészt a te atyádfiainak része felett, melyet az Emoreustól vettem fegyveremmel és kézívemmel.

FEJEZET 49

És szólítá Jákób az ő fiait, és monda: Gyűljetek egybe, hadd jelentsem meg néktek, a mi rátok következik a messze jövőben.

2 Gyűljetek össze s hallgassatok Jákóbnak fiai! hallgassatok Izráelre, a ti atyátokra.

3 Rúben, te elsőszülöttem, erőm, tehetségem zsengeje, első a méltóságban, első a hatalomban.

4 Állhatatlan, mint a víz, nem leszesz első, mivel atyád ágyába léptél fel: akkor megfertőztetted! Nyoszolyámba lépett ő.

5 Simeon és Lévi atyafiak, erőszak eszközei az ő fegyverök.

6 Tanácsukban ne légyen részes lelkem, gyűlésükkel ne egyesüljön dicsőségem, mert haragjokban férfit öltek, s kedvök telve inát szegték az ökörnek.

7 Átkozott haragjok, mert erőszakos, és dühök, mivel kegyetlen; eloszlatom őket Jákóbban, és elszélesztem Izráelben.

8 Júda! téged magasztalnak atyádfiai, kezéd ellenségeidnek nyakán lesz, s meghajolnak előtted atyáidnak fiai.

9 Oroszlánkölök Júda; zsákmányt ejtvén, felmentél, fiam! Lehevert, lenyúgodott, mint a hím oroszlán, és mint nőstény oroszlán; ki veri őt fel?

10 Nem múlik el Júdától a fejedelmi bot, sem a vezéri pálcza térdei közül; míg eljő Siló, és a népek néki engednek.

11 Szőlőtőhöz köti szamarát, és nemes venyigéhez samara vemhét, ruháját borban mossza, felöltőjét a szőlő vérében.

12 Bortól verések szemei, tejtől fehérek fogai.

13 Zebulon a tenger partjáig lakozik, azaz a hajók kikötőjéig s határának széle Czádonig ér.

14 Izsakhár erős csontú számár, a karámok közt heverész.

15 S látja, hogy jó a nyugalom és hogy a föld mily kies: teher alá hajtja hátát, s robotoló szolgává lesz.

16 Dán ítéli az ő népét, mint Izráel akármelyik nemzetsége.

17 Dán kígyó lesz az úton, szarvaskígyó az ösvényen, mely a ló körmébe harap, hogy lovagja hanyatt esik.

- 18 Szabadításodra várok Uram!
- 19 Gád! had háborgatja; majd ő hág annak sarkába.
- 20 Ásernek kenyere kövér, királyi csemegét szolgáltat.
- 21 Nafthali, gyorslábú szarvas, az ő beszéde kedves.
- 22 Termékeny fa József, termő ág a forrás mellett, ágazata meghaladja a kőfalat.
- 23 Keserítik, lövöldözik és üldözik a nyilazók:
- 24 De mereven marad kézíve, feszülten keze karjai, Jákób Hatalmasának kezétől, onnan, Izráel pásztortól, kösziklájától.
- 25 Atyád istenétől, a ki segítjen; a mindenhatótól, a ki megáldjon, az ég áldásaival, onnan felülről, a mélység áldásaival, mely alatt terül, az emlők és anyaméh áldásaival.
- 26 Atyád áldásai meghaladják az öt hegyek áldásait, az örök halmok kiességeit. Szálljanak József fejére, a testvérek közül kiválasztatottnak koponyájára.
- 27 Benjámin ragadozó farkas: reggel ragadományt eszik, este pedig zsákmányt oszt.
- 28 Mind ezek Izráel nemzetségei, tizenketten, és ez az a mit mondott nekik az ő atyjok, mikor őket megáldá; mindeniket tulajdon áldásával áldá meg.
- 29 És parancsola nekik és monda: Én az én népemhez takarítatom, temesetek engem az én atyáimhoz, ama barlangba, mely a Khitteus Efron mezején van.
- 30 Abba a barlangba, mely Kanaán földén Mamré átellenében Makpelahnak mezején van, melyet megvett Ábrahám a mezővel együtt a Khitteus Efrontól, temetésre való örökségül.
- 31 Oda temették el Ábrahámot és Sárát az ő feleségét; oda temették Izsákot és Rebekát az ő feleségét; s oda temettem el Leát is.
- 32 Szerzemény e mező és a barlang, mely abban van, a Khéth fiaitól.
- 33 És elvégezé Jákób a mit fiainak parancsolt és fölszedé lábait az ágyra, és kimúlék és az ő népéhez takarították.

FEJEZET 50

József pedig az ő atyja orczájára borúla és siránkozik felette és csókolgatá őt.

- 2 És megparancsolá József az ő szolgálinak, az orvosoknak, hogy balzsamozzák be az ő atyját; és bebalzsamozák az orvosok Izráelt.
- 3 Mikor negyven nap eltelék, mert akkorra telnek be a bebalzsamozás napjai, siraták őt az Égyiptombeliek hetven napig.
- 4 És elmúlának az ő siratásának napjai, és szóla József a Faraó házanépéhez, mondván: Ha kedves vagyok előttetek, szóljatok kérlek a Faraónak, mondván:
- 5 Az én atyám engem megesketett, mondván: Ímé én meghalok; az én síromba, melyet Kanaán földén ástam magamnak, oda temess el engem. Most hát kérlek, hadd menjek el, és temessem el az én atyámat, azután visszatérek.
- 6 És monda a Faraó: Eredj el és temesd el a te atyádat, a mint megesketett téged.
- 7 Elméne azért József, hogy az ő atyját eltemesse, és vele együtt felmenének mind a Faraó szolgálai, az ő házának vénei és Égyiptom földének minden vénei.
- 8 Józsefnek is egész háznépe; és az ő bátyjai, és az ő atyjának háznépe; csak gyermekeiket, juhaikat és barmaikat hagyták a Gósen földén.
- 9 Felmenének annakfelette ő vele szekerek is és lovagok, úgy hogy igen nagy sereg vala.
- 10 Mikor eljutának Atád szérűjéhez, mely a Jordánon túl van, nagy és keserves sírással sírának ott. József pedig hét napig gyászolá az ő atyját.

- 11** És láták az ország lakosai, a Kanaán népe azt a gyászt Atád szérűjénél, és mondának: Keserves gyásza ez az Égyiptombelieknek. Azért nevezék azt a helyet Ábel Miczrajimnak, mely a Jordánon túl van.
- 12** Aképen cselekedének azért Jákóbbal az ő fiai, a miképen megparancsolta vala nékik.
- 13** Elvivék ugyanis őt az ő fiai Kanaán földére és eltemeték őt a Makpelah mezőnek barlangjába, melyet vett vala Ábrahám a mezővel együtt temetésre való örökségnek a Khitteus Efrontól Mamrénak átellenében.
- 14** És visszatére József Égyiptomba, ő, és az ő atyjafiai, és mind azok, kik vele fölmentek vala az ő atyjának temetésére, minekutána eltemette az ő atyját.
- 15** A mint láták József bátyjai, hogy az ő atyjok meghalt, ezt mondják vala: Hátha gyűlölni fog minket József, és visszaadja nekünk mindazt a gonoszt, a mit rajta elkövettünk.
- 16** Izenetet küldének azért Józsefhez, mondván: A te atyád megparancsolta nekünk az ő holta előtt, mondván:
- 17** Így szóljatok Józsefhez: Kérünk téged, bocsásd meg a te atyádfiainak vétkét és bűnöket, mert gonoszul cselekedtek te ellened. Most azért bocsásd meg azoknak vétkét, a kik a te atyád Istenét szolgálják. József pedig sír vala, mikor ezt mondák néki.
- 18** Járulának pedig ő hozzá az ő testvérei is, és leborulának előtte és mondának: Ímé mi a te szolgálaid vagyunk.
- 19** József pedig monda: Ne féljetek: avagy Isten gyanánt vagyok-e én?
- 20** Ti gonoszt gondoltatok én ellenem, de Isten azt jóra gondolta fordítani, hogy cselekedjék úgy a mint ma, hogy sok nép életét megtartsa.
- 21** Most annakokáért ne féljetek: Eltartalak én titeket és a ti gyermekeiteket. És megvigasztalá őket és szívökre beszéle.
- 22** József pedig Égyiptomban lakozék; mind ő, mind az ő atyjának házanépe. És éle József száz tíz esztendeig.
- 23** És látá József Efraimtól harmad ízben való fiait. Manasse fiának Mákhirnak is születtek József térdén gyermekei.
- 24** És monda József az ő testvéreinek: Én meghalok, de Isten bizonynyal meglátogat titeket és felvisz titeket e földről arra a földre, melyet esküvel ígért meg Ábrahámnak, Izsáknak és Jákóbnak.
- 25** És megesketé József Izráel fiait, mondván: Mikor az Isten titeket bizonynyal meglátogat, vigyétek fel innen az én tetemeimet magatokkal.
- 26** És meghala József száz tíz esztendő korában, és bebalzsamozák, és koporsóba tevék Égyiptomban.

For other languages please go to www.wordproject.org